ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

തച്ചുശാസ്ത്രം.

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്ന്,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

കോപ്പി 600

[illegible]

വില ഒന്നു ക.

ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

ത ച്ചു ശാ സ്ത്രം.

RAMA VARMA RESEARCH INSTITUTE
TRICHUR, COCHIN STATE
No. 1057
Ml: 53.

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

കോപ്പി 500

പകർപ്പവകാശം
കമ്മിറ്റിക്കുള്ളത്.

വില ണ. ൧൨.

വിഷയാനുക്രമണിക.

[illegible]	പദ്യം	വിഷയവിവരം
1	1	മംഗളാചരണം
,,	2	ഗ്രന്ഥകർത്തൃവിവരണം
2	3	[illegible]
,,	4	[illegible]
3	5	[illegible]
,,	6	[illegible]
4	7	[illegible]
,,	8	[illegible]
5	9	[illegible]
,,	10.11.12	[illegible]
7	13	[illegible]
,,	14	[illegible]
8	15	[illegible]
9	16	[illegible]
10	17	[illegible]
,,	18	[illegible]
11	19	[illegible]
12	20	[illegible]
13-15	21-23	[illegible]
16	23-24	[illegible]
17	26	[illegible]
18	27	[illegible]
,,	28	[illegible]
19	29	[illegible]
,,	30	[illegible]
20	31	[illegible]
21	32	[illegible]
,,	33	[illegible]
22	34	[illegible]
23	35-36	[illegible]
24	37	[illegible]
25	38	[illegible]
26	39,40,41	[illegible]
27	42	[illegible] വിധി
28	43	[illegible] വിധി

പുറം	പദ്യം	വിഷയവിവരം
29	44	[illegible]
	45	[illegible]
30	46	[illegible]
	47	[illegible]
32	48	[illegible]
33	49,50,51	[illegible]
35	52	[illegible]
,,	53	[illegible]
36	54–57	[illegible]
37	58	[illegible]
38	59	[illegible]
39		[illegible]
,,	60	[illegible]
40	61–64	[illegible]
49	65–75	[illegible]
51	76–77	[illegible]
52	78	[illegible]
54	79	[illegible]
55	80	[illegible]
56	81	[illegible]
57	82	[illegible]
58	83	[illegible]
59	84	[illegible]
60	85–86	[illegible]
61	87	[illegible]
62	88	[illegible]
63	89–90	[illegible]
,,	91	[illegible]
64	92	[illegible]
65	93–96	[illegible]
67	97	[illegible]
68	98–99	[illegible]
69	100,101	[illegible]
70	102	[illegible]
71	103	[illegible]
,,	104	[illegible]
72	105	[illegible]
73	106	[illegible]
74	107	[illegible]
75	108,109	[illegible]

ശ്ലോകം	പുറം	വിഷയവിവരം
76	110	[illegible]വിധി
,,	111-112	[illegible]വിധി
77	113-116	[illegible] വിധി
78-83	117-119	[illegible]വിധി
84	120	[illegible] വിധി
	121	[illegible] വിധി
85	122	[illegible] വിധി
86	123	[illegible] വി
,,	124	[illegible] വിധി (ധി
87	125	[illegible] വിധി
88	126	[illegible] വിധി
	127	[illegible] വിധി
89	128-129	[illegible]വിധി
90	130-131	[illegible] വിധി
91	132-133	[illegible] വിധി
93	134	[illegible]
94-95	137-140	[illegible] വിധി
96	141	[illegible]വിധി
	142-143	[illegible]വിധി
98	145	[illegible] വിധി
99	146	[illegible]
100	147	[illegible]
101	148	[illegible]
102	149	[illegible]വിധി
103	150	[illegible]വിധി
104	151-159	[illegible]വിധി
117	160	[illegible] വിധി
,,	161	[illegible] വിധി
119	162	[illegible] വിധി
120	163	[illegible] വിധി
122,123	164	[illegible] വിധി
124	165	[illegible]വിധി
125	166-167	[illegible]വിധി
126-127	168-169	[illegible]വിധി
	170	[illegible] വിധി
128	171	[illegible] വിധി
129	172	[illegible]വിധി (ധി
130	173	[illegible]വിധി [illegible]

പ്രസ്താവന.

മലയാളരാജ്യത്തിന്റെ മദ്ധ്യദേശങ്ങളിൽ മനുഷ്യാലയനിർമ്മാണത്തിൽ ശില്പശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പ്രധാനമായി അംഗീകരിച്ചുവരുന്ന ഒരു പ്രമാണഗ്രന്ഥമാണു 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.' ഈ ഗ്രന്ഥം തന്നെ വേറെ ഒരു രൂപത്തിൽ കാല്പാല്പം ഭേദഗതികളോടുകൂടി ഏഴ് അദ്ധ്യായങ്ങളാക്കി തിരിച്ച്, പേരുമാററം കൂടാതെ പ്രചാരത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതു ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽനിന്നു 'പാലോളി ചോയി'വൈദ്യരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട 'ലളിത' എന്നൊരു ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി ഗ്രന്ഥാകാരത്തിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ ലളിതയുടെ രംഗപ്രവേശകാലത്തുതന്നെ അതിന്റെ സ്ഖാലിത്യങ്ങളേയും കാപട്യങ്ങളേയും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് 'ലളിതാവിദ്രാവണം' എന്നൊരു ഖണ്ഡനപുസ്തകത്തെ 'കൊടശ്ശേരിച്ചെറുക്കൻ' എന്ന പേരുവെച്ചു ഞാൻ തൃശ്ശിവപേരൂർ ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽനിന്നു പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

ആ വാക്സമരങ്ങളെല്ലാം ശമിച്ചു പിന്നെയും കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ആ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'ക്കു സവിസ്തരമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനം ഞാൻ എഴുതുകയും, അതിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്ന് അദ്ധ്യായം [illegible] പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ശേഷമുള്ള ഭാഗം വേറെ ചില പ്രതിബന്ധങ്ങളാൽ അന്നു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ സാധിച്ചില്ല. ആ വ്യാഖ്യാനം എഴുതുവാനായി ഞാൻ പല പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെയും അന്വേഷിച്ചു സമ്പാദിച്ച കൂട്ടത്തിൽ കൈവശം കിട്ടിയതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. ഇതിലെ മൂലവും ഭാഷാവ്യാഖ്യാനവും പഴയതുതന്നെയാണ്; അവയിൽ എനിക്കു പറയത്തക്ക അവകാശം ഒന്നുമില്ല. എന്നാൽ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ ചില ഭാഷാരീതി നവീനന്മാർക്കു മനസ്സിലാകുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതും അനുചിതങ്ങളുമായി തോന്നിയതിനാൽ അവിടവിടെ ആവശ്യത്തിനു ഭേദം

വരാതെയെല്ലാം പദവിന്യാസത്തിൽ ഏതാനും ചില മാററങ്ങൾ ചെയ്യിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഇതു കൂടാതെ അധികപ്പടിയായി ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്, ശങ്കുസ്ഥാപനം, ദിങ്നിർണ്ണയം, പദവിന്യാസം, വീഥിസ്ഥിതി മുതലായി ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്യുന്ന രീതികളെസ്സംബന്ധിച്ചും, ഏകശാല, ചതുശ്ശാല മുതലായ ഗൃഹങ്ങളുടെ വിന്യാസഭേദങ്ങളെ ഉദാഹരിച്ചും ഏതാനും ചില പരിലേഖങ്ങളും ഒരു കോൽ മുതൽ അറുപതുകോൽ വരെയുള്ള ഓരോ പരിഷയിലും ധ്വജാദിയോനികളിൽ വരുന്ന ചുററുകണക്കുകളെല്ലാം ഉത്തമമധ്യമാധമങ്ങളായി തിരിച്ച് ആയാസം കൂടാതെ അറിയത്തക്കവണ്ണം 'കോൽ തച്ച്' എന്ന ഒരു പട്ടികയും മാത്രമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലം, ശില്പകർമ്മോപജീവികളായ ആശാരിമാർക്കും അവരവർക്കു ഹിതമായ കണക്കുകളെ ഇഷ്ടംപോലെ തെരഞ്ഞെടുത്തു ഗൃഹം തീർപ്പിക്കുന്നതിൽ ഗൃഹനാഥന്മാർക്കും ഉണ്ടാവുന്ന ആയാസം കുറയ്ക്കുകയാണ്.

അനേകകാലത്തെ ലോകാവലോകനംകൊണ്ടും നിരീക്ഷണപരീക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടും അനേകങ്ങളായ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പൂർവാചാര്യന്മാർ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെ ഉല്ലംഘിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്കരമായിത്തീരുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന യഥാസ്ഥിതികന്മാർക്കു, ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെയും ആത്മാഭിരുചികളെയും അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതു് അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും അസുഖത്തിനും കാരണമായിത്തീരുന്നതാകകൊണ്ട് അതൊക്കെ വെറും കഥയേ കാലമായി എന്നു വാദിക്കുന്ന ഉൽപതിഷ്ണുക്കൾക്കും യഥേഷ്ടം രുചിക്കത്തക്കവണ്ണം ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള സൌകര്യങ്ങളെല്ലാം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുതന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ഇതരശില്പശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു പ്രത്യേകം ആദരണീയമായ ഒരു ഗുണമുള്ളത്. ജനബാഹുല്യം, ധനവിഭാഗം മുതലായതുകൊണ്ട് ഒരു തറവാട്ടു പല താവഴികളായും, ഓരോ താവഴികളും അനേകം

വീടുകളുടെയും തിരിയുന്നതിനാൽ നാട്ടുപുറങ്ങളിലും, വൈദേശികസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള പരിഷ്കാരഭേദം നിമിത്തം നഗരങ്ങളിലും സ്ഥലദൌർല്ലഭ്യം സംഭവിക്കയും, പ്രാചീനസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള നാലുകെട്ടുപുരകളോടു ജനങ്ങൾക്കു വൈമുഖ്യം തോന്നുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണവും വിന്യാസവും, പുരകളുടെ ആകൃതിയും കണക്കും ഗോചരമാകാത്ത രീതിയിൽ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും പുതുമകളും വരുത്തേണ്ടതിനും ഈ ഗ്രന്ഥം അത്യന്തം ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഇതിലെ ഒന്നാമത്തെ ശ്ലോകത്തിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു 'തിരുമംഗലത്തു' 'നീലകണ്ഠൻ' എന്നൊരാൾ ആണെന്നു കാണുന്നു. രണ്ടും മൂന്നും ശ്ലോകങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടദേവതമാരായി പറയുന്നതു ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ പൊന്നാനി താലൂക്കിൽ എടക്കുളം തീവണ്ടിആപ്പീസ്സിൽനിന്നു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു പണ്ടത്തെ വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ പെട്ട ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെക്കുറിച്ചാണ്. ആ ദിക്കിൽ അന്വേഷിച്ചതിൽ, അവിടെ 'തൃപ്പങ്ങോട്ട്' (പരക്രോഡം) എന്ന ക്ഷേത്രത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ 'തിരുമംഗലം' എന്നൊരു മൂത്തതിന്റെ ഇല്ലം ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. ആ ഗൃഹത്തിൽ പണ്ടു പല പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. അവരിൽ ഒരാളായിരുന്നു ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അസാംഗത്യമുണ്ടാവാനവകാശമില്ല. ആര്യാവർത്തത്തിൽ ഗംഗാതീരംപോലെ കേരളത്തിൽ പ്രാചീനകാലത്തു മൂത്തതുകളുടെ പാരമ്പര്യം വിദ്വൽപരിഷകളായിരുന്നുവെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ആ സമ്പ്രദായം ഇന്നും കേവലം നശിച്ചുപോയിട്ടില്ലെന്നു തെളിയിക്കത്തക്കവണ്ണം ചില പണ്ഡിതന്മാർ ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം സൂക്ഷ്മമായി പറയത്തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങളൊന്നും കിട്ടീട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ തന്നെ അമ്പതാമത്തെ ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ "അന്നസമുച്ചയനാമസമേതാ മാസ്സേ സംരചിതേ" എന്ന പാ

ത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും, തന്ത്രസമുച്ചയത്തിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളും ഇതിൽ എടുത്തു ചേർത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും തന്ത്രസമുച്ചയഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രചാരം വന്നതിൽപിന്നെയാണ് ഇതുണ്ടാക്കിയതെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. തന്ത്രസമുച്ചയമാകട്ടെ കല്യബ്ദം ൪൫൭൦-ൽ (ക്രി.വ.൧൪൨൭) 'ജയന്തമംഗലം' എന്ന ഗൃഹത്തിൽ (വടക്കൻചേന്നാസ്സുമനക്കൽ) ജനിച്ച 'നാരായണൻ' (നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്) എന്നൊരാളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന് ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽതന്നെയുള്ള താഴെ കാണുന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

"കല്യബ്ദേപ്രമിതേത്ര 'നാദനയനാ-
ധാംഭോധി' സംഖ്യേ ച യഃ
സംജാതോ ഭുവിതഥ്യവൃത്തനിയമ-
ശ്ശാലേ സമക്ഷേത്രാശ്രയേ.
പ്രാജ്ഞസ്യ 'ജയന്ത മംഗല'പദേ-
ധാം ധാമ 'നാരായണഃ'
സോയം തന്ത്രമിദം വ്യധാത് ബാല്യവിധാ-
മപ്യത്ര തന്ത്രാണ്യപാൽ."

(പടലം ൧൨. പദ്യം ൨൫)

അക്കാലത്ത് അച്ചടി മുതലായ സൌകര്യങ്ങളില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രചാരം സിദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ ചുരുങ്ങിയത് ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലമെങ്കിലും വേണ്ടിവരുന്നതാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം, ക്രിസ്തു പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിലോ പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിലോ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കണം.

ഇതിലെ ഒന്നാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ കാണുന്ന 'തന്മുഖച്ചിത്രതാവിൽ' എന്ന വാക്യത്തിന്, വ്യാഖ്യാതാവ്, 'ശില്പിരത്നം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി' എന്നു വ്യാഖ്യാനം ചെയ്തുകാണുന്നു. എന്നാൽ 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലാകട്ടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പേർ യാതൊന്നും പറഞ്ഞുകാണുന്നുമില്ല. തിരുവനന്തപുരം സംസ്കൃതഗ്രന്ഥാവ

ലിയിൽ ചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന 'ശില്പരത്നം' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ 'ശ്രീകുമാരപ്രണീതം' എന്നു അച്ചടിച്ചു കാണുന്നതിനു പ്രമാണമെന്തെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണ്.

"നാനാവിശാലഗണിതാഗമശില്പശാസ്ത്രാ-
ബ്ധ്യുൽപത്തിവൃദ്ധിമുഖരത്നവിക്രമാഢ്യാം
'സേരുമ്പ്രകാനന'നിവാസകൃതാധിവാസാം
വന്ദേ ഭവാനിവതിം പരദേവതാം മേ"

(ശില്പരത്നം അദ്ധ്യായം ൧. പദ്യം ൪)

"സംപ്രാപ്യതേ സമസി ഭാർഗ്ഗവവംശജാതാ-
ദ്ദേവസ്സ്വിൻ ബ്രഹ്മയോഃ സകലശില്പകലാസു ധന്യോ
തം മേ നാരമി പിതരം ശ്രുവംശജാതം
ശൈലാബ്ധിപപുത്രമഹിതപ്രണതോ ഗുരുകം"

(ശി-ര-അ-൧-പ-൨)

"ബ്രാഹ്മം ക്ഷാത്രം ച തേജോദ്യോതമാനാധികയാ
 പരിശതേ യത്ര വീരേ
തസ്യ 'ശ്രീദേവനാരായണധരണിപതേ'-
 രാജ്ഞയാജ്ഞാതകോദ്യം
മന്ദോപ്യത്യന്തമോഹാതിവിപുലതരേ-
 ള്ളോഭ പൂർവ്വാഗമേഭ്യഃ
സംക്ഷിപ്യം 'ശില്പരത്നം' പ്രലിഖിതുമധുനാ
 പ്രക്രമേ തൽക്രമേണ"

ശി-ര-അ-൧-പ-൬)

മേലെഴുതിയവയിൽ ആദ്യശ്ലോകത്തിൽ 'സേരുമ്പ്രകാനനം' എന്നുള്ളതു സംസ്കൃതീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രനാമമാണ്. അതിന്റെ സാക്ഷാൽ പേരെന്താണ്? ആ ക്ഷേത്രം എവിടെയാണ്? രണ്ടാംശ്ലോകത്തിൽ 'സകലശില്പകലാവിപൂർണ്ണനും, ശ്രുവംശജാതനും, ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പിതാവും ആണെന്നു പറയുന്ന ആ മഹാൻ ആരാണ്? മൂന്നാംശ്ലോ

ക്കത്തിൽ പറയുന്ന 'ദേവനാരായണധരണീപതി' മഹാകവിയും മഹാവൈയാകരണശിരോമണിയുമായ മേല്പുത്തൂർ ശ്രീനാരായണഭട്ടതിരിയെക്കൊണ്ടു 'പ്രക്രിയാസർവസ്വം' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിച്ച ആ വിദ്വൽപ്രിയനായ അമ്പലപ്പുഴ രാജാവുതന്നെയാണെന്നു് ഇതെല്ലാമാണ് അനുമാനിപ്പാനുള്ള വിഷയങ്ങൾ.

'മാതംഗലീലാ' എന്ന ഗജശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിലെ മംഗളശ്ലോകവും ഈ മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികയിലെ മംഗളശ്ലോകവും തമ്മിൽ അധികം സാദൃശ്യമുണ്ട്.

"നൃസിംഹായാദികവയേ ദൈത്യ
സമുദ്രോഗ്രാടവീഭവേ
ശങ്കരാണാം ഭജേ ശാ
ത്രശുമശൈലധാമനി"

(മാതംഗലീലാ)

അതുകൊണ്ടു് ഈ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും കർത്താവു് ഒരാൾതന്നെയായിരിക്കാം എന്നു ശങ്കിപ്പാനവകാശമുണ്ടു്.

ഇങ്ങനെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഉദയം ദേശം കുലവും കാലവും നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനു് എന്റെ അന്വേഷണത്തിലും ഊഹാപോഹങ്ങളിലും പെട്ടിട്ടുള്ള സംഗതികളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എന്താനും ചില വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുവെന്നു മാത്രമേ പറവാൻ തരമുള്ളൂ. ചരിത്രകാരന്മാരുടെ പരിശ്രമംകൊണ്ടു് ഇതിലും സ്പഷ്ടവും സത്യവുമായ അറിവുകൾ കിട്ടുമ്പോൾ ഇതിനെ തള്ളുകയും അവയെ ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ.

ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മറ്റി

അപ്പീസ്,	പണ്ഡിതർ
ഇരിങ്ങാലക്കുട	കെ. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സത്.
[illegible]	

ചിത്രങ്ങളുടെ

വിവരം.

---

൧ ആധാരതന്ത്രം (സ്വമന് കാല്)

൨ ശങ്കരാചാര്യൻ (മിഷ്യറിന്റെയും)

൩ ഗണപതിപ്രതിമ (സൂത്രങ്ങളുടെ)

൪ വീഥിവ്യാസം.

൫ (എ) ദേവതാസ്ഥിതി (നൂറ് പടത്തിൽ)

(ബി) ദേവതാസ്ഥിതി (൧൨൫ പടത്തിൽ)

൬. (എ) ക്ഷേത്രം (നൂറ് പടത്തിൽ)

(ബി) ,, ടി (൧൨൫ പടത്തിൽ)

൭. ചിത്രശാലാ

൮. പത്രശാലാ

൯. ശിലാചത്വരശാലാ

൧൦. ഇട്ടുപ്രമാണശാലാ

൧൧ ഖുകശാലാ

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികാ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ.

അവിഘ്നമസ്തു

നൃസിംഹാകാരമാദാവഭിമതം തേജോമൂർത്തിമമലമപരം
ഭാവയേ പരമം ‘ശുഭാമംഗല്യ’ധാമനി ൧

അവതാരിക—മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ചമപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന ആചാര്യൻ അതിന്റെ നിർവിഘ്നപരിസമാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ട് ഇഷ്ടദേവതാസ്മരണത്തെ ചെയ്യുന്നു.

വ്യാഖ്യാനം—‘ശുഭാമംഗലം’ എന്ന സ്വാമിക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നരസിംഹാകൃതിയായും, ശ്രീകൃഷ്ണാകൃതിയായും ഇരു തേജസ്സുകൾ പരമാർത്ഥത്തിൽ ഒന്നായിത്തന്നെ ശോഭിക്കുന്നു.

അവതാരിക—അനന്തരം ഗ്രന്ഥകർത്താവു തന്റെ ഗുരുനാമാദികളെ പറയുന്നു.

അത്രത്യശ്രീമഹേശപ്രണയസഹചരേ-
കാശ്യപോ നീലകണ്ഠോ-
നിത്യം ശ്രീമംഗലാഖ്യസ്ഥലമഖിലജനോ-
ദത്തൈശ്വര്യാവബോധഃ
ബ്രഹ്മണ്യാനന്ദധാമപ്രഥിതയതികൃപാ-
പ്രാപ്തതത്ത്വാവബോധഃ
സ്വാധീതശാസ്ത്രകർമ്മീ പ്രഥിതമതിതതോ-
‘തോ’ത്തമഗ്രാമത്തിൽ ൨

വ്യാ—അട്ടഹത്തിലെ ‘തിരുമംഗലം’ എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ ‘നീലകണ്ഠൻ’ എന്ന പ്രസിദ്ധനും, ഒരു ദേവന്റെ പദം തന്നെ ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനും, നല്ല ഗുരുവിങ്കൽ നിന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞാനം ചെയ്തവനും, ‘ബ്രഹ്മാനന്ദൻ’ എന്ന

ത്തിന്റെ ഗുരുനാഥനെ ഗ്രഹിച്ചവനുമായ കവി, താൻ പഠിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി ലോകോപകാരതല്പരനായിട്ട് 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി.

അവ.—പിന്നെയും കവി ചില ദേവന്മാരെ സ്മരിക്കുന്നു.

ശ്രീമൽ'കണ്വപുര'ത്തി'ലമ്പതി'പുര-
ക്രോഢസ്ഥ'ച തൈപുരം
നിത്യം'ലക്ഷ്മണമംഗല'പുരെ
ചാരത്ഗണേശോദയാ
'നാവ'നാഷ്ഠി ച ശക്തിരത്തിതാം
'കല്ലിവിലനേ'ലയ
സംഭൂതതന്ത്രപ്രകാശവിഷയ
ചിത്തേ മമാഹൃതാം. ൧

വ്യാ.—'ശുകപുരത്ത്', 'ഇടപ്പണ്ട്', 'ലക്ഷ്മണമംഗല'പുരത്ത്, അതുപോലെ 'ഗണേശപുരത്ത്', 'തിരുനാവായ' 'കല്ലിപ്പിള്ളി', ഇതിനെയുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെല്ലാവരും ഒന്നായിട്ട്, പ്രകാശവിഷയമായ എന്റെ മനസ്സിൽ വസിക്കേണമേ!

അവ. അനന്തരം വിശ്വശില്പിയായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട് ശാസ്ത്രത്തെ ആരംഭിക്കുന്നു

നിസർഗ്ഗസംസിദ്ധസമസ്തശില്പം
പ്രവിശ്യ ധാത്രാം ഭുവനം പ്രണമ്യ
മയാ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികേ'യം
വിലിഖ്യതേ ദൈവവിദാം ഹിതായ ൨

വ്യാ.—വിശ്വത്തെ സൃഷ്ടിക്ക എന്ന ക്രിയയിങ്കൽ സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളവനും വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തോടുകൂടിയവനും ആദ്യനുമായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട്, ഞാൻ അല്പബുദ്ധികളുടെ ഹിതത്തിനായിക്കൊണ്ട് 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'യെന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം എഴുതപ്പെടുന്നു.

അവ—പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ, താൻ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള പൂർവ്വാചാര്യന്മാരെ പറയുന്നു

മാർക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം,
    മനോവലീം, മാനസാ-
പ്രോക്തം, കാശ്യപ, വിശ്വകർമ്മ, ഗുരുദേ-
    വോക്തം, പ പഞ്ചാശികം
സവ്യാഖ്യം ഹരിസംഹിതാം, വിവരണോ-
    ദ്യം, വാസ്തുവിദ്യാദികം
ദൃഷ്ട്വാ തന്ത്രസമുച്ചയാനുസരണാ-
    ന്മർത്ത്യേ സംക്ഷിപ്യതേ. ൪

വ്യാ—മാർക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം, മനോവലി, മാനസാരീയം, കാശ്യപീയം, വിശ്വകർമ്മീയം, ഗുരുദേവപദ്ധതി, പഞ്ചാശികം, വിഷ്ണുസംഹിതാ, അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം, സമുച്ചയത്തിന്റെ വിവരണം, വിമർശിനി എന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ, വാസ്തുവിദ്യ, പ്രയോഗമഞ്ജരി, മനുമതം, പരാശരമതം, കാമാഗമം മുതലായ പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെ നോക്കീട്ട് തന്ത്രസമുച്ചയത്തെ അനുസരിച്ചു സംക്ഷേപമായിപ്പറയപ്പെടുന്നു

അവ—അവിടെ മുമ്പേ വാസ്തുപരിഗ്രഹാദികളുടെ ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

മർത്ത്യാദിപ്രാണിവർഗ്ഗോഷിത മനുവിലയ-
    നോത്സുകേയസ്സുപൂർവ്വം
വിപ്രം തദ്ദേശസംബന്ധിനമഖിലഗുണോ-
    പേതം സംവൃണീത
ഭാസ്യം തദുഷ്ണഭാഗ്യം ഭക്തിമഥപരിക-
    ല്പ്യാത്ര പൂർവ്വാദി കൃത്വാ
പാദസ്ഥാദ്ബ്രാഹ്മണാകതീ ശ്രമമതിനിപുണോ-
    കാളിൽ കരണീയം ൫

വ്യാ—ബ്രാഹ്മണാദി നാലു വർണ്ണങ്ങളുൾവെച്ച് എല്ലാ മനുഷ്യരും ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ ഉത്സുകന്മാരാകുമ്പോൾ അ

വൻ ഭൂമിയിൽ അഷ്ടഗന്ധധൂപിതയായി സകലഗുണയുക്ത നായിരിക്കുന്ന തന്ത്രിയെ വരിക്കണം. അതന്ത്രി ഗൃഹസ്ഥ നതിക്ക് ഉചിതമായിരിക്കുന്ന മുഹൂൎത്തം നോക്കി നിശ്ചയി ച്ചിട്ട് അവിടെ ശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള വാസ്തുപൂജ മുതലായതി നെല്ലാം സമൎത്ഥന്മാരായ ആചാരിമാരെക്കൊണ്ടു പൂജ ചെ യ്യിക്കണം.

അവ.—ലക്ഷണമില്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുരയുണ്ടാക്കരു തെന്നു പറയുന്നു.

ലക്ഷണഹീനേ വാസ്തുനി
വസതാമശുഭാനി സംഭവന്ത്യേവ
തസ്മാൽ പരീക്ഷ്യ ശുദ്ധേ
വാസ്തുനി ഗേഹാനി കാരയേദ്വിദ്വാൻ ൧

വ്യാ.—തച്ചുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ലക്ഷണങ്ങളി ല്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുര പണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവൎക്ക് അ ശുഭങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടാകുമെന്നു വിദ്വാന്മാർ പറഞ്ഞി രിക്കുന്നു. അതിനാൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളുള്ള പ റമ്പിൽ മാത്രമേ പുര പണിയാവൂ.

അവ.—പുര പണിയുന്നതിന്റെ ചുരുക്കമെന്നു പറയുന്നു.

ആദ്യോപാദാനാന്തം
ഭൂസീമ നിശ്ചിത്യ മണ്ഡലം സമ്യക്
കാൎയ്യമഥാരംഭമിദം
കൎത്തവ്യം ഗൃഹിണോ സൂത്രം. ൨

വ്യാ.—പുരയുടെ പണിക്കും ഇടങ്ങി അവസാനത്തോളമുള്ള തെല്ലാമായ കാൎയ്യങ്ങൾ പ്രകാരം മനസ്സുകൊണ്ടു നിരൂപിച്ചു വെച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളും മറ്റെല്ലാം ഉള്ളതായ ഗൃഹ ത്തെ വിദ്വാന്മാരായ ആചാരിമാരെക്കൊണ്ടു പണിയിച്ചി ക്കണം.

അവ.—ഇനി അതെല്ലാം കാണുകൊണ്ട് ആചാരിമാരെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടും പ്രകാരത്തെപ്പറയുന്നു.

കാരുഗ്രാമേ പ്രോക്താ സ്ഥപതിസൂത്ര-
ഗ്രാഹിതക്ഷകവർദ്ധകീകാ
ഗുരവഃ ക്രമേണൈവ ചതുർദ്വിയോഷു
ശില്പപ്രവീണാസ്തു യഥോചിതാസ്യു ൧൪

വ്യാ—കാരുകരിൽ (ആശാരിമാർ) സ്ഥപതി, സൂത്രഗ്രാഹി, തക്ഷകൻ, വർദ്ധകി ഇങ്ങിനെ നാലുപ്രകാരമാകുന്നു. ശില്പകർമ്മങ്ങളിൽ ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഇവരിൽവെച്ചു മുമ്പിൽ സ്ഥപതിയേയും, പിന്നെ സൂത്രഗ്രാഹിയേയും, പിന്നെ തക്ഷകനേയും, പിന്നെ വർദ്ധകിയേയും ക്രമേണ അതാതു കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരെ ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അഥ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാരുകളുടെ ലക്ഷണങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

സർവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ
സർവ്വദിഗ്വ്യവഹിതാത്മപ്രതാപവാൻ
കർമ്മശക്ത്യധികലോ വിമത്സരഃ
ധാർമ്മികഃ സ്ഥപതിരസ്തു സത്യവാക് ൧൫

വ്യാ—സ്ഥപതി, എല്ലാശ്ശാസ്ത്രങ്ങളിലും നിപുണനും, ജിതേന്ദ്രിയനും, എല്ലാദ്ദിക്കിലും ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിങ്കൽ തന്റെ ഇഷ്ടമുള്ളവനും, പ്രയാസമില്ലാതെ എല്ലാകർമ്മങ്ങളും ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനും, അംഗവൈകല്യവും, മാത്സര്യവും ഇല്ലാത്തവനും, ധാർമ്മികനും, സത്യം പറയുന്നവനും ആയിരിക്കണം.

ജനീയാൻ സ്ഥാപനാർത്ഥം സ്ഥപതിരഥ ഗുരോഃ
പ്രാപ്തശാസ്ത്രോ ഹി ലബ്ധഃ
സൂത്രഗ്രാഹീ സുതോ വാ സ്ഥപതിമതിഗതി
പ്രേക്ഷകശ്ചാതുരശ്ച

സ്ഥപതീനാം തക്ഷണാന്തങ്ങളിതി കഥിതാ-
ന്യന്തരം ഏഷ്വപീതഃ
ശകുനസ്സൂക്ഷ്മചേഷ്ടോപരിസ്ഥാനുഗുണമപി വിധിവ-
ച്ചേഷ്ടികൃവേശ്മകീ സ്യാൽ ൧൧

വ്യാ—അതുമതകരി തരകെ, കല്ലിടക, കട്ടില, ഉത്തരം മുതലായതു പട്ടുക തുടങ്ങിയുള്ള കർമ്മങ്ങൾക്ക് അധികാരിയായിരിക്കുന്നവൻ സ്ഥപതിയാകുന്നു. പിന്നെ ഇങ്ങനെ ഉള്ളതുകൊണ്ടു സ്ഥപതിയോടു ഏകദേശം സദൃശനായിരിക്കുന്ന പുത്രനോ സ്ഥപതിയുടെ മനസ്സിന്റെ ഗതിയെ നോക്കുന്ന ശിഷ്യനോ ആയിരിക്കണം സൂത്രഗ്രാഹി. (സൂത്രഗ്രാഹി=സ്ഥപതി ചരടു പിടിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മറ്റേതല പിടിക്കുന്നവൻ). സ്ഥൂലങ്ങളായിരിക്കുന്ന കല്ലു, മരം ഇവയെ വെട്ടി ശരിപ്പെടുത്തി ചെത്തി ശരിയാക്കുന്നവനെ തക്ഷകൻ എന്നു പറയുന്നു. ചെത്തിത്തീർന്നവയെ മേലേ മേലേ ചേർത്തു യോജിപ്പിക്കുന്നവൻ വർദ്ധകിയാകുന്നു. ഇവർ എല്ലാവരും സന്തുഷ്ടചിത്തരും ശകുനജ്ഞരുമായിരിക്കണം.

അവ—ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ ആശാരിമാരുടെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറയുന്നു.

വിനാ സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയേന
ഗൃഹാദികർത്തും ന ച ശക്യതേ യൽ
പ്രസാദിതൈസ്തൈരതഏവ വിപ്രൈ-
സ്സന്തുഷ്ടധീഃ കാരയതാം ഗൃഹാണി. ൧൨

വ്യാ—സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയം കൂടാതെ ഗൃഹാദികളുണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു അവരെക്കൊണ്ടു അതിസന്തുഷ്ടബുദ്ധിയായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ഗൃഹാദികളെ ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

അവ—ഇനി ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിനാരംഭിക്കുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികളെ യഥാക്രമം പറയുന്നു.

അത്ര ക്രമേണ ബഹുധാ ധരണീപരീക്ഷാ-
ഭിത്തിനിർണ്ണയവിശുദ്ധിബലിപരിഗ്രഹശ്ച
ധാമ്നാം പ്രമാണവിധിരങ്കണകൂട്ടിമാദി-
ന്യാസാനി ബാഹ്യവിധയശ്ച തഥാ വിധേയാഃ

വ്യാ—ഇവിടെ ക്രമത്താലെ പലപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭൂപരീക്ഷ, ഭിത്തികൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ശോധിക്കുക മുതലായവ, ബലിപരിഗ്രഹം, പുരകളുടെ കണക്കൊപ്പിക്കുക, അങ്കണം, അധിഷ്ഠാനം കാലുകൾ, ഇടയിലുള്ള അംശങ്ങളെ കല്പിക്കുക, ഗൃഹത്തിന്റെ പുറമെയുള്ള ഉപഗൃഹങ്ങൾ, കിണറ്, കുളം, ഗോശാല, പടിപ്പുര മുതലായവയുടെ സ്ഥാനങ്ങളും കണക്കുകളും നിശ്ചയിക്കുക ഇത്യാദികളെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു

അഥ—ഇനിയത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഗോമർത്ത്യാ ഫലപുഷ്പദുഗ്ദ്ധതരുഭി-
ര്യാവ്യാ സമാ പ്രാക്പ്ലവാ
സ്നിഗ്ദ്ധാ ധീരരവാ പ്രദക്ഷിണജലോ-
പേതാ മൃദുർബീജരുഹാ
സംസൃഷ്ടാ ബഹുപാംസുരക്ഷയജലാ
തുല്യാ ച ശീതോഷ്ണയോഃ
ശ്രേഷ്ഠാ ഭൂരധമാ സമുക്തവിപരീ-
താ മിശ്രിതാ മധ്യമാ ൧൪

വ്യാ—പശുക്കളും മനുഷ്യരും കായ്കളും പുഷ്പങ്ങളുള്ള മരങ്ങളും വളരുന്നതായുള്ളതും, കുന്നും കുഴിയുമില്ലാതെ സമനിരപ്പായിട്ടുള്ളതും, കിഴക്കുഭാഗം താണതും, മിനുമിനുപ്പുള്ളതും, ചവിട്ടിയാൽ ഗംഭീരമായ ശബ്ദമുള്ളതും, വലത്തുകൂടി വെള്ളം ഒഴുകുന്നതും, വിത്തുകൾ വിതച്ചാൽ വേഗത്തിൽ മുളയ്ക്കുന്നതും, കോടേത്ത് ഒരു കുഴികുഴിച്ച് ആ മണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ കുഴി മൂടിയാൽ മണ്ണ് ശേഷിക്കുന്നതും, വേനൽക്കാലത്തു

കവുങ്ങു വരകളും, വക്ത്രത്തിലും ഘോണയിലും സുഷിരങ്ങ
ളും ഉള്ള പശുവു ശുഭങ്ങളെക്കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു. ഇ
പ്പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങൾക്കു വിപരീതമായിട്ടുള്ള രീതി കൊള്ളരുതാ
ത്തതാകുന്നു. ലക്ഷണങ്ങളും ദോഷങ്ങളും മിശ്രമായിട്ടുള്ളതു മ
ദ്ധ്യമമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഉത്തമാധമമദ്ധ്യമങ്ങളെ അറിഞ്ഞു
കൊൾക.

അവ—ഇനി തീരെ വർജ്യമായ പശുവിന്റെ ലക്ഷണ
ങ്ങളെ പറയുന്നു

വൃത്താക്ഷ്യശ്രനിമ്നത്രികപലമാംസകോ-
ണാ ഇവ ഖുരപ്രാകൃതി-
സ്ത്ര്യശ്രാനകപൃഷ്ഠപൃഷ്ഠകപില-
ശ്മശ്രുപുച്ഛ മലിനി
ന്യൂനാംഗാ തനുമാംസപിണ്ഡശപിതി വ-
ലീകദിദിസ്സൃഷ്ടാ
വർജ്ജ്യാ ശ്യാമതാ സശമകവരാ
വിരൂപാ വിരികസ്വരാപി ച ൧൩

വ്യാ—വൃത്താകൃതിയായും, അശ്വപ്രാകൃതിയായും, ത്രി
കോണാകൃതിയായും കോണുകളുള്ളതായും, ഖുരം, കൈ
മുട്ടു ഇവയുടെ ആകൃതിയില്ലുള്ളതായും, ത്ര്യശ്രം, അംഗം,
അര ഇവയുടെ പുറം പോലെയും, പശുവിന്റെ മുഖം പോ
ലെയും ഇരിക്കുന്നതായും, കിളുപ്പുറമാകിയാൽ വെണ്മയും, ക
റുപ്പും, ഉമി, ഏല്പ്, തലമുടി എന്നിവ കാണുന്നതായും, ര
ക്തവർണ്ണ സമ്പൂർണ്ണ സ്ഥലമായും, വളരെ പുറങ്ങളുള്ള
തായും, നടക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതായും, അന്തർഭാഗ
ത്തിൽ പാതാളമുള്ളതായും, മുന്നിൽ ഭിന്നസ്വരമുള്ളതായും,
കറങ്ങാതെ ഇരിക്കുന്നതായും ഉള്ള പശുക്കൾ
ശുഭങ്ങളെക്കൊടുക്കുന്നതല്ല

അവ—ഇനി ഗ്രാമനഗരാദിക്രമം അനുസരിച്ചു
വിശേഷലക്ഷണങ്ങളെ രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

വിപ്രാദീനാം കുശശരവണദൂ-
ർവ്വാകാശേക്ഷുകാന്താ ഭുവഃ
ശുക്ലാരക്താപീതാസിതാശ്ച ക്രമാൽ-
ഘൃതാസൃഗന്നമദ്യഗന്ധാ അപി
മധുരാമ്ലകടുതിക്തകഷായാ-
ശ്ചാതുർവ്വർണ്യാനുഗാഃ
സൗരഭ്യോദ്വേഗകഷായതിക്തകടുകാ
സ്വാദേനചിന്ത്യാ സ്ഫുടം

എന്ന

വ്യം — ദർഭ കശയുള്ളതും, നിരപ്പും വിതിയും സമമ ചിട്ടയുള്ളതും, മണ്ണിന വെളുപ്പു നിറമുള്ളതും, നെയ്യിന്റെ ഗന്ധമുള്ളതും, മധുരസമുള്ളതും, ആയ ഭൂമി ബ്രാഹ്മണന്ന് ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു. അമ്പുള്ളതും, വിതിയിൽ ഏറ്റമാകുന്ന നിലം ഏറിയതും, മണ്ണിന ചുവപ്പുനിറവും, ചോരയുടെ ഗന്ധവും, ചവർപ്പുരസവുമുള്ളതുമായ ഭൂമി ക്ഷത്രിയന്ന് നല്ലതാകുന്നു. പുല്ലുകൾ ഏറ്റവും ദർഭ കറുകയുള്ളതും, വിതിയിൽ നടുവാകുന്ന നിലം ഏറിയതും, മണ്ണിന മഞ്ഞനിറവും, ചോറിന്റെ ഗന്ധവും, കയ്പുരസമുള്ളതും ആയ ഭൂമി വൈശ്യന്നു ചേർത്തവൻ നല്ലതാകുന്നു. ആറുവരെ ദർഭ കയ്യുള്ളതും, വിതിയിൽ നടുവാകുന്ന നിലം ഏറിയതും, മണ്ണ് കറുത്ത നിറത്തോടും, മദ്യത്തിന്റെ ഗന്ധത്തോടും, എരിവുരസത്തോടും, കൂടിയിരിക്കുന്നതുമായ ഭൂമി ശൂദ്രന്ന് ശൂദ്രവർണ്ണമായവൻ നല്ലതാകുന്നു. ഇവിടെ വിധിച്ചിരിക്കുന്ന നിലം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന വേണ്ടത് ഏറ്റവും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെ പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇനി സംകീർണ്ണലക്ഷണങ്ങളുള്ള ഭൂമികൾ ആർക്കും കൊള്ളരുതെന്നും, സംകീർണ്ണലക്ഷണങ്ങളായവയെ ചരി ക്കേണ്ടിയതാണെന്നും പറയുന്നു.

സങ്കീർണ്ണരൂപാ വസുധാത്ര പരിത്യാ-
ജ്യൈവ സർവ്വൈഃ ശോഭാവർണ്ണനീയാ

ഏനാമനാലക്ഷിതവസ്തുചിഹ്നാം
നക്തം പരീക്ഷേത നിമിത്തതശ്ച. ൧൭

വ്യാ—വിപ്രാദിവർണ്ണങ്ങളിൽ ഒരു ജാതിയുടെ രൂപം, മറ്റൊരു ജാതിയുടെ നിറം, വേറെ ഒരു ജാതിയുടെ ഗന്ധം, അന്യജാതിയുടെ രസം എന്നിങ്ങിനെ പല ജാതിയുടെയും ലക്ഷണങ്ങൾ മിശ്രമായിട്ടുള്ള ഭൂമി ത്യാജ്യം കൊള്ളരുത്. എന്നാൽ ഓരോ ജാതിക്ക് വിധിച്ചിട്ടുള്ള രൂപവർണ്ണഗന്ധരസാദിലക്ഷണങ്ങളെല്ലാം സ്പഷ്ടമായിട്ടറിവാൻ തരമില്ലാത്ത ഭൂമിയെ രാത്രിയിൽ പരീക്ഷചെയ്തിട്ടും, ശകുനാദികളായ നിമിത്തങ്ങളെ നോക്കീട്ടും അറിയേണ്ടതാകുന്നു. ആയതിൽ സ്ഥപതിയുടെ ലക്ഷണം പറഞ്ഞതിൽ, "സർവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയസ്സൽഗുരു വ്യവഹാരതത്ത്വപ്രമാണവാൻ" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇങ്ങനെ പരീക്ഷിപ്പാനും, നിമിത്താദികളെ അറിവാനും സ്ഥപതി യോഗ്യനായിരിക്കേണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒന്നു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പരീക്ഷിക്കേണ്ട പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു. അവിടെ ഒന്നാമതായി ദീപപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

ക്ഷ്മാം ഖാതപ്രായമധ്യേ നിധായ ദ്രോണം
ന്യൂനം മധ്യമനം മുദ
കുംഭം സംസ്ഥാപ്യ ഘൃതം ദീപസ്യ സിതം
തദുപരി ക്രമ്യേണ ദീപാഃ
വിപ്രാദിക്രമതഃ പ്രദീപ്യ വിധിവ-
ന്നീതേ മുഹൂർത്തേ ജ്വല-
ച്ഛത്വിജ്ഞസ്യ ദീപസ്യ തസ്യ സകല-
സ്വാമിത്വം സമുചിതം. ൧൮

വ്യാ—പരീക്ഷിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കോൽ താഴ്ചയിൽ അത്രയും ചതുരത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ച് അതിന്റെ അടി സമനിരപ്പാക്കി മെഴുകിശ്ശുദ്ധി

വരഞ്ഞി പത്മമിട്ടു ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതാദികളെക്കൊണ്ടലങ്കരിച്ച് അതിന്റെ നടുവിൽ നെല്ലുനിറച്ച ഒരു പൂർണ്ണകലശം വച്ച് അതിന്മേൽ ഒരു ചട്ടി (ചരാള) വച്ച് അതിൽ വെള്ളം ഒഴിച്ച് അതിൽ കിഴക്കേദിക്കിൽ വെളുത്ത നൂൽകൊണ്ടും, തെക്ക ചുവന്ന നൂൽകൊണ്ടും, പടിഞ്ഞാറ മഞ്ഞനൂൽകൊണ്ടും, വടക്ക കറുപ്പുനൂൽകൊണ്ടും, ഓരോ തിരിയിട്ടുക പിന്നെ അതിന്റെ കിഴക്ക തുടങ്ങി ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണങ്ങളെ ക്രമത്താലെ സങ്കല്പിച്ച വിധിപ്രകാരം പൂജിച്ച കൊളുത്തി ആ തിരിയെ കത്തിച്ച് ഒരു മുഹൂർത്തകാലം (രണ്ടു നാഴിക) പ്രാർത്ഥിച്ച പാർത്തിരുന്നിട്ടു ഇതിനെ നോക്കുക. അപ്പോൾ കളുടെ തിരി ഏതൊന്നു ആ ജാതിക്ക് ആ ഭൂമി നല്ലതാകുന്നു എല്ലാതിരിയും കത്തുന്നെങ്കിൽ എല്ലാവർണ്ണം കൊള്ളാം എല്ലാം കെട്ടുപോയിങ്കിൽ ആകെ കൊള്ളരുത്

അഥ — ഇനി ജലപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

ഗർത്തേ ജലപൂരിതേത്ര വിധിവൽ
    ദ്രോണാദിപുഷ്പം ക്ഷിപേൽ
ശസ്തം തസ്യ ഗതിഃ പ്രദക്ഷിണതയാ
    കുർവ്വന്ന ശസ്യന്യഥാ
പുഷ്പേ ദിക്ഷുച സംസ്ഥിതേ സതി ശുഭം
    കോണേഷു ചേന്നിന്ദിതം
ഏവം ഭ്യാദി ശുദ്ധിരന്യദപി സദ്
    കത്തുൽ ക്ഷമാം സൂക്ഷ്മധീഃ ൧൦

വ്യാ — പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപോലെ പറമ്പിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ച് അതിൽ വെള്ളം നിറച്ച തുമ്പ തുളസി മുതലായ പുഷ്പങ്ങളെ വെള്ളത്തിൽ ഇടുക എന്നാൽ ആ പുഷ്പങ്ങളുടെ ഗതി പ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെങ്കിൽ ശുഭകരമാവിന്ന ശുഭമാകുന്നു അപ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെങ്കിൽ അശുഭമാകുന്നു പുഷ്പം ദിക്കുകളിൽ ചെന്നു നിന്നാൽ ശുഭവും കോണുകളിൽ നിന്നാൽ അശുഭവുമാകുന്നു ഇതി

ന്നെ തുടങ്ങിയുള്ള ക്രിയാക്രമങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ട് പിന്നെ കഴിയുന്നതിനെ നിരൂപിക്കേണം. ഇവിടെ "ഇത്യാദി ക്രിയകളെ നിർണ്ണയം" എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിലെ ആദിശബ്ദംകൊണ്ടും, പരീക്ഷ ചെയ്യുന്ന സ്ഥപതിയുടെ വിശേഷണമായ "സൂക്ഷ്മധീഃ" എന്ന പദംകൊണ്ടും, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ആ ഭൂമിയുടെ [illegible] അതിൽ തല്ക്കാലത്തെ ഗ്രഹസ്ഥിതി നിർണ്ണയിക്കുകയും, പ്രശ്നത്തിൽ സ്ഥാനസ്ഥിതികൊണ്ട് ആശ്രയം നിർണ്ണയിക്കുന്നതുപോലെ പൃഷ്ഠസ്ഥിതികൊണ്ട് ആശ്രയം കല്പിക്കുകയും, വൃക്ഷവിന്യാസം ചെയ്യുന്ന സമയത്തുണ്ടാകുന്ന ശകുനാദിനിമിത്തങ്ങളെയും ദീപം, ശരം മുതലായവയെയും സൂക്ഷിച്ചറിയുകയും ചെയ്തിട്ട് [illegible] ഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ട് [illegible] ഫലങ്ങളെ അറിഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നുകൂടി ശാസ്ത്രകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇങ്ങനെ പരീക്ഷ ചെയ്തു ഭൂപരിഗ്രഹം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഗ്രാമം പണിചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലത്തെ സമനിരപ്പാക്കുകയും, ശങ്കു നാട്ടി ദിക്കുകളിൽ ദിക്ക് നിർണ്ണയം ചെയ്യുകയും ചെയ്യാനുള്ള വിധിയെപ്പറയുന്നു.

അത്രാനുവൃത്തമഖിലാ ച നിപുണോ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൬

വ്യാ — വിശേഷജ്ഞനായവൻ ആദ്യമായി (സമമായി) മുതലായ [illegible] വെള്ളം നിറുത്തിയും [illegible] സമനിരപ്പാക്കിച്ചുകൊണ്ടും പിന്നെ [illegible]

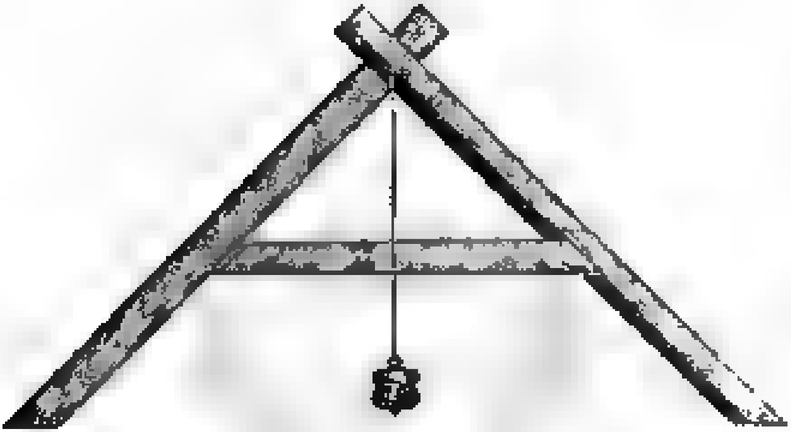

അവനതഴ്റ്റും

സമനകാൻ.,

കൊണ്ടോ അതാതുകാലത്തുകൊണ്ടോ പന്ത്രണ്ടംഗുലം നീളമു ള്ളതായി വരുത്തിയതായ ഉരുണ്ട രണ്ടംഗുലം ചുവട്ടിലും കാലംഗുലം അറ്റത്തിലും വിസ്താരമായി അറ്റം തമരക്കൊട്ടപോലെ കൂ ർപ്പിക്കണം ഒരു ശങ്കുവിനെ ഉണ്ടാക്കി സമനിലത്തിൽ നാട്ടണം. (ശങ്കുകരണം)

അവ്വണ്ണമുള്ള നാട്ടിയ ശങ്കുവിനെക്കൊണ്ടു ദിക്കറി യുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെപ്പറയുന്നു

ശങ്കുച്ഛായാഗ്രതോ നിജരശ്മിതാ-
വ്യാസാർദ്ധവൃത്തസ്യ തു-
പൂർവ്വാഹ്നേ പ്രവേശചിഹ്നം
ബിന്ദു തു പശ്ചാൽ
പ്രത്യഗ് ബിന്ദുമപരാഹ്ണേ ച
പൂർവ്വബിന്ദുഃ
പ്രാഗപരാ ഭവേൽ സമാ-
ദിഗ്ദ്വയം ഭവേൽ സ്ഫുടം ൨൧

വ്യാ— ശങ്കുവിന്റെ നീളത്തിലിരട്ടി വ്യാസാർദ്ധമായുള്ള ഒരു വൃത്തമദ്ധ്യത്തിൽ ശങ്കു വെക്കണം; ഒരു വൃത്തം വര ച്ചു കഴിഞ്ഞ ശേഷം ശങ്കുവിന്റെ നിഴൽ പടിഞ്ഞാറെ വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുന്നേടത്ത് ഒരു അടയാളം ചെയ്ക. അ തുപോലെ തന്നെ ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് ആ നിഴൽ കിഴക്കോട്ടു നീ ങ്ങി ചെന്നു വൃത്തത്തിന്റെ കിഴക്കേ നേമിയിൽ തട്ടുന്നേട ത്തും ഒരു അടയാളമിട്ടു എന്നാൽ ഈ രണ്ട് അടയാളങ്ങ ളും ഏകദേശം കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ഉള്ളവയായിരിക്കും. ഇ നി സൂക്ഷ്മം വരുത്തുവാൻ പിറ്റേ ദിവസം കാലത്തും പടിഞ്ഞാ റെ വൃത്തനേമിയിൽ നിഴൽ തട്ടുന്നേടത്ത് അടയാളം ചെയ്ക. എന്നിട്ട് തലേനാളെ കഴിച്ചതും പിറ്റേന്നാളെ കഴിച്ചതുമായ ര ണ്ട് അടയാളങ്ങളുടെ ഇട ഭാഗിച്ചു തലേനാളെ കൊണ്ട അ ടയാളത്തെ പകുതി നീക്കി അവിടെയും ഒരടയാളമിട്ട് എ ന്നാൽ ആ അടയാളവും തലേനാളെ കിഴക്കേ വൃത്തനേമിയിൽ

ഇട്ടിരിക്കുന്ന അടയാളവും സൂക്ഷ്മമായ കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ അവ രണ്ടിലും തട്ടുമാറു കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറായി ഒരു രേഖ നീട്ടിവരച്ചാൽ അതു പൂർവ്വാപരരേഖയായി ഭവിക്കും.

ഇങ്ങനെ ശങ്കുവിന്റെ നിഴലിനു വരുന്ന മാറ്റത്തിന് ഒരു നിയമമുണ്ട്. ഉത്തരായണത്തിൽ സൂര്യൻ ദിവസംപ്രതി വടക്കോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനാൽ നിഴലിന്റെ അഗ്രവും തലേനാളത്തേതിനേക്കാൾ പിറ്റേനാളത്തേത് അല്പം തെക്കോട്ടു നീങ്ങിയിരിക്കും. ദക്ഷിണായനത്തിൽ അതുപോലെ വടക്കോട്ടും മാറിയും. അതിനാൽ തലേനാളും പിറ്റേനാളും ഉള്ള ഛായാഗ്രാന്തരത്തിൽ വ്യത്യാസാംശം നീക്കേണ്ടു, ദക്ഷിണായനത്തിൽ തലേനാളത്തെ അടയാളത്തിൽനിന്നു വടക്കോട്ടും, ഉത്തരായണത്തിൽ തെക്കോട്ടും ആയിരിക്കണം.

ഇനി തലേനാളത്തെയും പിറ്റേനാളത്തെയും 'ഛായാഗ്രങ്ങളുടെ അന്തരത്തിൽ മൂന്നാമത് നീക്കുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനെ ശ്ലോകത്തിൽ ഇപ്പോൾ വൃത്തമദ്ധ്യത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ശങ്കുവിന്റെ നിഴൽ ഉത്തരഭാഗത്തിലും വൃത്തത്തിന്റെ വ്യാസം ഒരു കോലമാണല്ലോ. അപ്പോൾ ശങ്കുവിന്റെ മാത്ര, ശങ്കുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുള്ളപ്പോൾ മാത്രമേ അതിന്റെ അഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുകയുള്ളു എന്നു സിദ്ധമാണ്. ഒരു വസ്തുവിന്റെ നിഴലിന് ആ വസ്തുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുണ്ടാകുന്നതു ദിക്കുകളെങ്ങിലും നാലഞ്ചുനാഴിക പുലർന്നപ്പോഴും നാലഞ്ചുനാഴികപ്പകലേയും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ കാലത്തും വൈകുന്നേരവും ശങ്കുച്ഛായാഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുന്ന സമയങ്ങൾ തമ്മിൽ ഏതാണ്ട് ഇരുപത്തഞ്ചുനാഴികയുടെ അന്തരമുണ്ടല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ഉത്തരായണത്തിൽ കാലത്തെത്തെ സൂര്യന്റെ ക്രാന്തി ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് കണ്ടാൽ അതിൽ കുറഞ്ഞിരിക്കയാണ് ഒരു ദിവസത്തിന്റെ ഇരുപത്തഞ്ചു ഇരുപത്

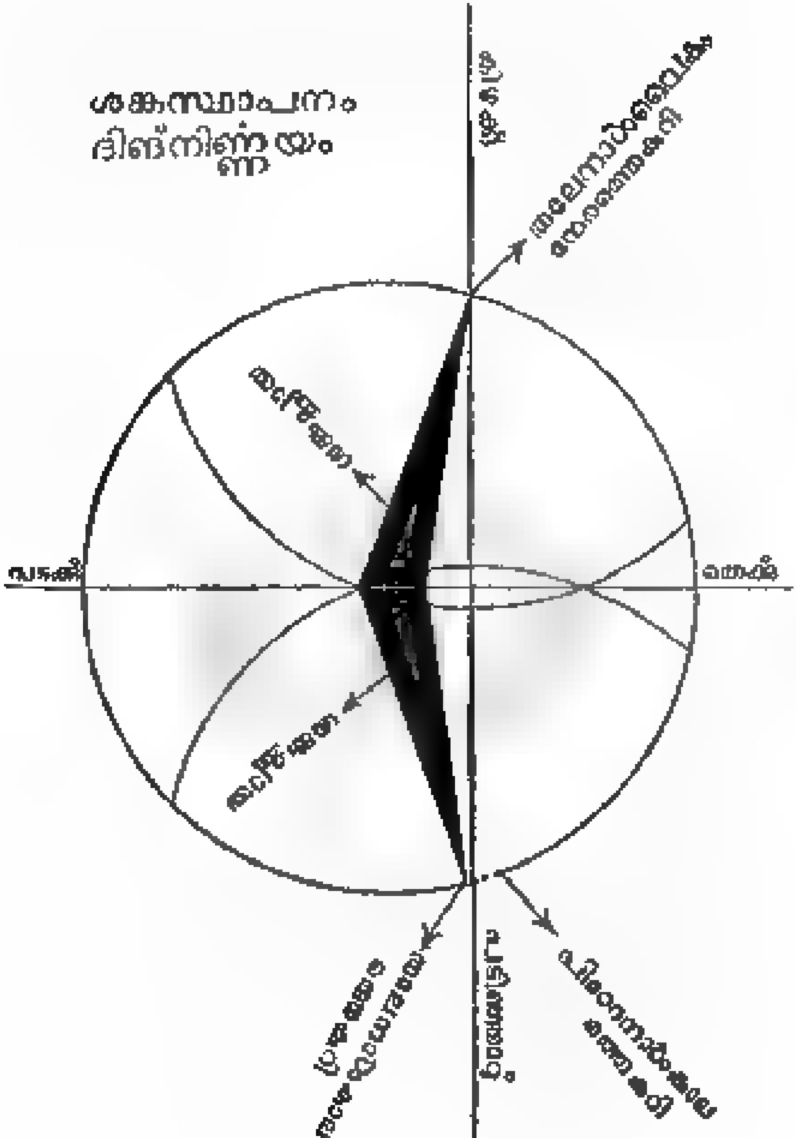
ശങ്കുസ്ഥാപനം
ദിങ്നിർണ്ണയം

നാഴികകളോളം വ്യത്യാസമെന്നും കണ്ടാൽക്കഴിയും. ഇങ്ങ
നെ യുക്തികൊണ്ടു കണക്കാക്കീട്ടുള്ള കുറ്റിലോടു മാറ്റു
വാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായറിഞ്ഞുകൊൾക.

അവ—ഇങ്ങനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു സൂക്ഷ്മമാക്കീട്ട് ഇ
നി തെക്കുവടക്കുകളാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

പ്രാഗഗ്രവ്യാസാർദ്ധികല്പ്യ, സൂത്രം
സൂത്രാഗ്രേ വൃത്തമിഷ്ടാഗ്രയോഗചാതം
മത്സ്യം ച, തിസ്രൾ പടികല്പ്യ കസ്രാൽ
സൂത്രം യാമോദഗായതം കാര്യ്യ ൨൨

വ്യാ—ഇങ്ങനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറാക്കിയ സൂത്
ത്തെ മദ്ധ്യമാക്കി [illegible] പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നവ
ണ്ണം രണ്ടു വൃത്തങ്ങളുണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ നടുവിൽ മ
ത്സ്യാകൃതിയായ ഒരു അടയാളമുണ്ടാകും. ആ മത്സ്യത്തിന്റെ
നടുവെ നീളത്തിൽ ഒരു വര വരച്ചാൽ അതു തെക്കുവട
ക്കു സൂക്ഷ്മമായിരിക്കും.

അവ—ഇനി ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാനും
പിന്നെ അവയെക്കൊണ്ടു പദവിന്യാസം [illegible]
ത്തിൽ പ്രകാരം പറയുന്നു

സൂത്രം പൂർവ്വാപരാശാവിഹിതമപിതം
ബ്രഹ്മസൂത്രം യമാഖ്യം
യാമ്യോദഗ്ഗാമി മദ്ധ്യന്തിമയമിതശല
ഖണ്ഡിതേ സ്യാച്ഛ ഋജുയോ
സർവ്വേഷാമീശഖണ്ഡം ഭ്രമിതി യന്നസ്ഥം
ഖണ്ഡം, മാർഗ്ഗയാമ്യം
ദിവ്യാദ്യം നൈരൃതാംശം ധ്വജകമപി ച പ്രാഗ്
കല്പയേന്നാഭ്യംശം. ൨൩

വ്യാ—പറമ്പിന്റെ നടുവെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള സൂ
ത്രം ബ്രഹ്മസൂത്രമാകുന്നു. തെക്കുവടക്കുള്ള യമസൂത്രം ഇ
ങ്ങനെ രണ്ടു സൂത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible]

ന്നൽ തെക്കതിൽ ഈശകോണിലെ പദവും പൃഥ്വീധരം മുതലായവരാൽ ശൂന്യമാകുന്നു. ആ പദത്തെ ലയിപ്പിക്കേ. ഇതിനു ശൈഷ്യപദമെന്നു പേർ നിരൃതികോണിലെ പദത്തിനു ദേവപദമെന്നു പേർ ഇതും ശൂന്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

ആഗ്നേയം സ്യാത്ത്വമാദ്യം ശ്രുതിരുചിരിലയ-
  ത്ര്യം അംശമപ്യാന്ദ്യകം സ്യാ-
ദായാമ്യം ചാപിഭാഗേ പരമിഹ നിരൃതി-
  ശൈവയോരസ്തു പദം
വിസ്തീർണ്ണം ചൈകാനിലേ പുനരപി ച വിഭ
  ജ്യേശപദം മന്ത്രമമ പദ-
പ്രൈശാന്യാൻ ഗ്രാഹ്യമഖിലം ശ്രേയകരണേഷ്വിദമേ
  ശേഷമന്നം ഉന്യമർമ്മേ. ൧൪

വ്യാ—അഗ്നികോണിലെ പദത്തിനു ശര്യപദമെന്നു പേർ. അതു മൂന്നാമത്തെ ഉത്തരത്തിലാകുന്നു. വായുകോണിലെ പദത്തിന് അന്ത്യപദമെന്നു പേർ. അതു ഒരുപാദം ചിലടത്തു കൊള്ളാം. പിന്നെ പദങ്ങളുടെ വിസ്താരം അധികമുള്ളതു വകയിൽ ഓരോ പദത്തെയും പിന്നെയും നാലാക്കി പകുത്ത് ഈശപദത്തിലെ നിരൃതിപദവും, നിരൃതിപദത്തിലെ ഈശപദവും വിപ്രാദികൾക്കു ശൂന്യമാക്കേണ്ടതില്ലാകുന്നു

അവ—ഇനി ക്ഷേത്രങ്ങളെ പറയുന്നു.

വിപ്രാദികൾക്കിതുമതം ശൈവശേഷപദ-
മായാമമധ്യമമുഖങ്ങളിലെ ഇ
ക്ഷത്രിയാദി നിരൃതിപദങ്ങളിലു
ടെ വൈശ്യശൂദ്രരുടെ ശൂന്യം ഇതി ശൂദ്ര ൧൫

വ്യാ—ക്ഷത്രിയാദികൾക്കു വിധിച്ചിട്ടുള്ള ശൂന്യമായ പദം തന്നെ വടക്കേ ഭാഗങ്ങളിൽ ശരാശരി കൂടാതെ തന്നെ മാത്രമല്ലാതെ ദിക്കിൽ നിരൃതികോണ

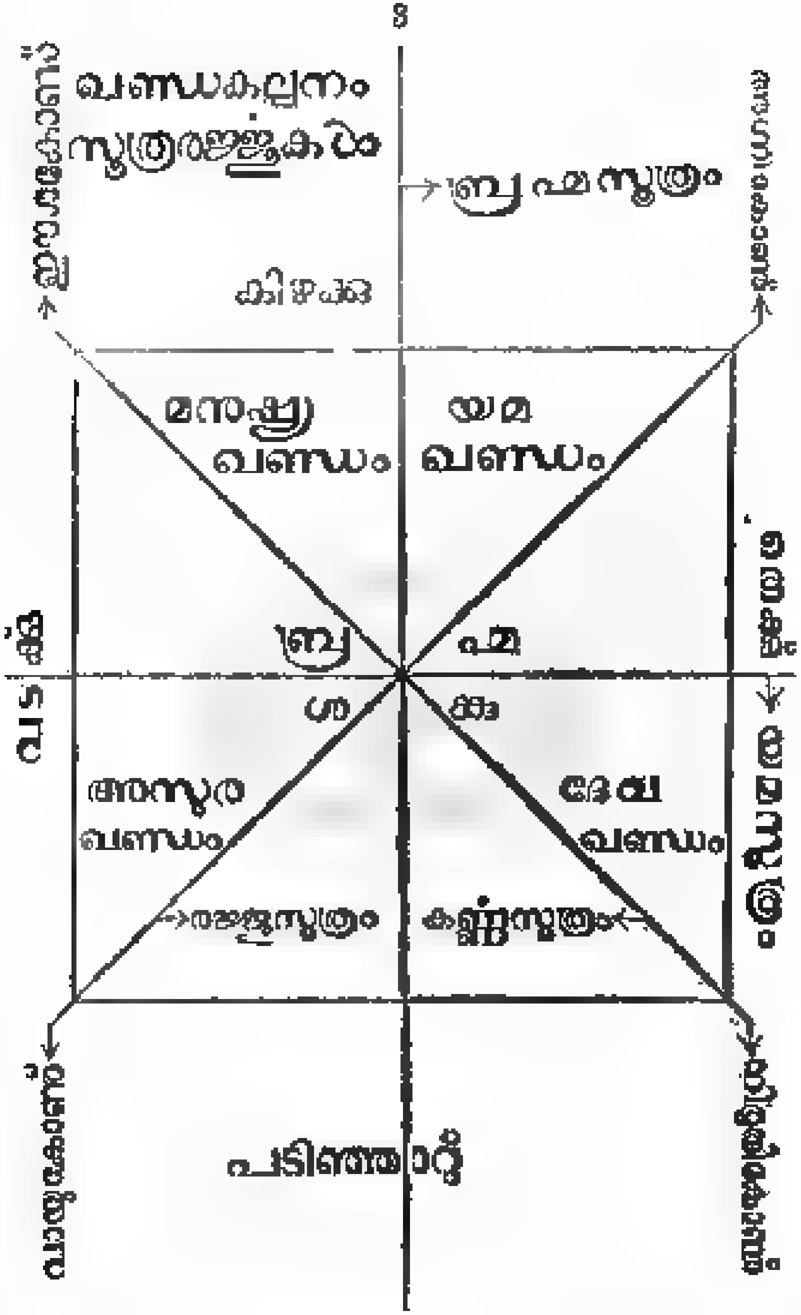

വംശകല്പനം
ബ്രഹ്മസൂത്രം
മനുഷ്യ
വംശം
യമ
വംശം
വടക്ക്
അസുര
വംശം
ദേവ
വംശം
രജ്ജുസൂത്രം
കർണ്ണസൂത്രം
പടിഞ്ഞാറ്

വാസ്തുകോണം മൂലമായിട്ടു ഈശകോണം അഗ്നികോണം അഗ്രമായിട്ടു കർണ്ണമജ്ജമായി രണ്ടു സൂത്രങ്ങളുണ്ടല്ലോ. അവയെ മദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളെന്നു പറയും

ഇവ — സൂത്രവേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

ക്ഷേത്രേഷു ക്വാപി ഗൃഹാങ്കണമപി ച കൃതാ-
ന്തത്ര സൂത്രവേധാൽ
കിഞ്ചിന്നീചം സഹസ്രാംശുപി ച ഭവനകൃതു-
ച്ചം കൃതം ച്യേത ച
ഈശാഗ്നേ ദ്രവ്യനാശഃ പതിവിരഹമഥാ
കർമ്മശത്രുപ്രപീഡഃ
പുത്രാദ്യാസ്തവിനാശം കലഹമഥ
മദ്ധ്യസൂത്രപ്രവേധേ വന്നു

പ്പം — ക്ഷേത്രത്തിലോ ഗൃഹത്തിലോ പറമ്പിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ വരുന്ന മദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽനിന്ന് കുറഞ്ഞൊന്നു ഗൃഹത്തിന്റെ അല്പം നീക്കിയിട്ടു നാലുകെട്ടും പണിചെയ്യപ്പെട്ടതായി കാണണം. പിന്നെ സൂത്രങ്ങളുടെ വേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങൾ:— ഈശകോണിലെ മദ്ധ്യവിദിക്പാദ സൂത്രംകൊണ്ടു വേധം ഉണ്ടായാൽ ദ്രവ്യനാശവും, കിഴക്കേദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ഭർത്തൃവിരഹവും അഗ്നികോണിലെ മദ്ധ്യവേധംകൊണ്ടു കർമ്മനാശവും തെക്കേ ദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ശത്രുപീഡയും, നിരൃതികോണിലെ മദ്ധ്യവേധംകൊണ്ടു പുത്രനാശവും പടിഞ്ഞാറെ സൂത്രവേധംകൊണ്ട് അർത്ഥനാശവും, വായുകോണിലെ മദ്ധ്യവേധംകൊണ്ടു വാഹനനാശവും, വടക്കെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു കലഹാദിയും സംഭവിക്കുന്നതാകുന്നു

ഇവ — ഇനിമേലെ ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രങ്ങളുടെ വർണ്ണത്തെപ്പറയുന്നു

അഷ്ടാംഗുലീപങ്ക്തിപദൈഃ ക്രമേണ
ക്ഷേത്രേ കൃതൈസ്ത്രൈകപദസ്യ ഭാഗൈഃ
ഗൃഹാങ്കനാഗപ്രമിതൈസ്തു വിദ്യാൽ
സൂത്രസ്യ ഭേദാംശ്ച ഇതിപ്രമാണം ൧൭

വ്യാ— ഭൂമിയിലെ അറുപത്തിനാലോ എൺപത്തൊന്നോ ഒരുനൂറോ എത്രയെങ്കിലും ഒരുപ്രകാരത്തിലുള്ള പദങ്ങളെ കല്പിച്ചാൽ, അറുപത്തിനാലാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പതിനാറാലൊന്നുകൊണ്ടും, എൺപത്തൊന്നാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടാലൊന്നുകൊണ്ടും, ഒരുനൂറാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ എട്ടിലൊന്നുകൊണ്ടും ഭിത്തികളുടെയും സൂത്രങ്ങളുടെയും വിസ്താരം കല്പിക്കണം

അവ— ഭൂമിയിന്റെയും ഗൃഹത്തിന്റെയും സൂത്രവേധം പറഞ്ഞപ്പോൾ പ്രസ്തുതവശാൽ ഗൃഹോപഗൃഹാദികളുടെ അന്യോന്യവേധത്തെയും വർജ്ജിക്കണമെന്നു പറയുന്നു

സമസ്തശാലാങ്കണകൂപവാപീ-
ദ്വാരാദിമദ്ധ്യസ്ഥിതസൂത്രവേധഃ
വിമിശ്രവാസ്തുഷ്വപി വർജ്ജനീയോ
ഭേദാംശ്ച കോണാലയകർണ്ണയോശ്ച ൧൮

വ്യാ— നാലുപുരകൾക്ക പുറമെയുള്ള ശാലമുതലായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെയും, അങ്കണം, കിണറു, കുളം, ദ്വാരങ്ങൾ, മുതലായവറ്റിന്റെയും, മദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളും, ഭിത്തികളും, കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ കർണ്ണങ്ങളും അന്യോന്യം വേധിക്കുന്നതിനെ വർജ്ജിക്കണം

അവ— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുരയുടെ ഇന്നിന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ ഇന്നിന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ ശുഭാശുഭങ്ങളെ ചെയ്യുമെന്നു പറയുന്നു.

പൂർവ്വസ്യാം ബകുളോ വടശ്ച ഉദുംബരോ-
ദ്യാമ്യാം ച തിന്ത്രിണികാ
ശിഷ്ടാ വാരുണ്യാം തു പിപ്പലതരു-
സ്സപ്തച്ഛദോഽപി സ്ഥിതഃ
കൌബേര്യ്യാം ദിശി നാഗസംജ്ഞിതതരുഃ
പ്ലക്ഷശ്ച സംശോഭനാഃ
പ്രാച്യാദൌ പനസഃ ക്രമാൽ ക്രമുകകേ
രാമ്രാശ്ച സമ്യക് ച. ൨൧

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന്റെ കിഴക്കുപുറത്ത് ഇലഞ്ഞിയും പേരാലും, തെക്കുപുറത്ത് അത്തിയും പുളിയും, പടിഞ്ഞാറ് അരയാലും പാലയും, വടക്ക് നാഗമരവും ഇത്തിയും, ഉത്തമങ്ങളാകുന്നു. പിന്നെ കിഴക്കുതുടങ്ങി നാലുദിക്കിലും ക്രമേണ പ്ലാവ്, കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, മാവ് ഇവകൾ ശ്രേഷ്ഠങ്ങൾ. ഇവ നാലും എല്ലാദിക്കുകളിലും കൊള്ളുന്നതുമല്ല

അശ്വത്ഥോഗ്നിഭയം കരോതി തനയാ
പ്ലക്ഷഃ പ്രമാദപ്രദഃ
ന്യഗ്രോധഃ പരശസ്ത്രപാതമപി ച
വ്യാധിം തദൌദുംബരഃ
സർപ്പാംശ്ച പ്രതിദിക്ഷു വിഹിതാസ്ത്വപി ച ശ-
ച്ഛേത്വാ സമഗ്രാണ്യതാ
ശ്ലേഷ്മാതകാനിതഗൃഹ്യശ്മശാനി-
ദാരുണതനയം തരി ൨൨

വ്യാ—ഇങ്ങിനെ ചൊല്ലപ്പെട്ട ദിക്കിന്റെ മറ്റേതിൽ നിന്നാൽ മേൽപറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളിൽ അരയാൽ അഗ്നിഭയത്തെയും, ഇത്തി പ്രമാദത്തെയും, പേരാൽ ശത്രുക്കളുടെ ആയുധംകൊണ്ടു മുറിപ്പെടുവാനുള്ള സംഗതിയെയും, അത്തി ഉദരവ്യാധിയെയും ഉണ്ടാക്കും. ഈ വൃക്ഷങ്ങളും അല്ലെങ്കിൽ വേറെ വല്ല വൃക്ഷങ്ങളോ—അതു, പൊന്നകൊമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ളതോ ആയിട്ടുള്ളതായാലും—ഗൃഹത്തിന്മേൽ നില്ക്കുന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ പേര

കത്തിൽ ഇരുട്ടി ദൂരത്തല്ലാം നിൽക്കത്തക്കതാകിൽ ഒരിച്ചു കളയേ ണ്ടതാകുന്നു ('സ്വഗൃഹാൽ' എന്ന പദ്യത്തിന് ഇടത ഭാഗത്ത വലത്ത ധനാലയത്തിനോടടുത്ത് എന്ന അർത്ഥമല്ല)

അഥ — ഇനി എവിടെ നിന്നാലും നന്നായിട്ടുള്ള ചില വൃക്ഷാദികളെപ്പറയുന്നു

ശസ്താ മന്ദിരപാർശ്വപൃഷ്ഠദിശി ഇ
ശ്രീവൃക്ഷബില്വാർജ്ജുനം
വ്യാധിഘ്നാമലകീസുരദ്രുമശിലാ
ശ്ലേഷ്മാതകശ്ചാക്ഷക
പുന്നാഗാശനചമ്പകാശ്ച ഖദിര,
സ്യുഃ കേസരോ ദ്രാക്ഷയോ
ര്മൃദ്വീകാലതിമല്ലികാദിലതികാ .
സ്സുവ്യക്ത സംഖ്യാ ന ഹി. ൧൫

വ്യാ — കമുക്, കൂവളം, കടക്കനം, കൊന്ന, നെല്ലി, ദേവതാരം, അശോകം, ചന്ദനം, പുന്ന, വേങ്ങ, ചമ്പകം, കരിങ്ങാലി ഇവകൾ ഗൃഹത്തിന്റെ ഇടത്തും വല ത്തും പിന്നിലും നിൽക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു. അതുപോലെ വാഴ, മുന്തിരി, ചേന, ചേമ്പു മുതലായ സസ്യങ്ങളും, ഉഴു ന്ന, പയറു, കടല, കൊത്തമ്പു, തുവര, കമ്പം, ചോളം, വ രക മുതലായ ധാന്യങ്ങളും, മുല്ല, പിച്ചകം മുതലായ പുഷ്പ ലതകളും ഗൃഹത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ശോഭനങ്ങളാ [illegible].

അഥ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു വൃക്ഷങ്ങളുടെ ജാ തി തിരിച്ച്, അവയെ ഗൃഹത്തിന്റെ പുറത്ത് ഏതേതു ദി ക്കുകളിലാണ നിറുത്തേണ്ടതെന്നു പറയുന്നു

അന്തസ്സാരാസ്തു വൃക്ഷാഃ പനസതരുമുഖാ
സ്സർവ്വസാരാശ്ച ചിഞ്ചാ-
ശാകാദ്യാസ്സ്യുർബഹിസ്സാരകതരവഃ .
സ്യുഃ ബഹിസ്സാരവൃക്ഷാഃ

നിസ്സാരാശ്ശിഗ്രുസപ്തച്ഛദമുരുകതരാഃ
കിംശുകാദ്യാശ്ച കാഷ്ഠാ-
ന്യന്തസ്സാരാണി ബാഹ്യേ ബഹിരപി ച തഥാ-
സ്സ്യുസ്സാരാണ്യമന്യേ ൨൨

വ്യാ—പ്ലാവ്, അഞ്ഞിലി മുതലായ മരങ്ങൾ അന്തസ്സാരങ്ങൾ (ഉള്ളിൽ കാതലുള്ളവ) ആകുന്നു. വാകവൃക്ഷം, തേക്ക മുതലായവ സർവ്വസാരങ്ങളും (എല്ലാഭാഗങ്ങളും ഉറപ്പുള്ളവ) ആകുന്നു. കരിമ്പന, തെങ്ങ്, കമുങ്ങ്, മുള മുതലായവ ബഹിസ്സാരങ്ങളും (പുറമെ കാതൽ-കാട്-ഉള്ളവ) ആകുന്നു. മുരിങ്ങ, പാല, വാക, മുരിക്ക്, പ്ലാശ് മുതലായവ നിസ്സാരങ്ങളും (കാതൽ-ഉറപ്പ് ഇല്ലാത്തവ) ആകുന്നു. ഇവയിൽവെച്ച് ആദ്യം പറഞ്ഞ അന്തസ്സാരവൃക്ഷങ്ങൾ പുറമേ വെളിവും തടിയുള്ള അകത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങളും, സർവ്വസാരങ്ങൾ അതിന്റെ പുറത്തും, ബഹിസ്സാരങ്ങൾ അതിന്റെ പുറത്തും ആയിരിക്കണം. നിസ്സാരങ്ങൾ എല്ലാററിനും പുറത്തായിരിക്കണമെന്നു സിദ്ധമാണല്ലോ. എന്നാൽ സർവ്വസാരങ്ങളെ അന്തസ്സാരങ്ങൾക്കും പുറത്തു നില്ക്കേണ്ടവയെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ, അവയ്ക്ക് ഉറപ്പു കുറവില്ലല്ലോ; അവ മരാവശ്യങ്ങൾക്കുകൊള്ളാമെന്നു വിചാരിക്കണം.

അഥ—കട്ടിയിലപ്പ പറമ്പിൽ മരങ്ങളും നിറുത്തുവാൻ കൊള്ളരുതാത്തവയും, പുരയ്ക്കടുത്തു കൊള്ളരുതാത്തവയും ആയ വൃക്ഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു

കാരസ്കരശ്ലേഷ്മകണ്ടകിദ്രു-
ശ്ലേഷ്മാതകാക്ഷോടകപിത്ഥബില്വാഃ
ക്ഷീരോപാദപാശ്ചവൃക്ഷാ സ്ത്രീനാമ വൃക്ഷാഃ
സർവ്വത്ര നേഷ്ടാ അപി ശിഗ്രവാദ്യാഃ ൨൩

വ്യാ—കാഞ്ഞിരം, ചേര്, പശുകരവ്, നറുവരി, താന്നി, ഉക, വേപ്പ്, പൊടക്കാവള്ളി, കള്ളി, എരുക്കഞ്ഞി, ഇ

ല പുരപണിയുന്ന പറമ്പിൽ എന്തെല്ലാം കൊള്ളരുതു് എന്തെ ല്ലാം എടുത്തും കൊള്ളരുതു്.

അവ—ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു

ഇന്ദ്രാദികാനാമപി സംസ്ഥിതാനാം.
ശാസ്ത്രോക്താനാം ക്രമാൽ
ഗോവന്യൂനകളതാദിനാമകാ.
ധാത്രീശയന്ത്യഭേദാഃ
വിശ്വസൃജ ക്രമശോ വിധ്യയനാത്.
ന്യൂനോന്നതാന്തരിത്യാ
ഭാഗ്യാന്തരാന്തരിതങ്ങളും
പൃത്യം ഫലം പ്രോക്തയേ ൯. ൪

പു—കിഴക്കു താണു പടിഞ്ഞാറു് ഉയർന്ന പറമ്പിനു 'ഗോ'വീഥിയെന്നു പേർ അവിടെ പുര പണിയിച്ചാൽ എല്ലാസമ്പത്തുകളും വർദ്ധിച്ചിരിക്കും അഗ്നികോണു താണു വായുകോണു് ഉയർന്നിരുന്നാൽ ആ ഭൂമിക്കു് 'അഗ്നി'വീഥിയെന്നു പേർ ധനനാശം ഫലം. തെക്കു താണു വടക്കുയർന്നിരുന്നാൽ 'യമ'വീഥിയെന്നു പേർ അതിനു മരണം ഫലം. നിരൃതികോണു താണു് ഈശാനകോണു് ഉയർന്നിരുന്നാൽ 'ഭൂത'വീഥിയെന്നു പേർ. ധനനാശം ഫലം. പടിഞ്ഞാറു താണു കിഴക്കുയർന്നിരുന്നാൽ 'ജല'വീഥിയെന്നു പേർ. ദാരിദ്ര്യം ഫലം. വായുകോണു താണു് അഗ്നികോണുയർന്നാൽ 'നാഗ'വീഥി. പുത്രനാശം ഫലം. വടക്കു താണു തെക്കു് ഉയർന്നിരുന്നാൽ 'ഗജ'വീഥിയെന്നു പേർ ധനവൃദ്ധി ഫലം. ഈശകോണു താണു നിരൃതികോണു് ഉയർന്നാൽ 'ധാന്യ'വീഥിയെന്നു പേർ സമ്പത്തു ഫലം ഇതിനു വിപരീതമായിരുന്നാൽ വിപരീതം ഫലം.

അവ—ഇനി പുരപണിയുന്നതിനടുത്തു ദേവാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അവയിലെ മൂർത്തിഭേദം അനുസരിച്ചുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു

വാമേ പാൎശ്വേ ച പൃഷ്ഠേ മുരരിപുഹരയോ-
ർഭക്തിതോപ്യുഗ്രരൂപേ
കാലാദ്യൈശ്ച കാൎയ്യന്നമിതമപി വിബുധ-
സ്ത്വഖിലഃ സ്യാദുഗ്രമൂൎത്തേഃ
നിമ്നസ്ഥാനസ്ഥിതസ്യ ച ധനനിലയ
മന്ദയാനാം നിവാസ-
ശ്ചാത്യന്തോന്നതസ്യപ്യമിഹ ഭവിതരി-
ക്ത സ്ഥിതിസ്സ്വാമകാനാം.

വ്യാ.—വിഷ്ണുവിന്റെ എടത്തുഭാഗത്തും പിന്നിലും, ശിവൻ ഭദ്രകാളി മുതലായ എല്ലാ ഉഗ്രമൂൎത്തികളുടെയും, താന്ന സ്ഥലത്തിരിക്കുന്ന ധനസ്ഥന്റെയും വലത്തുഭാഗത്തും മുമ്പിലും, ഉയൎന്ന ഭൂമിയിൽ പുരപ്പണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവൎക്ക് അത്യന്തം ഐശ്വൎയ്യം സംഭവിക്കും. മേൽപറഞ്ഞതിന്റെ വിപരീതമായ ദിക്കുകളിൽ ഗൃഹനിൎമ്മാണംചെയ്യുന്നത് ദോഷകരം തന്നെ.

ശേഷം – ഗൃഹനിൎമ്മാണത്തിനു കൊള്ളരുതാത്ത ചില പ്രദേശങ്ങളെയും മറ്റും പറയുന്നു

ശ്രീപീഠക്ഷേത്രാദിദേവാലയതലയിതടീ-
തീരപാഷാണഗോഷ്ഠ-
ഭൂമ്യാദീനാമതീവാന്തികമപകടതേ
മനകയാ മന്ദിരേഷു
ദേവാഗാരോന്നതാനാമതിഭ്രമവേദിമം
കിഞ്ചിച്ഛന്നം സമം വാ
തസ്മാന്ന്യൂനതം ച പ്രതിലവിധിതതി-
വ്യാതിഭിർന്നേഷ്യതേ ഽദ്ധ ഛേന്ന

വ്യാ.—നെൽവയൽ, ദേവാലയം, സമുദ്രം, നദി, ക്ഷുദ്രക്ഷേത്രം, ഗോശാല, പൎവ്വതം (അല്ലെങ്കിൽ വലിയ പാറ) എന്നിവയുടെ ഏറ്റവും അടുത്തു പുരപ്പണിതാൽ പലപ്രകാരം അനൎത്ഥങ്ങളുണ്ടാകും. ദേവാലയത്തോട് അധികം അ

ട്ടതാണെങ്കിൽ, ദേവാലയത്തേക്കാൾ ഉയരം കുറച്ചും സമമായിട്ടും മാത്രമേ മനുഷ്യാലയം പണിയിക്കാവൂ. കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്. ദേവാലയത്തെക്കാൾ ഉയരമേറിട്ടോ മുട്ടികയായിട്ടോ പണിചെയ്യിക്കുന്നത് ഒട്ടും നന്നല്ല.

അഥ— പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെ "ഇന്ദ്രാശേഭിന്നം" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇനി ഗുണഫലം ശത്രുകലം ദിശനിൽ തന്നെ പറയുന്നു

ഐശ്വര്യം ധനിത്വം പ്രഥമമഥ ക്രമാൽ
 കല്പിതം സൗഭാഗ്യം
വൃദ്ധിഃ പ്രാഗുന്നതായാമപി ശുഭമഥവാ
 മന്ത്രനാശം ശത്രുനാശം
സൗഭാഗ്യം നിർഋത്യാം തയമണിതഭ
 വാരുണേ ചോരഭയം
ശേഷാസു പ്രോച്ഛ്രിതാസ്വാസ്വ ഉപരി നിജോ-
 ക്താൽ വിപരീതം ഫലം സ്യാൽ. ൧൧

വ്യാ— തെക്കും കിഴക്കും ഉയർന്ന പറമ്പിൽ പുര പണിതാൽ ആദ്യം പറഞ്ഞകൊല്ലത്തേക്ക ഫലങ്ങളുണ്ടാകും. അഗ്നികോണം ഒഴികെശേഷവും ഉയർന്ന പറമ്പിൽ ആറുകൊല്ലത്തേക്കും, നിരൃതികോൺ ഉയർന്ന പറമ്പിൽ ആയിരം കൊല്ലത്തേക്കും, പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ഉയർന്ന പറമ്പിൽ അഞ്ചു വകൊല്ലത്തേക്കും, വായുകോണുയർന്ന പറമ്പിൽ പന്തിരാണ്ടേക്കും, വടക്കുഭാഗം ഉയർന്ന പറമ്പിൽ എട്ടുകൊല്ലത്തേക്കും, ഈശാനകോണുയർന്നതിൽ ആറുകൊല്ലത്തേക്കും, അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകും. അതിനുമേൽ "ഇന്ദ്രാശേ" എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അതാതിനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഫലങ്ങൾ തന്നെ എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

അഥ— ഇനി ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണക്കാരെപ്പറ്റി, ഭൂമി

യുടെ ചില ഭാഗങ്ങളിലെ [illegible] കൊണ്ടും, ചി
ല [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

൨. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ—കോൽപ്പലിൽ ഇരിക്കുന്ന എട്ട് അണുക്കളുടെ ഇടക്ക് ഒരു യവത്തിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു (യവം—നെല്ല്) എട്ടു യവം കൂടിയതു മാത്രാംഗുലം. പന്ത്രണ്ട് അംഗുലം കൂടിയതു വിതസ്തി. വിതസ്തി രണ്ടു കൂടിയതു് ഒരു കോൽ. ഇതിന്നു കരം, കിഷ്കു, അരത്നി, ഹസ്തം, ഭോസ്സ്, കുഷ്ഠി, മറ്റും ഇത്യാദി പേരുകൾകൂടിയുള്ളതായി പറയുന്നു. ഈ കോലു കൾ നാലു കൂടിയതു് ഒരു ദണ്ഡാകുന്നു. ഈ ദണ്ഡിനെ മറ്റു ശാസ്ത്രാലയത്തിൽ സർവ്വാന്ന്യാ അംഗീകരിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ 'ശാന്തിതിലകം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ കാണിക്കുന്നപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "കണ്ണുക്കിന്നു ഒസ്യന്ത്യ മധ്യമാംഗുലി പർവ്വണഃ മധ്യ ന്ത്യ ദീർഘമാനേന മാത്രാംഗുലമുദീരിതം" എന്ന്

അവ—ഇനി കോലുകളുടെ ഭേദങ്ങളേയും, ഉപയോഗങ്ങളേയും പറയുന്നു.

മാത്രാംഗുലിപഞ്ചവിംശതിമിതം
 കംസം വിധേയംനൃഭിഃ
പ്രാജാപത്യമഥോ ധനുർഗ്രഹമിതി
 പ്രോക്തം ത്രിമാത്രാധികം
ഗ്രാമാദേർവിധയമാനമിതം
 ധനുർമുഷ്ടികം
മാത്രാംഗുലനികേ തത്രചിഹ്നം
 ഷഡിമ ശതിപ്രാപ്തിതൈഃ ൪൦

വ്യാ—മാത്രാംഗുലം ഇരുപത്തഞ്ചു കൂടിയ കോലിന്നു 'പ്രാജാപത്യം' എന്നു പേർ. ഇതു വിമാനങ്ങളെപ്പറ്റി വേണ്ടതാകുന്നു. ഇരുപത്തേഴംഗുലം കൂടിയ കോൽക്കു 'ധനുർഗ്രഹം' എന്നു പേർ ഇതു ഗ്രാമാദികളെ അളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇരുപത്തൊമ്പതു മാത്രാംഗുലം കൂടിയാൽ അതുകൊണ്ടു 'ധനുർമുഷ്ടികം' എന്ന പേരോടുകൂടിയതും, ചിലടത്തു പറമ്പു അളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നതുമാകുന്നു

ഷഡ്ഭിഃ സപ്തഭിരഷ്ടഭിഃ ക്രമാദ്യവൈ-
ര്യുൽകൃഷ്ട ഇത്യംഗുലോ-
ക്തേഷ്വേന ച മാനമത്ര കഥയിൽ
സമ്പാദിതം ദ്വ്യമം
ഹസ്തമനേന ഗൃഹാദ്യംഗുലമാനേ-
ഷ്വപ്യവധി സ്യാത്ത്രയേ-
ഷ്വനയാഷ്ടിതി ദൃഢോംഗുഷ്ഠമിതോ
മനോയത്ര ഖല്ലു ദൃഢഃ ൪൩

വ്യാ — ആറ്, ഏഴ്, എട്ട്, എന്നീ കൂടിയാൽ ക്രമത്തിൽ ഉത്തമമധ്യമകനിഷ്ഠങ്ങളാകുന്ന അംഗുലങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഭവനങ്ങളും ഗൃഹങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിച്ചിട്ടുള്ളത് ഗ്രന്ഥവശാൽ കാണപ്പെടുന്നു. ഹസ്തം മുതലായ കോലു കൊണ്ടളക്കുന്ന അളവുകളുടെ ചിലേടത്തു് ഉത്തമമായ അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും, സിദ്ധമായില്ലെങ്കിൽ മറ്റേ രണ്ടംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും അളന്നുകാണേണ്ടതാണ്. നാലുകോലു കൂടിയ ദണ്ഡിനു 'യഷ്ടി' എന്നും, എട്ടു ദണ്ഡു കൂടിയതിനു 'രജ്ജു' എന്നും പേർ പറയുന്നു.

ശ്ലോ — ഇനി ലക്ഷണമുള്ള വസ്തുക്കളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

ആകാരൈഃ പ്രതിമാദികം ച യദിദം-
ർമ്മാണം ച തക്ഷാദികം
പദ്മപ്രായമനേകശോ ഭവതി-
ലം സ്യാദ് ദ്വിജന്മ ക്രമഃ
ശസ്ത്രാദ്യം ദൃഢമധികമംഗുലിദ്വയം
നൈവം ച കർമ്മ സതാം
ദൃഷ്ട്വാ ശിൽപികമാനദികരം
ലക്ഷണം യഥാക്രമമാഹുഃ ൪൪

വ്യാ — പ്രതിമ, കിരീടം, പത്മം, എന്നിത്യാദികളെ താലം അംഗുലം എന്നിവകൊണ്ടും, ഗുണനാദികളെ യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ചതുരം, പൃഥ്വി, ചതി മുതലായവകൾ വിതസ്തി (കോൽ) കൊണ്ടും, ശയ്യാദികളെ കോൽവിരലിന്റെ വിസ്താരം കൊണ്ടും അളക്കേണ്ടതും, ഗൃഹോപകരണങ്ങളായ ശസ്ത്രം മുതൽ എന്നിവയുടെയും പലക മുതലായവയുടെയും അളവുകൾ ദൃഷ്ടികൊണ്ടും അളക്കണം. പിന്നെ ഇവ യോനി വേണമെന്നു പ്രത്യേകം വിധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണം.

അഥ — ഇവിടെ യോനിയെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചതിനിടയക്കു് ഗൃഹം മുതൽ കൂടാതെ മനുഷ്യർക്കുപയോഗിക്കുന്ന പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് ഇന്നിന്ന യോനിയെന്ന വേറെ പറയുന്നു.

യാനശയനാസനകേതുവാചി വിഹിത
സ്സ്യൂത്രേ ധ്വജോ മുഖ്യതയാ
പക്ഷ്യന്തരിതേ കണ്ഠാഭ രൂപപതിഃ
പിണ്ഡാസനാദ്യേ ഹരിഃ
ഭാണ്ഡേ രൂപതടാകപാത്രമതിയോ
യോനിർവ്വൃഷോ വാ ധ്വജഃ
ഛത്രേ ഭോജനാദി സ്യന്ദനാദികയോ
കേതുസ്ത്രീയോഗ്യസ്ഥിതാ

വ്യാ — തണ്ടു പല്ലക്കു മുതലായ വാഹനങ്ങൾക്കു ധ്വജയോനി വേണം. ഇതു കേതുയോനി എന്നിങ്ങിനെയും കൊള്ളാവുന്നതാണ്. കട്ടില്, കിടക്ക, എന്നിത്യാദി ശയനസാധനങ്ങൾക്കും ശയനാസനങ്ങൾക്കും, പീഠം, പലക മുതലായവ ഇരിപ്പാനുള്ളവയ്ക്കും സിംഹയോനിയും നല്ലതാകുന്നു. ഭരണി, പത്രം, പെട്ടി മുതലായ ധാന്യാദികൾ വെച്ചു സൂക്ഷിക്കുവാനുപയോഗിക്കുന്ന പാത്രം, കിണറു, കുളം, മുതലായ ജലാശയങ്ങൾക്കും, പാത്രങ്ങൾ മുതലായവയുടെ കുറ്റികൾക്കും വൃഷഭയോനിയും കൂടി

കിടക്കം വൃഷയോനിയും, ധ്വജയോനിയോ വേണ്ടതാകു ന്നു. ആൎത്തവം, ഏകതരിത്താം, ഇട്ടസിത്തം, തൃപ്തം മുതലായ തരകൾക്കെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു്, മറ്റെ സാധന ങ്ങൾക്കും ഭിത്തികളുടെ എത്രമാത്രം അളവിട്ടാണു യോനി കൊള്ളിക്കേണ്ടതെന്നു വിധിക്കുന്നു

ഗൎത്തസ്ഥാനീഷ്ഠനപാത്രാദിവാപീ
കൂപാദീനാം മൌണ്ടോ ഗൎഭഗേഹേ
ഇത്ഥം പ്രാകാരേ ഭിത്തിമദ്ധ്യേ
കല്പ്യായോനിസ്സൎവ്വത്ര യോജ്യ. ൪൪

വ്യാ — നാഴി, ഇടങ്ങഴി, നാഴിയും, പറ എന്നിതുമുതലായ അളവുപാത്രങ്ങൾക്കും, കുളം, കിണറു മുതലായവയ്ക്കും, ശ്രീകോവിലിന്റെ ഗൎഭഗൃഹത്തിന്നും (ഗൎഭഗേഹമുള്ളതു) ഉള്ളിലാകുന്നു യോനികല്പന ചെയ്യേണ്ടതു്. പ്രാകാരങ്ങൾ ചുറ്റുമതിലുകളുടെ ഉത്തരവീതിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ യോനി കല്പിക്കണം എന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മറ്റുള്ളേടത്തെല്ലാം പുറത്തു യോനി കൊള്ളുന്നതാകുന്നു.

അവ — ഇനി പതിമൂന്നാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ ക്രമ പ്രകാരം ഗൃഹങ്ങളാക്കുവാൻ യോഗ്യമാണെന്നു പരീക്ഷിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു ദിക്നിൎണ്ണയം ചെയ്തു സ്വീകരിച്ച ഭൂമിക്കുള്ള ദി ക്കു ചെയ്യേണ്ടുന്ന പദവിന്യാസങ്ങൾ മുതലായ ഗൃഹ ങ്ങളുണ്ടാക്കേണ്ടതിന്നായിട്ടു ഉപയോഗിക്കുന്ന വീഥിവിന്യാസങ്ങളെ പറയുന്നു.

യാവൽ കല്പിതമാകുന്നു ഗൃഹവിമാനം
സ്യാദ്വാ പിതാ താവതീ
വീഥിവിസ്തൃതിരത്ര മാനകാ
മധ്യാദയോത്ര്യം താഃ

ഭേദാത്തുല്യടങ്ങുന്നാതാദൃശം സവിതതാം
        വീഥീം പ്രകല്പ്യത്തതാം
പ്രാമാണ്യം വിപുലം ഭവേൽ സലിലവി-
        സ്തൃതാവ യൈനാ ത ദ്ദ ൪൭

പ്ര—ഗവയിൽ വിഗ്രഹവിസ്താരത്തെ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതിനു, ഗ്രഹത്തിന്റെയും നക്ഷത്രത്തിന്റെയും പ്രമാണങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെ നിശ്ചയിച്ചിട്ട വേണം. നക്ഷത്രബിംബം എത്രയുണ്ടോ അതിൽ പകുതിയും കൂടി കൂടിയതു് ഒരു വീഥിയുടെ വിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കണം. ആ വീഥിവിസ്താരത്തെ മൂന്നിൽ ഒന്നു കല്പിച്ചാൽ അതിന്റെ പതിനെട്ടിൽ ഒന്നു ഭൂമിയുടെ വിസ്താരം കല്പിക്കേണ്ടതു് ഉത്തമമാകുന്നു. പിന്നെ നക്ഷത്രബിംബത്തോളം വീഥിവിസ്താരം കല്പിക്കയുള്ള മദ്ധ്യമമാകുന്നു. അതിലും കുറഞ്ഞാൽ അധമം. നക്ഷത്രബിംബത്തോളവും അതിൽ പകുതിയും കൂടിയതു വീഥിവിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കുമ്പോൾ പഞ്ചപക്ഷികൾ ചെറുതുമായിട്ട് ഗ്രഹങ്ങളുടെ വീഥികൾ തെളിയുകയില്ലല്ലോ. വീഥിവിസ്താരം നക്ഷത്രബിംബത്തോളം മാത്രം കല്പിക്കുമ്പോൾ പുറമേയും മറ്റുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ വീഥികളിൽ തൊടുകയുള്ള നക്ഷത്രബിംബത്തിൽ കുറഞ്ഞ വീഥിവിസ്താരം കൊള്ളുമ്പോൾ കിഴക്കിനിപ്പുറവും വടക്കിനിപ്പുറവും ആ ഗ്രഹവീഥിയിൽ തട്ടും. ആ വലിയ വെളുപ്പായിട്ടാണ് കിഴക്കിനിയും വടക്കിനിയും ഒരു വീഥിയിൽ ചേരുന്നിടം. അതിനാൽ പല വെളുപ്പായി പറഞ്ഞതെന്നു് ഇവ പലതും പലതരത്തിലുമാണ്. കൂടിയതും വലുതുമായ ഗ്രഹവീഥിയിൽ വരേണ്ടതു്.

ഇനി—ഗ്രഹങ്ങൾ ഒരു വ്യൂഹമായി കൊണ്ടു വീഥികളുടെ സ്ഥിതി ഏതു പ്രകാരത്തിലാണെന്നു പറയുന്നു

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ നാലുവീതിയായ
        ബാഹ്യ്രാദിരാശ്യന്തരാ
വിഭ്രൂമദ്ധ്യ്ര പരിതോ ചിരാഖതിയിലെ-
        മദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതിങ്ങനെ.

വീഥീവിന്യാസം

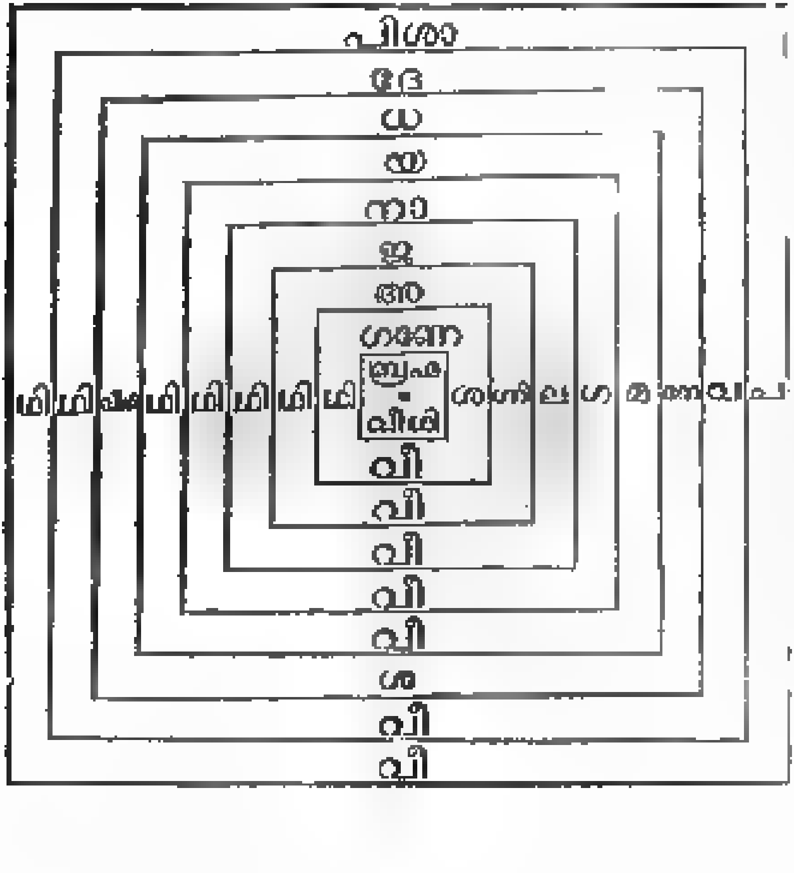

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൪൩

വ്യാ— ഇതിൽ മുമ്പത്തെ [illegible] ശ്ലോകങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നപ്രകാരം [illegible] പറമ്പിൽ [illegible] കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു [illegible] പതിനെട്ടു പദവിന്യാസം [illegible] ചെയ്തിട്ടു പുറത്തുനിന്ന് [illegible], ഓരോ ഭാഗങ്ങളും [illegible] വീഥികൾ കല്പിക്കുക. ഇങ്ങനെ എല്ലാ [illegible] മധ്യത്തിൽ [illegible] പദവും ഒരു വീഥിയും [illegible] പുറമെ [illegible] എട്ടു വീഥികളും ഉണ്ടാകും. ഈ വീഥികൾക്ക് ഓരോന്നിനും ഓരോ [illegible] എല്ലാറ്റിലും പുറത്തെ ചുറ്റിലെ വീഥിയുടെ [illegible]. അതിനാൽ ആ വീഥിക്കു പൈശാചവീഥിയെന്നു പേർ. അതിനകത്തെ വീഥി [illegible] ദേവവീഥിയാകുന്നു. അതിന് അകത്തുള്ള [illegible] മാനുഷവീഥിയെന്നു പേർ. [illegible], നാഗവീഥി, [illegible]വീഥി, [illegible]വീഥി, [illegible]വീഥി, ബ്രഹ്മവീഥി എന്ന ക്രമത്തിൽ പുറത്തുനിന്ന് അകത്തേക്ക് ഓരോന്നായിട്ട് ഒമ്പതു വീഥികളെ അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഈ വീഥികളെ [illegible] ദേവതയുടെ പര്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടും പറയാറുണ്ട്. ഇവയിൽ പൈശാചവീഥിയും നാഗവീഥിയും, [illegible]വീഥിയും, [illegible] ഉത്തമങ്ങളെന്നവർ [illegible].

അഥ— ഇനി [illegible] ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible] അവയുടെ [illegible] പറയുന്നു.

മദ്ധ്യേ ശാലാംശകമലംസ്വാമകംമധ്യവിസ്തൃതം.
ഏകൈകാംശേന ശിഖിരേ നിരൂതൈ ച യഥാക്രമം
കല്പിതവസ്തുപദാംശകമിത ത്രിഭുജകം-
ത്രപംക്താകരികൃതിവിധിതപാദമുപരിസ്തും ൪൧.

വ്യാ—പദത്തിന്റെ നടുവിൽ ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തേതിന്റെ നി ർത്തിയത്തിലെ ഇരുപതിലൊന്ന് ശാലാംശത്തിലൊന്ന് കണക്കിലുള്ളതിനു ചിന്തേ എട്ട്, ഒമ്പത്, പത്ത്, എന്നിങ്ങനെയുള്ളവരുടെ പത്മാകൃതി എറുപത്തുനാല്, എൺപതാമത്, തൊണ്ണൂറ് ഇവയിൽ എന്തെങ്കിലും ഇതുകൊണ്ട് ഭാഗിച്ച പദങ്ങളെ തൃപ്പാദത്തിൽ കല്പിക്കണം

അവ—അവിടെ ഒരു മുഖമണ്ഡപത്തിൽ വേറൊരുമായ എൺപത്തൊന്ന് പദങ്ങളെ കല്പിക്കേണ്ടുന്ന പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു

ഏകാശീതിപദം പ്രകല്പ്യ നവകം
    മദ്ധ്യേസ്യ ബ്രാഹ്മ്യമാത്മനാ
തൽപാർശ്വേ ഷട്പദാനി ദിക്ഷു ഗൃഹഗാം
    ദൈവതകകോണേഷ്വഥാപി.
പദൈരാദിശേദ്വൈക്യം പദ ച ദി-
    ക്കോണേഷു പദമേഷു നവകം
കോണേഷ്വിന്ദ്വാദയഃ ദ്വിസ്ഥിതാഃ പ്രസ്ഥിതാഃ
    പഞ്ചാംശകൈരപി സ്യാദ് ദിനം

വ്യാ—പദത്തിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും തെക്കുവടക്കും പത്തുപ്പത്തു സൂത്രം വരച്ച് എൺപത്തൊന്നു പദങ്ങളാക്കിയതിൽ നടുവിലെ ഒമ്പതു പദങ്ങളെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ ബ്രഹ്മപദമെന്നു കല്പിക്ക; അതിന്റെ പുറമെ ആറു ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നാലു ദിക്കുകളിലും ഇരുവശം പദികളിൽ ഉള്ളതായി [illegible] കൂടിയത് രണ്ടോ പദങ്ങളായി കല്പിക്ക. അവിടെ കോണുകളിൽ നാലു പദങ്ങളുള്ളതിൽ രണ്ടു പദങ്ങൾ കൂടിയത് രണ്ടോ പദങ്ങളായി

കല്പിക്കുക. എന്നാൽ ബ്രഹ്മപദത്തോടുകൂടി പതിമൂന്നു പദ-ങ്ങളായിവരും. പിന്നെ എല്ലാററിനും പുറത്തെ വരിയിൽ ഇരുപത്തുരണ്ടു പദങ്ങളുള്ളതു ചെയ്യേണം ഓരോരോപദങ്ങളെ-ന്നു കല്പിക്കുക. അപ്പോൾ എല്ലാംകൂടി നാല്പത്തഞ്ചു പദങ്ങ-ളായി വരും. ആ പദങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മാവു മുതലായ ദേവതമാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇവയുടെ പുറമെ എട്ടു ദേവതമാർ പദ-ങ്ങളിലല്ലാതെ എട്ടു ദിക്കുകളിലുമായിട്ടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു-ണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഒരു വാസ്തുവിൽ ആകെ അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവ-തമാർ ഉണ്ടായിരിക്കും.

അവ— ഇനി മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുറത്തെ വരി-യിലെ പർജ്ജന്യൻ മുതലായി ഒരോരോ ത്രികോണങ്ങളിലുള്ള ദേ-വതമാരുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ഈശശ്ചാഥ പർജ്ജന്യജയന്തസമാഹ്വയകൗ-
  ശിഖീശാനപർജ്ജന്യകൗ
ശക്രാർക്കൗ സത്യഭൃശാന്തരീക്ഷപൂഷാ-
  വിതഥോ ഗൃഹക്ഷതഃ
യമോ ഗന്ധർവ്വഭൃംഗരാജമൃഗാഃ
  ഗന്ധർവ്വഭൃംഗരാജോ മൃഗഃ
പിത്രാഖ്യഃ പ്രതിഹാരോഽപി സു-
  ഗ്രീവഃ ക്രമാൽ കല്പയേൽ. ൨൯

തതഃ പുഷ്പദന്താഖ്യ വരുണാസുരശോഷ-
  പാപയക്ഷ്മരോഗനാഗാൻ
മുഖ്യം ഭല്ലാടസോമഭുജഗാനദിതിം
  ദിതിം ചോക്ത്യാ പുനഃ സ്യുഃ.
ഈശാദ്യഷ്ടപദങ്ങളാക്കുക പദമിതാഃ സ്യു-
  വിത്ഥം സംക്ഷേപേണ വിന്യാസം.
നിരൃത്യാദ്യേകൈകപദിതാഃ കോണേഷു
  ഏകൈകപാദകാഃ സ്യുഃ ൩൦

ബ്രഹ്മാ മദ്ധ്യപദേഷ്വഥ ശർവ്വസമിതാ-
ന്യൂനേഷ്വമീ ഭൂപകാഃ
പ്രാഗാദ്യേഷ്വ പിലിപിഞ്ഛകശ്ച ചരകീ
ശർവ്വേ വിദാര്യാഹ്വയാഃ
ഭൂയഃ പൂതനികാ ച പാപപദയോ-
ഷ്ട്വാ രാക്ഷസീ ബാഹ്യതഃ
ഏതേ തേഷ്വഥ വാസ്തുസ്ഥിതാശ്ച പരിതഃ
ദേവഗ്രഹാന്നേതദി. ൪൫

വ്യാ.—എല്ലാറ്റിലും പുറത്തെ വരിയിൽ ഈശകോണി ലെ പദം മുതൽ ക്രമത്താലെ ദേവതമാരുടെ പേരുകൾ:— 1. ഈശാനൻ. 2. പർജ്ജന്യൻ 3. ജയന്തൻ. (ജയന്തൻ) 4 ഇന്ദ്രൻ. 5 രവി. 6 സത്യൻ. 7 ഭൃശൻ 8 ഖൻ. (അന്തരിക്ഷൻ) 9. വഹ്നി. (അഗ്നി) 10. പൂഷാവ് 11. വിതഥൻ. 12 ഗൃഹക്ഷതൻ. 13. യമൻ 14 ഗന്ധർവ്വൻ. 15 ഭൃംഗൻ 16. മൃഗൻ. 17 പിതൃക്കൾ 18. ദൗവാരി പാലൻ. 19 സുഗ്രീവൻ 20 പുഷ്പദന്തൻ. 21 വരു ണൻ. 22. അസുരൻ. 23 ശോഷൻ 24. രോഗൻ 25 ഭുജഗൻ (വായു) 26 നാഗൻ. 27. മുഖ്യൻ. 28. ഭല്ലാടൻ. 29 ഇന്ദു. 30 അർഗ്ഗളൻ. 31 അദിതി. 32. ദിതി. ഇങ്ങ നെ മുപ്പത്തിരണ്ടാകുന്നു ഇനി അതിന്നകത്തെ പദങ്ങളിൽ ഈശകോണു മുതലുള്ള പദങ്ങളിലെ ദേവതമാരുടെ പേ രുകൾ — 1 ആപൻ. 2 ആപവത്സൻ. 3. അര്യമാവ്. 4 സവിതാവ് 5 സാവിത്രൻ 6 വിവസ്വാൻ. 7. ഇന്ദ്രൻ 8. ഇന്ദ്രജിത്ത്. 9. മിത്രൻ. 10 ശിവൻ. 11 ശിവജിത്ത്. 12. ഭൂമിത്ത് (മഹീധരൻ) ഇങ്ങനെ പന്ത്രണ്ടാകുന്നു.

നടുവിലെ ഒമ്പതു പദം കൂടിയ പദത്തിൽ ബ്രഹ്മാവു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പിന്നെ പദങ്ങളിലല്ലാതെ പുറമെ കിഴക്കു മുതലായ ദിക്കുകളിൽ ക്രമത്താലെ ശർവ്വസ്കന്ദൻ, അര്യമാവ്, ജൃംഭകൻ, പിലിപിഞ്ഛകൻ, എന്ന നാലു ദേവതമാരും,

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക്

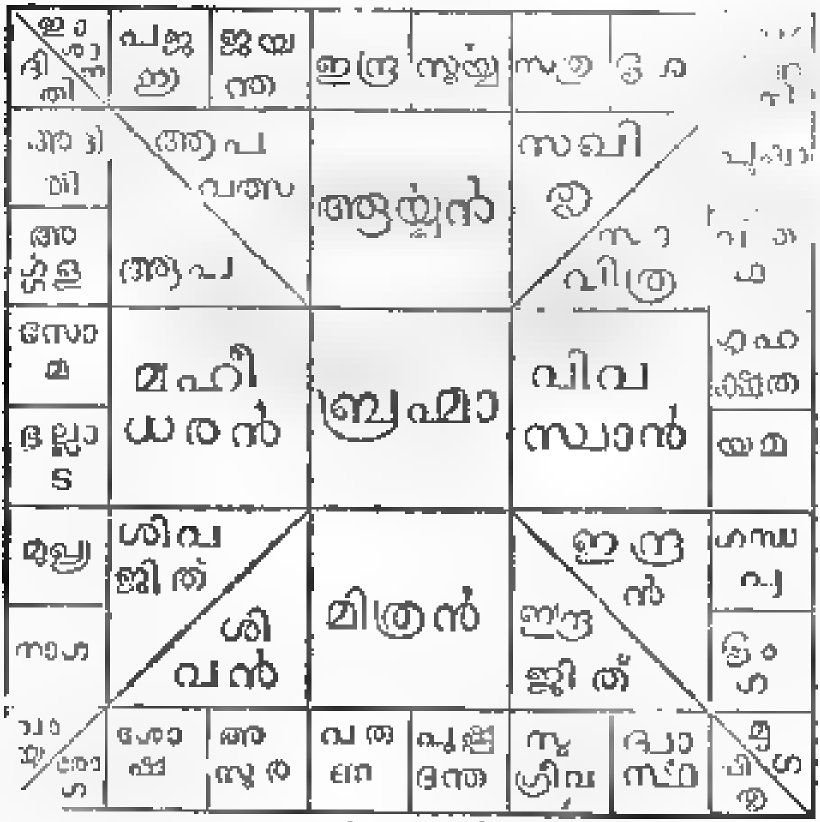

(നൂറ് _ പദങ്ങൾ)

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക

ഈശാന
പർജ്ജന്യ
ജയന്ത
ഇന്ദ്ര
സൂര്യ
സത്യ
ഭൃശ
അന്തരിക്ഷ
അഗ്നി
ദിതി
ആപ
ആര്യകൻ
സവിതൃ
പൂഷാവ്
അദിതി
ആപവത്സ
സാവിത്ര
വിതഥ
മഹീധരൻ
ബ്രഹ്മാ
വിവസ്വാൻ
യമ
മിത്രൻ
ഇന്ദ്രൻ
ശിവൻ
ഭൃംഗ

ഈശകോണത്തുടങ്ങി നാലു കോണുകളിലും ക്രമേണ ചരികീ, വിദാരീ, പൂതനികാ, പാപരാക്ഷസി, എന്ന നാലു ദേവതമാരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പദങ്ങളിൽ നാല്പത്തഞ്ചും, പദങ്ങളുടെ പുറമെ ദിക്കുകളിലും കോണുകളിലുമായിട്ട് എട്ടുംകൂടി അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവതമാരാകുന്നു. ഇവരുടെ പൂജ നാലു ഭാഗവും ദേവഗ്രഹങ്ങളുണ്ട്

അഥ — ഇനിയത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാസ്തുപുരുഷനെ പറയുന്നു.

ആസീത് പുരാ സകലലോകഭയങ്കരോऽത്ര
ഭൂതോ മഹാൻ ബലവലാദ്ഭയശപ്തിതയേ.
ക്ഷോണീതലേ വിനിഹിതോ വിബുധൈഃ പ്രസാദോ
ദേവൈസ്സ വാസ്തുപുരുഷശ്ചമുത്രസംസ്ഥഃ ൨൨.

വ്യാ — പണ്ട് എല്ലാ ലോകത്തിന്നും ഏറ്റവും ഭയങ്കരനും, കൃത്യംകൊണ്ടു ശപ്തിതനും, മഹാ ഭൂതനും ആയ ഒരു അസുരനുണ്ടായി. ദേവകൾ അവനെ ഭൂമിയിൽ തള്ളിവീഴ്ത്തിയിൽ വീണു. അപ്പോൾ അവൻ പ്രസന്നനായിട്ട് ദേവസ്ഥിതനായ വാസ്തുപുരുഷനായി ഭവിച്ചു

അഥ — ഇനിയത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആ വാസ്തുപുരുഷന്റെ കിടപ്പ് ഏതു പ്രകാരമെന്നു പറയുന്നു.

ഈശേ ത്വസ്യ ശിരസ്സമേ വിനിഹിതം
പാദൗ നിരൃത്യാം സ്ഥിതൗ
പാണീ തത്ര ഹുതാശനേ ച മരുതഃ
സംസ്ഥാപിതൗ കൂർപ്പരൗ
ക്ഷിപ്ത്വം വക്ത്രമപി ഭൂമൗ സ്ഥലമിതി
ശക്ഷാണ്യംശ ഭയാനന്യ ത-
സ്യാംസംഗാഗ്രേ ഇദേവതാ അപി വസ-
ന്ത്യംസം സ്ഥിതിവക്ഷ്യതേ. ൨൩.

വ്യാ — അവന്റെ തല ഈശാനകോണിലും, കാലുകൾ രണ്ടും നിരൃതികോണിലും, വലത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട വായു

ക്കോണിലും, ഇടത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട് അഗ്നികോണിലും, വലത്തെ മുഴങ്കൈപ്പടവും കാലുകളും മടക്കിട്ട കുഴിയിൽ (മലർന്ന്) കിടക്കുന്ന ആ വാസ്തുപുരുഷന്റെ അംഗങ്ങളിൽ ഓരോ പാദങ്ങളും ദേവന്മാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അവരുടെ സ്ഥിതിയെയും പറയാം.

ശ്ലോ—വാസ്തുപുരുഷാംഗസ്ഥിതന്മാരായ ദേവന്മാരുടെ സ്ഥാനസ്ഥിതിനിയമത്തെപ്പറ്റുന്നു.

ഈശോ മൂർദ്ധനി സംസ്ഥിതഃ ശ്രവണയോഃ
    പർജ്ജന്യകാദ്യോദിതീ.
ആപസ്തസ്യ ഗളേ തഥാ ഗളതലേ
    ത്വാപവത്സസ്തഥാ;
പാദേശ്ശക്രജയന്ത ഇന്ദ്ര-
    ത്ര്യാദിത്യസ്ഥിതാ
[illegible]
    ശ്ചാംഗാന്യേവ ഭജന്തി. ൪൭

അർക്കാദികളാം വരദേവസ്ഥിതന്മാർ പൂ-
ർവ്വാദികളോടുകൂടി നിൽക്കുന്നു
ഒരു ഭാഗമിതു സ്ഥിതിചെയ്തു സംസ്ഥി-
തന്മാർ അംഗങ്ങളിൽ പുരുഷന്റെ ൪൮
മരിചാദികളും ചാലായുധൻ തുടങ്ങി
ദിക്കുക്കളും ദേവതാസ്ഥാനങ്ങൾ
ഇന്ദ്രനുമതു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വിധങ്ങൾ
പാദമാക്ക തന്ത്രവും നിൽക്കുന്നു ൪൯

വ്യാ—ഈ വാസ്തുപുരുഷന്റെ ശിരസ്സിൽ ഈശനും, ഇടത്തെ കണ്ണിൽ പർജ്ജന്യനും, വലത്തെ കണ്ണിൽ ദിതിയും, വായിൽ ആപനും, കഴുത്തിൽ ആപവത്സനും, ഇടത്തെ ചെവിയിൽ ജയന്തനും മാറത്തിൽ അദിതിയും, ഇടത്തെ തോളിൽ ഇന്ദ്രനും, വലത്തെ ചുമലിൽ അർക്കനും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെ കയ്യിന്മേൽ [illegible]ദികളും വലത്തെ കയ്യിന്മേൽ ചക്രാദികളും, ഇടത്തെ കയ്യിന്റെ പ്രകോഷ്ഠത്തിൽ സവിതാവും സാവിത്രിയും, വലത്തെ കയ്യിന്റെ പ്രകോഷ്ഠത്തിൽ അ[illegible] ശി[illegible]കളും [illegible] സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെ മുലയിൽ [illegible] വലത്തെ മുലയിൽ [illegible], വയറിന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തു [illegible], വലത്തു ഭാഗത്തു മിത്രനും, നെറ്റിയിൽ ബ്രഹ്മാവും, ശിരസ്സിൽ ഇന്ദ്രനും, [illegible]ത്തിൽ [illegible]ളും, [illegible]ലും [illegible] ദേവതകളും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

അ൪ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആ ദേവതകളെ പൂജിക്കേണ്ടതാണെന്ന് പറയുന്നു.

> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible] ൬൩

വ്യാ — ഇങ്ങനെ [illegible] ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആ ദേവതകൾ സന്തോഷിച്ചാൽ ഇഷ്ടഫലത്തെ [illegible]. കോപിച്ചാൽ വിപരീതത്തെയും ഉണ്ടാക്കും. അതുകൊണ്ടു [illegible]ത്തിൽ [illegible] ചെയ്തു അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അ൪ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു.

> [illegible] –
> [illegible] –
> [illegible] –
> [illegible]
> [illegible] –
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible] ൬൪

ശി.—പുര പണിചെയ്യുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ പടിഞ്ഞാറുമൂലയും കിഴക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, തെക്കുമൂലയും വടക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, പതിച്ചുള്ള സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. ഇവയ്ക്കു 'നാഡികൾ' എന്നു പേർ. പിന്നെ നിരൃതിയിൽ മൂലവും ഈശാനത്തിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും, വായുവിൽ മൂലവും അഗ്നിയിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും അഞ്ചഞ്ചു സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. ഇവയ്ക്കു 'രജ്ജുകൾ' എന്നു പേർ. ഈ രജ്ജുകൾ മൂന്നും, അഞ്ചും, രണ്ടും കോഷ്ഠങ്ങളിൽ കടന്നു പോകുന്ന സ്ഥിതിയിൽ ചെയ്യേണ്ടതായിരിക്കണം. ഈ നാഡീസൂത്രങ്ങളും രജ്ജുസൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾക്കു 'മർമ്മങ്ങൾ' എന്നു പേർ. ഈ മർമ്മങ്ങളിൽ ഗൃഹാംഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം നോക്കേണ്ടതാണ്. ഇവയിൽ ദൃഷ്ടപദത്തിന്റെ നാലുകോണുകളിലുമായിട്ട് ഏഴേഴു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി നാലു മർമ്മങ്ങൾ ഉള്ളവയ്ക്കു മഹാമർമ്മങ്ങൾ എന്നു പേർ. ഇനി ആറാറു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തെട്ടും അഞ്ചഞ്ചു കൂടുന്നതായി എട്ടും, നാനാലു കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തിനാലും, മൂന്നു കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തെട്ടും ഇങ്ങനെ ആകെ തൊണ്ണൂറു മർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവയെപ്പോലെ വിദിക്കുകളിൽ വർജ്ജ്യങ്ങളാകുന്ന കോഷ്ഠങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ രജ്ജുകൾ തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ മർമ്മങ്ങളല്ല എന്നും അറിയേണ്ടതാകുന്നു.

ആ.—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മർമ്മവേധംകൊണ്ടു ഭവിക്കുന്ന ദോഷങ്ങളെയും, മർമ്മവേധം സംഭവിച്ചാൽ അതിനുള്ള പരിഹാരത്തെയും പറയുന്നു.

ക്ലേശോദ്രേകമതോ വ്യഥാം ഗൃഹപതേ-
ശ്ശം മർമ്മസൂത്രസ്ഥിതേ-
ന്നീലാ വിന്യസനേന ചാപി വി-
ധാന്തം [illegible]

(6) (ഘ)

മണ്ഡൽ

കിഴക്ക

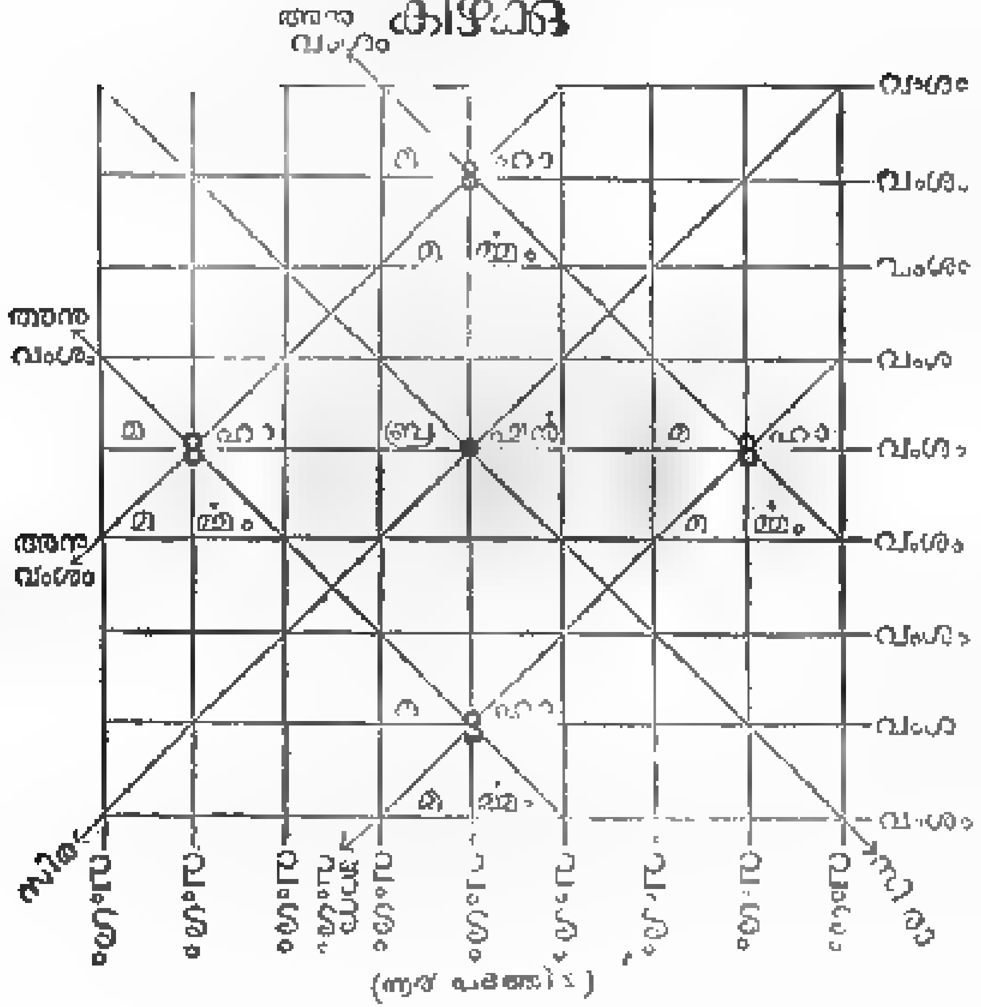

(൪) (ക)

മണ്ഡപം

കിഴക്ക്

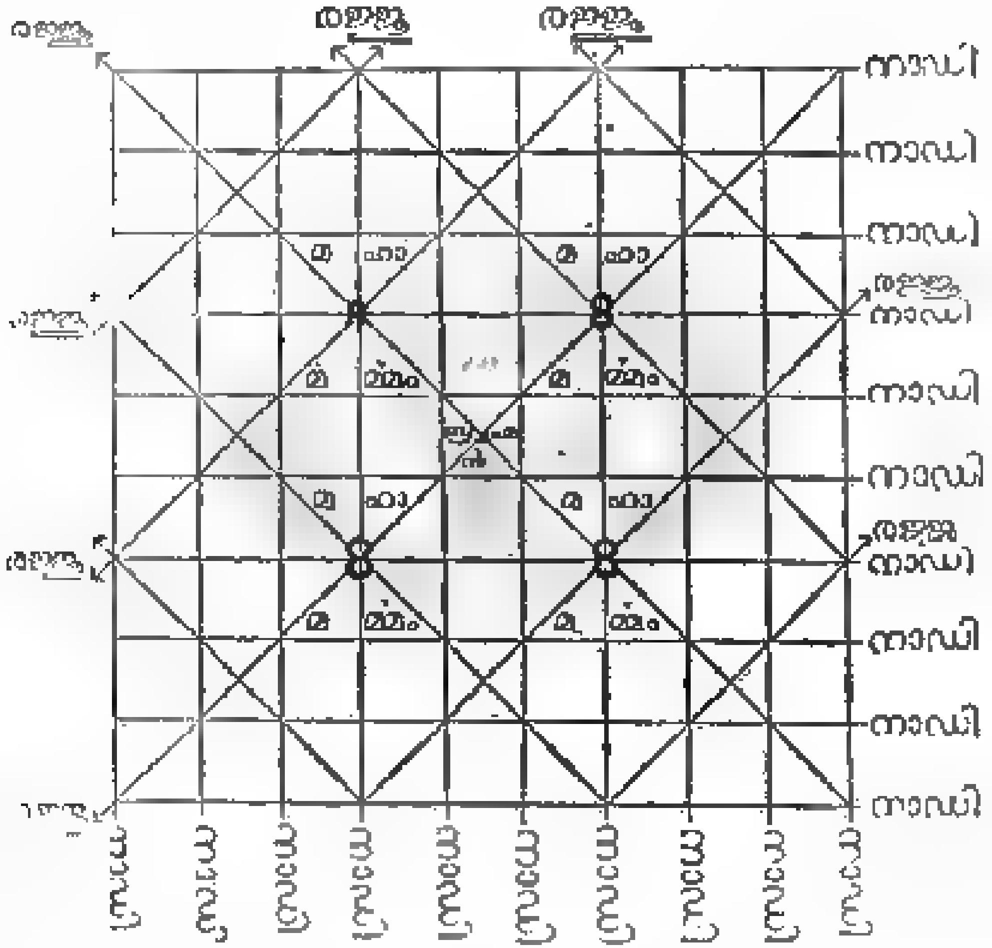

പദസ്സൂത്രനിപാതിതേ ഗൃഹിയസി-
ദ്ധ്യേനാകപാദം ശിലാ
മദ്ധ്യേ ക്രമശോ വൃതാസു നിധയേ-
ത്സ്വർണ്ണാദ്യയേ ശാന്തികൃത് ൬൬

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങളുടെ ഇന്ന ദിക്ക് മുതലായവയെ ഉ
ണ്ടാക്കേണ്ടതിന്ന്, ഒരു പലക പാത്ര
മാക്കി ചാലിച്ച ഒരു ഭാഗത്തിൽ പകുതി കീഴ്ഭാഗവും മേ
ൽഭാഗവും നീക്കി അവിടെ വച്ചാൽ അവയിൽ കർമ്മബന്ധം
വരികയില്ല. ഇങ്ങനെ നിക്ഷേപിക്കാതെ കർമ്മബന്ധം സംഭ
വിച്ചുപോയാൽ അതു ദോഷശാന്തിക്കായി ചെമ്പ്, സ്വർണം,
വെള്ളി, ഇരുമ്പ്, പവിഴം മുതലായവകൊണ്ട് സ്വർണ്ണംകൊണ്ട്
ഉണ്ടാക്കി ശാന്തിഹോമം മുതലായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാൻ
യോഗ്യനായ തന്ത്രി വിധിപോലെ അവയെ പൂജിച്ചു ശില
ക്ഷേത്രാദികളെക്കൊണ്ടുള്ള പാത്രങ്ങളിലാക്കി ഗൃഹത്തിന്റെ
മദ്ധ്യത്തിൽ കുഴിച്ചു സ്ഥാപിക്കണം. സ്വർണ്ണത്തിന്റെ ഇതര
"പലനാ വാ തദർദ്ധേന തദർദ്ധാർദ്ധേന വാ" എന്ന പ്രായ
ശ്ചിത്തഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വിധിയനുസരിച്ച് ഗൃഹനാഥന്റെ ശ
ക്തിപോലെ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

അനന്തരം ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ദ്വാരാദികളുടെ അ
ളവിന്റെ പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടായാമവിതാനമാനസഹിതാ
ദ്വിസ്ത്രിഃസ്വകീർത്തിത
ദോഷോദയാനി, തിഥ വ്യയാദ്യനിയതേ
ഗ്രാഹ്യോസ്ത്വനിഷ്ടോഥവാ
ഗൃഹക്ഷേത്രം, തഥാപ്യനിഷ്ടപദ
യോജ്യം, തിഥിസ്ത്വിഷ്ടതാ,
വാരർക്ഷതിഥ്യംശയോനിപ്രഭൃതി
രഹസ്യാത്മ വാ വ്യയഃ ൬൭

(സ്രഗ്ദ്ധരാ)

വ്യാ—ഇപ്പറഞ്ഞ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ കൂട്ടി ഉണ്ടായ ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു യോനിയാകുന്നു. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ പതിനാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതു വ്യയം. ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതു ആയം. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചുകണ്ടതു നക്ഷത്രം. അവിടെ കിട്ടിയ ഹരണഫലം വയസ്സ്. എട്ടിൽ പെരുക്കിയതിനെ മുപ്പതിൽ ഹരിച്ചു ശേഷം തിഥി; ഏഴിൽ ഹരിച്ചശേഷം ആഴ്ച. ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പത്തിൽ ഹരിച്ചശേഷം വ്യയം എന്നും പക്ഷാന്തരമുണ്ട്.

അവ—ഇനി ഒരു പദ്യംകൊണ്ടു യോനികളുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ധ്വജധൂമസിംഹശ്വാനാഃ
വൃഷഖരഗജവായസാഃ ക്രമേണ സ്യുഃ
പ്രാഗാദിയോനയോऽഷ്ടൌ
തേഷാമോജാഃ ശസ്താ യുഗ്മാ വിപരീതാഃ സ്യുഃ

(ത. സ.)

വ്യാ—ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാനം, (പട്ടി) വൃഷം, ഖരം, ഗജം, വായസം, (കാക്ക) ഇവ ക്രമത്താലെ കിഴക്കുതൊട്ടു എട്ടു ദിക്കിലെയും യോനികളാകുന്നു. ഇവയിൽ ഒററപ്പെട്ടവയായ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം ഇവ ശ്രേയസ്സിനായിക്കൊണ്ടും ഇരട്ടപ്പെട്ടവയായ മററുള്ളവ അശ്രേയസ്സിനായിക്കൊണ്ടും ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ധ്വജാദികളായ ഒററപ്പെട്ട യോനികൾ കൊള്ളാം. മററവ കൊള്ളരുത് എന്നു സാരം.

അവ—ഇനി ആയവ്യയാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ അറിയേണ്ടും പ്രകാരത്തെ രണ്ടു പദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയുന്നു

ആയാധിക്യം വ്യയതഃ
സൌമ്യത്വം സർവ്വശാസ്ത്രസമ്പത്തിഃ
നക്ഷത്രാദിശുഭത്വം
ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രോദിതം വിധേയമതം. ൩൨
(ആ ഗീ.)

വ്യാ—ആയാദികളുടെ ചാർത്തുകളിലെല്ലാം വ്യയത്തെക്കാൾ ആയം കൂടിയിരിക്കണം. ശാസ്ത്രവിധിപ്രകാരം തികച്ചുള്ള സൌമ്യതയും വേണം. നക്ഷത്രാദികളുടെ ശുഭത്വം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രംകൊണ്ട് അറിഞ്ഞുകൊള്ളേണം. "സർവ്വശാസ്ത്രാനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ട് ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാദികളുടെ ജ്ഞാനം സ്ഥപതിക്കുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നു മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ബാല്യത്വം കൗമാരം
താരുണ്യാഖ്യം വാർദ്ധകം ച നിധനം ച
പഞ്ച വയാംസ്യന്ത്യാദ്യം
ശ്രേഷ്ഠം, ശിഷ്ടാനി മദ്ധ്യമാനി സ്യുഃ. ൩൩
(ആ ഗീ.)

വ്യാ—ബാലത്വം, കൗമാരം, താരുണ്യം, വാർദ്ധക്യം, നിധനം (മരണം) ഇങ്ങനെ വയസ്സ് അഞ്ചുപ്രകാരത്തിലുണ്ട്. ഇവയിൽ മൂന്നാമത്തെ വയസ്സ് (താരുണ്യം) വാസ്തുവിഷയത്തിൽ കൊള്ളത്തക്കതു; മറ്റുള്ളവ മദ്ധ്യമങ്ങളാകുന്നു.

ഇനി ചുറ്റുപാടുള്ള യോന്യാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ താഴെ കാണിക്കുന്നതനുസരിച്ച് സിദ്ധാന്തരൂപത്തിൽ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു പറയുന്നു.

ധ്വജധൂമ്രസിംഹശ്വാവൃഷഖരഗജകാകാഃ
യോനിനാമാനി ക്രമാന്നാം
പ്രാഗാദ്യാ ദിശാ ചൈവ തേഷാം മുഖാനി പശ്ചിമേ
ദക്ഷിണേന കൃത്യാനി,

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] യോനികൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജീവാത്മകന്മാർ. [illegible] തിനാൽ എല്ലാ ഗ്രഹങ്ങളിലും [illegible] വിധിപ്പൂ യോനികളെ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം. [illegible] യോനികളുടെ [illegible] വയസ്സുകളിൽവച്ച് [illegible] വയസ്സു കൊള്ളണം [illegible]

ങ്ങൾ വയസ്സുകളിൽവച്ച് ക്രമത്തെയും ബാല്യവും, കൗമാ രത്തെയും വാർദ്ധക്യവും നിശ്ചയങ്ങളാകുന്നു. ശൈശവവും യൌവനവും ഉണ്ടാകുന്നു. വിഷ്ടിയും ദിക്കരണവും, ദഗ്ദ്ധ യോഗം, ക്ഷീണയോഗം മുതലായ ദുഷ്ടയോഗങ്ങളും വർജ്യങ്ങളാകു ന്നു. ഈ വിധി ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. അതിനാൽ ഗ ണ്ഡാന്തം, ഉഷ്ണം, വിഷം, സ്ഥിരകരണം, ഏകാർഗ്ഗളം, ശേഷ ഗിരി മുതലായി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളിൽ പറയുന്ന ദോ ഷങ്ങളും വർജ്യങ്ങളാകുന്നു.

അവ - ഇനി പതിനഞ്ച് ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ട് മേൽ പറഞ്ഞ യോഗാദികളെ കല്പിക്കുന്നതിൽ പൂർവ്വാചാര്യന്മാരു ടെ മതാന്തരങ്ങളെ സംഗ്രഹത്തിനായിക്കൊണ്ട് പക്ഷാന്തര ങ്ങളോടെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു

തിഥ്യർദ്ധ സപാദിസ്ഥാനമത്രദ്ദിശ
മേകന്ന ഷ്യോനിഃ പരിശിഷ്യതേത്ര
തഥാ പ്രകല്പ്യേത സ്വധീഭിരശ്വ-
ന്യാദ്യാശ്ച പൂർവ്വം ഗ്രഹതാരകാദിഷു 88

വ്യാ—തിഥ്യർദ്ധത്തെ വിസ്താരംകൊണ്ട് പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചത് യോനിയാകുന്നു. അത് ഏതൊരു പ്രകാരമെന്നാൽ ഇഷ്ടയോനി വരുത്തിട്ടുവേണ്ടതോ അപ്രകാരം ഗ്ര ഹങ്ങൾക്ക തിഥ്യർദ്ധവിസ്താരത്തെ കൂട്ടി ആലോചിച്ച ബു ദ്ധിമാന്മാർ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം

വിദ്യാൽ ദശാന്ത്രഭേദം വിതാനനിധന-
താരം, തഭിസ്ഥാനകം
നക്ഷത്രാണി സ്യുതഭേദം തഥ ഫല ചയം,
ശേഷാഭ്യ താരാസ്സ്മൃതാഃ
നക്ഷത്രേ പുനരഷ്ടമിഷ്ടിർഭിരേ
ശിഷ്ടാദ്യപ്രത്യഗ്രവ്യതയ-
ഷ്ടകത ക്ഷേത്രഫലേ പ്രകല്പിതാനി
ശിക്ഷ്യാഷ്ടശ്ച്യ് ഋക്ഷാൽ. 88

വ്യാ—വിസ്താരംകൊണ്ടു പെരുക്കിയ ദീൎഘത്തെ ക്ഷേത്രഫലമെന്നു് അറിയണം. ആ ക്ഷേത്രഫലത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം വയസ്സാകുന്നു. ആവിടെ ശേഷിച്ച സംഖ്യ നക്ഷത്രമാകുന്നു. പിന്നെ ഈ നക്ഷത്രസംഖ്യയെ എട്ടിൽ ഹരിച്ച ശിഷ്ടമുള്ളതു വ്യയമാകുന്നു. ഈ വ്യയത്തെ മുൻപറഞ്ഞ ക്ഷേത്രഫലത്തിൽ കൂട്ടി അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതു ധ്രുവാദിയോഗങ്ങളാകുന്നു. ധ്രുവാദികളുടെ പേരുകളെയും, അതിൽ ഓരോന്നിന്റെ ഫലാഫലങ്ങളെയും താഴെ പറയുന്നു.

ധ്രുവം ച ധാന്യം ച ജയം ച നന്ദം
ഖരം ച കാന്തം ച മനോരമം ച
സുമുഖക്രൂരസുപക്ഷ്യധനസൗഖ്യദം
വിപുലവിജയപ്രളയക്ഷയാഖ്യം. ൩൭

ആക്രന്ദസമ്പദ്വിജയം ച സംജ്ഞാ-
ന്യേതാനി തേഷാം ഫലമത്ര വിദ്യാൽ
പീഡാ ച നാശം ഗൃഹപതേൎദ്ദിശേ ദ്രാ-
ഗ്വിപത്തിരുപദ്രവസമ്പദോ ധ്രുവാദ്യാഃ ൩൮

വ്യാ—ധ്രുവം- ധാന്യം- ജയം- നന്ദം- ഖരം- കാന്തം- മനോരമം- സുമുഖം- ദുൎമ്മുഖം- ക്രൂരം- ധനസൗഖ്യദം- വിപുലം- വിജയം- പ്രളയം- ക്ഷയം- ആക്രന്ദം- സമ്പത്- ജയം- ഇങ്ങിനെ ധ്രുവാദികളായ പതിനാറു യോഗങ്ങളാകുന്നു. അവയ്ക്കു്, അതതിന്റെ പേരിനു അനുസരിച്ചുള്ള ഫലങ്ങളാണെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഗൃഹങ്ങളുടെ ചുറ്റിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും, ഇതിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിച്ച വരുന്ന സംഖ്യകൾ ധ്രുവാദികളാണെന്നും പറയാറുണ്ടു്.

ത്രിധാ വ്യയഃ പൂൎവ്വമതം സമേത-
ന്മൂലം ക്ഷമാധാരകഭാഗഭാക്

ശ്രീകണ്ഠകം ഛ ിംഗാണ്ഡക ധാ

ഭേദം വൃത്തസ്സ്യ പ്രതി പദ്യയാതം — ന്ന്

വൃത്ത—രുചിയിൽ "ഇന്ദ്രവജ്രാ" എന്നാദിയായ ശ്ലോക ത്തിൽ മഞ്ജു പ്രകാരവും, "വിദ്യുന്മാല [illegible]" എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ 'നമന്ത്ര പുനശ്ചതുർദ്ദശഭിഃ ശിഷ്യേന്ദ്ര ' എന്ന ഭാഗംകൊണ്ടു മറ്റ പ്രകാരവും ഇങ്ങനെ രണ്ടു പ്ര കാരം വൃത്തം പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. പിന്നെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പാദിനെ എട്ടിൽ മുറിച്ചു പതിനാറിൽ ഒരിക്കലും, പ ത്തിൽ ഒരിക്കലും ഭേദിക്കയുള്ള വൃത്തമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ വൃത്തം അഞ്ചുപ്രകാരമാകുന്നു

നാരായ സ്വച്ഛസൃഷ്ടേ രിരുണാമൃതാ

ഭേദമാണക്രുട്ടർക്ക

നന്ദന ശിഷ്യുത്തമ്പ്പേ വയ ഇഷ ഇ ദേവ,

ദ്വിജേന്ദ്രിനാരായണ

കേശവം വിഷ്ണുവിശ്വനാഥപി ച, തന്ദനാ

ലക്ഷ്യമോദ ത്രഗന്ധ്യ

നന്ദസ്സ വിദ്യാവാദ്യ ജിഷിപി ച ശ്രദ്ധ

കേശവ മോഹിനാഥ. ൧൦

വൃത്ത ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പാദിൽ രണ്ടിന്റെ ഭേദിലാ ണ്ടുടി മുട്ടി ഇരട്ടിച്ചു് മാറ്റിനും, പത്തിൽ ഒരിച്ചാൽ ഭേദിച്ചു് ആണ. പാദിനാ റാമിൽ മുടക്കിന്റേയിൽ ഒരിച്ചാൽ ഭേദിച്ചു പറയുന്നു് ഇതിൽ ഇരുപതാമ ത്തേതും. പിന്നെ ഇരുപത്തു കേരളം. പിന്നെ ഇരുപത്തു നാലാം ഇത്രതന്നെ വൃത്തിഷ്ക്കൃപം മാത്രയന്നും കണ്ടു കൊൾക പാദിനെ എട്ടിൽ മുറിച്ചു പതിനാറിൽ ഒരിച്ചാലും കേവലം പാദിനാറുകൾ പതിനാറിൽ ഒ രിച്ചാലും ഭേദിക്കുന്നതു മറ്റു പറയുന്നു

നാരായണ്യിനാത്ര ഭദ്രമായിടേ ന്ദ്ര—

ന്തപദാദിയോ [illegible] ഭേദകം

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

സൂത്രം— [illegible] പെരുക്കി [illegible] ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം [illegible]

ത്തിൽ "ഫലം" എന്ന പദംകൊണ്ടു ഫലമെന്നപോലെതന്നെയുള്ള എതാദൃശമായ സംഖ്യയെയാണു ഗ്രന്ഥകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതു ജ്യോതിഷത്തിൽ 'ലീലാവതി' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധമായ ത്രൈരാശികവിപരീതമാണ്.

അവ.—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങൾക്കു ഉപായത്തെ പറയുന്നു

ശ്രേണ്യാം മന്ദഗത്യോഃ ക്രമാദുപവിശേഷി-
തയോരന്ത്യഫലാഭ്യാം ഗുണാഃ
ഭാസ്വദാദേർ ഗുണാഃ ക്രമാദ്ദിനകരാ-
ദീനാം ച ഫലഭൂപാ
കല്പ്യന്തേ നവാഃ പക്ഷം യതി വരാ
നാഗാ വികാരാ ധൃതി-
ർമന്ത്രാശ്ച പുരാഃ പ്രായശോനന്ത-
ന്ത്യാർദ്ധകൃത്യുപമാഃ ൨൪

വ്യാ.—ശ്രേണ്യാംമന്ദഗത്യോഃ - ക്രമാൽ - ദ്വിശേഷിതയോഃ, സ്വന്താഭ്യാം - ഗുണാഃ - ഭാസ്വദ് - ആദേഃ - ഗുണാഃ - നവ - ക്ഷതി - ഭൂപാ - നവാഃ - പക്ഷം - യതി - വരാഃ - നാഗ വികാരം - ധൃതിഃ - മന്ത്രാ - ക്രമാൽ ദിനകരാദീനാം - ഫലാഃ - കല്പ്യന്തേ - മന്ത്രാ - പുരാഃ - പ്രായശോനം - നാ - ഭവതി - അന്ത - ന്ത്യർദ്ധകൃത്യാഃ - ഉപമാഃ ഭവന്തി - എന്ന് അന്വയം. ശ്രേണ്യം മന്ദഗത്യോഃ ക്രമത്താലുള്ള ദ്വിശേഷിതാന്തരാന്ത്യങ്ങളെ ഗുണങ്ങളായിട്ടു കല്പിക്കണം. സൂര്യാദികളുടെ ഗുണങ്ങളെ കല്പിക്കേണ്ടില്ല. അപ്രകാരം നവഃ - പക്ഷം - യതി - വരാഃ - നാഗ - വികാരം - ധൃതിഃ - മന്ത്രാഃ - ഇവ ക്രമത്താലെ ദിനകരാദികളുടെ ഫലങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ പറഞ്ഞ പ്രായശഃ ഇല്ല ഉതകങ്ങളിൽനിന്ന് അല്പം ഭേദിച്ചുള്ള ഗ്രഹങ്ങളും ഉണ്ടെന്ന— എന്ന് അഭിപ്രായം. ഇവിടെ ഗുണകഫലാദികളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളെ പരല്പ്പേർപ്രകാരം സംഖ്യകളാക്കി കല്പിച്ചുകൊള്ളണം.

സൂത്രം—ഗ്രഹത്തിന്റെ ചക്രത്തിനെ 'ഭദ്രയഃ' എന്ന പദ്യാങ്കംകൊണ്ടു പെരുക്കി 'ധനവഃ' എന്ന ഹാരകത്തിനാലു കൊണ്ടു ഹരിച്ചുകിട്ടുന്ന ഫലം ഭഗണം (അല്ലെങ്കിൽ ധ്രുവം ഫലം) പിന്നെ ബാക്കിയുള്ള സംഖ്യയെ പന്ത്രണ്ടിൽ പെരുക്കി 'മനവഃ' എന്ന ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം രാശി. പിന്നെ ശേഷമുള്ള സംഖ്യയെ മുപ്പതിൽ പെരുക്കി മേൽപറഞ്ഞ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച ഫലം തിയ്യതി. ശേഷത്തെ അറുപതിൽ പെരുക്കി ആ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ഇലി. ഭഗണമതിൽ ഇങ്ങനെയൊക്കെ വിലിയും കലയിലെല്ലാംകൂടി എന്നാൽ രാശ്യാദിയായ സൂര്യസ്ഫുടം വരികയും. ചക്രത്തിനെ 'ഭദ്രേ' എന്ന ഗുണകാരമാകുന്ന ഗുണകാരംകൊണ്ടു പെരുക്കി 'പരം' എന്ന ഹാരകത്താലാകട്ടെ ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ച ഭഗണവും, ശിഷ്ടത്തെ പന്ത്രണ്ടിലും മുപ്പതിലും അറുപതിലും പെരുക്കി പൂർവ്വോക്തഹാരകം (ഹാരകത്താൽ) കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച രാശി തിയ്യതി ഇലി വിലികളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ചന്ദ്രസ്ഫുടമായി വരികയും. ചക്രത്തിനെ 'ധവ' എന്ന ഗുണകാരത്തെക്കൊണ്ടു പെരുക്കി 'തനി' എന്ന ഹാരകത്തെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കുജസ്ഫുടമായി. ഇവിടെ ബുധൻ മുതലായി ശേഷമുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഗുണകാരങ്ങളില്ല. ബുധനു 'ഖരഃ' എന്ന ഗുണകാരവും, വ്യാഴത്തിനു 'ഭാതം' എന്ന ഗുണകാരവും ശുക്രനു 'ചിമാനം' എന്ന ഗുണകാരവും, ശനിക്കു 'ഭനി' എന്ന ഗുണകാരവും രാഹുവിനു 'മനം' എന്ന ഗുണകാരവും ക്രമേണ ഹാരകങ്ങളാകുന്നു. ഈ ഹാരകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ച രാശ്യാദി സ്ഥാനങ്ങളാക്കിയാൽ ബുധാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളായി. രാഹുസ്ഫുടത്തിൽ ആറു രാശി കൂട്ടിയാൽ കേതുസ്ഫുടവും, ചന്ദ്രനിൽ നിന്നും മൂന്നു രാശി പതിനെട്ടു തിയ്യതി കൂട്ടിയാൽ യോഗവും ഉണ്ടാകും. ആദ്യം രാശിയും മുൻപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ അതു

കൊണ്ടു ശുക്രനേയും ബുധനേയും ഉണ്ടാക്കി. ഇങ്ങനെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചാറുകണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരോ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇടകലർന്നാകി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഫലം പറയേണ്ടതു ഒരുന്നോളം ഗ്രന്ഥകാരന്റെ അഭിപ്രായമെന്ന തോന്നുന്നു.

എന്നാൽ ഇതുപ്രകാരം ചില കണക്കുകൾ ഗ്രഹസ് ഫുടങ്ങളാക്കി നോക്കിയതിൽ, ഒരു പുറത്തെ വീട്ടിൽ ചെന്നാൽ ഇഷ്ടങ്ങളിൽ ഫലിച്ചാൽ നാളും, ഒപ്പത്തിൽ ഫലിച്ചാൽ പക്ഷവും ഉണ്ടാകുമെന്ന പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശരിയായി തിരിഞ്ഞു പക്ഷേ ബുധശുക്രന്മാരുടെ സ്ഥിതി ചിലതിൽ സൂര്യനിൽ നിന്ന് മൂന്നു രാശിയിലധികം അകന്നു കാണുന്നു. അതു നമ്മുടെ ജ്യോതിഷ പ്രകാരം സൂര്യൻ ബുധനി ന്റെ ഒരു വട്ടം എന്നുള്ള വാസ്തവ സിദ്ധാന്തം സുപ്ര സിദ്ധമാണല്ലോ.

ഷൾപഞ്ചാശതി എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഇതുവരെ പല തരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽവെച്ച ജ്യോതിഷങ്ങളും സ്വീകാര്യമായിട്ടുള്ളത് എന്തെന്ന പറയുന്നു.

ഷ്ഠയാ യോനിർജ്ജ്യോതിഷം വ്യവഹിയതേ

ബന്ധയാ ച ത്രിയാ ച

നക്ഷത്രം വാരംഭേദേന തിഥിവേലി ച വാരഃ

ഗ്രഹീതകരം ത്രിയാ ച

ഷ്ഠയാ രാശിന്യംശാ ചിയിവ ഇഷ ഭവൽ

ചിത്രകാരേ ദ്രുവഷ്ഠ്യഃ

പ്രോക്തംസ്ഥലപ്രസ്ഥ സ്വപ്ഷ്ടാദിതകയിതാം

കാര്യമാവശ്യകേന്ദ്രൽ. ൧൦

പ്രാഗ്ഭരണാദിയും, അശ്വ്യം ശശ്വപ്രകാരവും, വ്യത്യ ശിഷ്യപ്രകാരവും, നക്ഷത്രം, ദിഗ്ഭ, ഋതു, തിഥി, വാസ്സ് ഇവയെല്ലാം ഭൂതങ്ങപ്രകാരവും, രാശി, അംശകം, ധ്രുവാദി കൾ ഇവ ഗ്രന്ഥപ്രകാരവും ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടില്ലോ. ഇതിൽവെച്ച് 'പ്രോക്തംസ്ഥലപ്രസ്ഥ' എന്ന

ശ്ലോകപ്രകാരം മുമ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സവ്യസനങ്ങളെക്കണ്ടത് അതിനെത്തന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. മററുള്ളവരെല്ലാം അന്ത്യപ്രകൃതികളെ സ്വീകരിക്കാവൂ.

ഭാഷ.—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ദീർഘവിസ്താരാദികളെ കല്പിക്കേണ്ടതിനുള്ള ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

ഗേഹോൽ ദീർഘാൽ ഷഡ്യംശോനം ച നാഹഃ സ്യാ
വിസ്താരോ നാഹാൽ വിസ്തൃതേഃ പാദമാനം
ഉത്സേധോഽസ്യ ച തദ്ദ്വയഃ സ്യാൽ
ത്ര്യംശഃ ത്ര്യംശോ പാദവിസ്തൃതിഃ പാദത്തമാനം. ൬൫

വ്യാ.—ഗൃഹം നിർമ്മിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ മുമ്പിൽത്തന്നെ അതിനു ഇഷ്ടമായ ദീർഘത്തെ കല്പിക്കണം. പിന്നെ ആ ദീർഘത്തിൽനിന്നു ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെയും, ചുററിൽനിന്നു വിസ്താരത്തെയും, വിസ്താരത്തിൽനിന്നു പാദമാനത്തെയും, പാദമാനത്തിൽനിന്നു തറയുടെ പൊക്കത്തെയും, തറപ്പൊക്കം കഴിച്ചുള്ള പാദമാനത്തിൽനിന്നു കാലുകളുടെയും, കാലുകളിൽനിന്നു ഉത്തരങ്ങളുടെ വിസ്താരത്തെയും നിശ്ചയിക്കണം.

തത്തദുത്തരവിസ്താരാൽപ്പാദാംശം വിസ്തൃതിർഭവേൽ
ഉത്തരാദ്യുപരി നിപ്രാദ്യംശാനാം സർവ്വത്ര വിസ്തൃതേഃ. ൬൬

വ്യാ.—അതതു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽനിന്നു കഴുക്കോലുകളുടെ വിസ്താരത്തെ കല്പിക്കണം. ഉത്തരത്തിൽനിന്നു മേലെയുള്ള ഉത്തരാദ്യവയവങ്ങളുടെ വിസ്താരത്തെയും ഉണ്ടാക്കണം. എല്ലാടത്തും അതതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽനിന്നുതന്നെ അതതിന്റെ ഘനത്തെ കല്പിക്കണം.

ഭാഷ.—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ചുററിനെയും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെയും കല്പിക്കേണ്ട പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

അസ്യസ്വാമിനിഷ്ഠ ദീർഘകേ സ്വം-
വ്യാസേഷ്വഷ്ടനിഘ്നേ സ്ഥിതി-
ശ്ശേഷം ത്ര്യാദ്യ സതി തത്രികേശ ഗ്രഹേ തൽ-
ശേഷസ്യ നാശനം ഭവേൽ
വ്യസ്ത്യാ ക്രിയയാ ഭവേദപി ച ത-
ദ്ദീർഘമേ നാശനം ദൃശ്യതേ
ദീർഘാംശാനാം പരിശിഷ്ടതോത്ര വിതതിഃ
സർവ്വത്ര മർത്ത്യാലയേ

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന് ആറു കോൽ മുതലായി അതതിന് ഇഷ്ടമായി കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ദീർഘത്തെ (കോലുകളെ മാത്രം) എട്ടിൽ പെരുക്കി അതിൽ അതിന്റെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയെ കൂട്ടി അഷ്ടഷ്ട്യംശത്തിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുറ്റായി വരിക. ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയകൊണ്ടു് അതിന്റെ ദീർഘവും ഉണ്ടാകും. പിന്നെ ചുറ്റിനെ അരിച്ചു് അതിൽനിന്നു അതിന്റെ ദീർഘം കളഞ്ഞാൽ ശേഷമുണ്ടാകുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരമായി വരിക. ഇവിടെ അതതു ദിഗ്യോനിസംഖ്യ എന്ന പദത്തിന്റെ താല്പര്യം, കിഴക്കു മുതലായ നാലുദിക്കുകളിലെ ശാലികളുടെ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം, ഇവയുടെ ക്രമം അനുസരിച്ചു് ഒന്നു്, മൂന്നു്, അഞ്ചു്, ഏഴു് ഇത്യാദ്യങ്കങ്ങൾ ആകുന്നു. ഈ സംഖ്യകൾ അതതു യോനിയുടെ പര്യായമായി മറ്റു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടു്. അതിനാൽ കിഴക്കിനി ഗൃഹത്തിനു് ഒന്നും, തെക്കിനിക്കു മൂന്നും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിക്കു അഞ്ചും, വടക്കിനിക്കു് ഏഴും ദിഗ്യോനിസംഖ്യകളാണെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊൾക.

ഇനി ഇതുപ്രകാരം ചില കണക്കുകൾ ക്രിയ ചെയ്തു ചുറ്റിനേയും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളേയും വരുത്തിക്കാണിക്കാം.

ഇവിടെ ഇഷ്ടമായ ഗൃഹത്തിന്റെ ദീർഘം എട്ടു കോൽ എന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയ സംഖ്യ

അറുപത്തൊമ്പതു കോൽ. അതിൽ കിഴക്കിനിയുടെ വിസ്താരസമചതുരമായ മൂന്നിനെ കൂട്ടുക. അപ്പോൾ അറുപത്തഞ്ചു കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊന്നു കോലും പതിനൊന്നു വിരലും കിട്ടും. അതിനാൽ എട്ടുകോൽ ഇട്ടുദീർഘമായ കിഴക്കിനിയുടെ ചുറ്റുകോൽ ഇരുപത്തൊന്നു് വിരൽ പതിനൊന്നു് എന്നു വരും. ഇതുപോലെ ഇട്ടു എട്ടു കോൽ തന്നെ ദീർഘമായ തെക്കിനിക്കു്, ദീർഘത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി തെക്കിനിയുടെ വിസ്താരസമചതുരമായ മൂന്നു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തേഴു കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തിരണ്ടു് വിരൽ എട്ടു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ദീർഘമായ തെക്കിനിയുടെ ചുറ്റു് ഇരുപത്തിരണ്ടു കോൽ എട്ടു വിരൽ. കൽപ്പിതമായ ദീർഘത്തെത്തന്നെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പടിഞ്ഞാറ്റെ വിസ്താരസമചതുരമായ ആറു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തൊമ്പതു്. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുമൂന്നു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇട്ടുദീർഘമായ പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെ ചുറ്റു് ഇരുപത്തുമൂന്നു കോൽ. ഇങ്ങനെതന്നെ വടക്കിനിക്കും ഇട്ടുദീർഘമായ എട്ടു കോലിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി വിസ്താരസമചതുരമായ ഏഴു കൂട്ടി അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തൊന്നു് വിരൽ പതിനാറു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇട്ടുദീർഘമായ വടക്കിനിയുടെ ചുറ്റുകോൽ ഇരുപത്തൊന്നു്, വിരൽ പതിനാറു് എന്നു സിദ്ധമായി. ഇങ്ങനെകൊണ്ടു് ഇഷ്ടമായ ദീർഘം കണ്ട സംഖ്യകൊണ്ടു ശാലകളിലും അതതു വിസ്താരങ്ങളുടെ മേൽകൊണ്ടു ചുറ്റിന്റെ കണക്കു വരുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

ഇനി ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയ പറയാം. ആദ്യം പറഞ്ഞതായ ഇരുപത്തൊന്നു കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്ന ചുറ്റിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി വിസ്താരസമചതുരമായ ഏഴു കുറച്ചു് അതിനെ എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ദീർഘം എട്ടു കോൽ

വരണം. ഇങ്ങനെ മററുള്ളവയ്ക്കും പുറഞ്ചുററിന്റെ ദീർഘവും വരുത്താമല്ലോ.

ഇനി ചുററിൽനിന്നു വിസ്താരം വരുത്തുവാൻ ഇഷ്ടപ്രമാണം കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്നു കല്പിച്ചതു ചുററിനെ അയ്യിട്ടിൽ പത്തു കോൽ ഇരുപത്തു വിരൽ; അതിൽനിന്നു ദീർഘം എട്ടു കോൽ കളഞ്ഞാൽ ശേഷം രണ്ടു കോൽ പത്തു വിരൽ; ഇതു് അതിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു. മററുള്ളവയ്ക്കും വിസ്താരം ഇങ്ങനെ തന്നെ വരുത്താമല്ലോ. ഈ ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള ദീർഘവിസ്താരമുള്ളതിന്നു് 'ഇഷ്ടദീർഘവിധി' എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു പല കാര്യങ്ങളിൽ പ്രയോജനമുണ്ടാകുന്നതാണ്; അതിനാൽ ഇതു ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാകുന്നു.

അഥ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടെ ചുററു വരുത്തുവാൻ മറെറാരു പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടദീർഘം ഇരട്ടിച്ചു, അഷ്ടമാംശസമന്വിതം
ഇഷ്ടയോനിത്രിഭാഗാഢ്യം, തൽ പഞ്ചാംശം വിരത്ത്യഥ

വ്യാ — മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ഇഷ്ടദീർഘത്തെ ഇരട്ടിച്ചു്, അതിന്റെ എട്ടിലൊരംശവും കൂടി അതിൽ കൂട്ടുക. പിന്നെ ഇഷ്ടമായ യോനിസംഖ്യയുടെ മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗവും അതിൽ കൂട്ടുക. എന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ ഗൃഹചുററിന്റെ പഞ്ചാംശം (ചുററ്) ആകുന്നു എന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

ഉദാഹരണം കാണിക്കാം. ഇഷ്ടമായ ദീർഘം എട്ടു കോലെന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ ഇരട്ടിച്ചാൽ പതിനാറു കോൽ; അതോടുകൂടി അതിന്റെ എട്ടിലൊരംശമായ രണ്ടു കൂട്ടുക. അപ്പോൾ, പതിനെട്ടു കോൽ. ഇഷ്ടയോനിസംഖ്യ ഒരു കോൽ; അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നു് എട്ടു വിരൽ; അതുംകൂടി പതിനെട്ടു കോലിൽ കൂട്ടിയാൽ പതിനെട്ടു കോൽ എട്ടു വിരൽ എന്ന സംഖ്യ കിട്ടുന്നു. ഇതു് ഒരു ഗൃഹത്തെ

ഗൺം പറ്റുന്നതാകുന്നു. അപ്പോൾ [illegible]കൊൽ ഇരുപതി[illegible] മായ കിഴ[illegible] പുറമേകാൽ പതിനാറു്; പിന്നെ എട്ടു്, [illegible] ഇങ്ങനെ ക്രമേണ കുറയുന്നതായും കണ്ടു കൊള്ളുക.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ദേശാവലയത്തിൽ മാത്രം ഉപയോഗമുള്ള ചില ദീർഘപിണ്ഡങ്ങളുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
സ[illegible] പാദായികാദ്യോയിക ഇതേ പറഞ്ഞാ.
[illegible]
[illegible]
[illegible] ദീ.

൨൭

വ്യാ—ഗുരുത്തിന്റെ പുറമേ നാലു കുറിച്ചു് ഒരു ദ്രുതകൊണ്ടു് ദീർഘവും ഒരു ദ്രുതകൊണ്ടു് വിസ്താരവും കല്പിച്ചു എന്നാൽ [illegible] ഭവിക്കും. [illegible]ത്തിന്റെ ചാരത്തെ അപേക്ഷിച്ചു് അതിനെ പൊളള കുറിച്ചു നാലു ദ്രുതകൊണ്ടു വിസ്താരവും [illegible] അപ്പു ദ്രുതകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു 'പാദായിക'മായ ഗുണവ്യാസമായി ഭവിക്കും. ചാരത്തെ അപേക്ഷിച്ചു് അതിനെ പൊളള കുറിച്ചു നാലു ദ്രുതകൊണ്ടു വിസ്താരവും അറു ദ്രുതകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു് 'അർദ്ധായിക'മായ ഗുണവ്യാസമായിരിക്കും ഇവയിൽ ആദ്യത്തതിനു 'സമതാളിക' എന്ന പേർ പറയാം. ഇവ രണ്ടും ദേവാലയങ്ങളിൽ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. ചാരത്തെ അപേക്ഷിച്ചു്, അതിനെ പതിനൊന്നു കുറിച്ചു നാലു ദ്രുതകൊണ്ടു വിസ്താരവും എട്ടു ദ്രുതകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിച്ചാൽ അതിനു 'പാദോനം' [illegible]

ന്നവർ എന്ന് അഭ്യാസികളായവർ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] പ്രയോജനം [illegible] [illegible] [illegible]

അഥ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു [illegible] [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ — പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ളതിൽ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] എല്ലാ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ '[illegible]' എന്നതിലെ '[illegible]' എന്ന [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ശ്ലോകത്തിൽ '[illegible]' എന്ന [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] എന്നു [illegible].

അഥ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു [illegible] വിധിക്കുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] വിതതിരെ
    [illegible]
[illegible]
    [illegible] ൨൧

[illegible] വിതതിക്കു [illegible] (കല്പി) [illegible] എന്ന് [illegible]

[illegible], [illegible], അല്ലെങ്കിൽ [illegible] ത്രിഭങ്ഗങ്ങളായും, [illegible] ഗുണങ്ങളായും, [illegible]ങ്ങളായും, [illegible] വിതതിയും, [illegible] ബുധന്മാരതിനെ [illegible] എന്നു പറയുന്നു. [illegible]

[illegible] പന്ത്രണ്ട്, പതിമൂന്ന്, പതിനാല്, പതിനാറ്, പതിനേഴ്, പതിനെട്ട്, ഇരുപത്, ഇരുപത്തൊന്ന്, ഇരുപത്തിരണ്ട്, ഇരുപത്തിനാല്, ഇരുപത്തഞ്ച്, ഇരുപത്താറ്, ഇരുപത്തെട്ട്, ഇരുപത്തൊമ്പത്, മുപ്പത്, മുപ്പത്തൊന്ന്, മുപ്പത്തിമൂന്ന്, മുപ്പത്തിനാല്, ഇങ്ങനെ [illegible] സംഖ്യകളിൽ [illegible] ഉണ്ട്, അതിൽ [illegible] വിസ്താരവും, [illegible] കല്പിക്ക. എന്നാൽ അതിനെ '[illegible]വ്യാസം' എന്ന [illegible] ഇതിനെ [illegible]

ശത്തെ പത്തായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം. ഏട്ടാംശം ദീൎഘം; പതിമൂന്നായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, ഒമ്പതംശം ദീൎഘം; പതിനാറായംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, പന്ത്രണ്ടംശം ദീൎഘം. ഇങ്ങനെ മറ്റുള്ളവയിലും കണ്ടുകൊൾക. വിസ്താരം കൂടാതെ ദീൎഘം ഏറിയും വന്നെങ്കിൽ പതിനാറു കൂടരുത് ഇരുപത്തു കൂടരുതാത്തൽപാതത്തിൻപ്രകാരം വിശേഷിപ്പിച്ചുകൊള്ളണം. എന്നാൽ പതിനഞ്ച്, പത്തൊമ്പത്, ഇരുപത്തൊന്ന്, ഇരുപത്തെട്ട്, മുപ്പത്തൊന്ന്, ഇവ പൊരുത്തങ്ങൾകൊണ്ട് അവയെ ഒഴിച്ചു ഭേദമുള്ള സംഖ്യകളെ മാത്രമേ ഗ്രഹിക്കാവൂ. ഇവിടെ മേൽപ്രകാരം അംശിക്കുമ്പോൾ ഏതാനും ചില വിരലുകൾ അംശത്തിൽ അടങ്ങാതെ ശേഷിക്കുന്നതായി വന്നാൽ അവയെ ഒഴിയൻ തള്ളാതെ അവയിൽ ഏതാനും ചില വിരലുകളെ മാത്രമേ ദീൎഘത്തിലോ വിസ്താരത്തിലോ അല്ല രണ്ടിലും കൂടിയോ വൈചിത്ര്യംപോലെ ചേൎത്തുകൊള്ളണം.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ട് ദീൎഘവിസ്താരങ്ങളിൽ ചില ഭേദങ്ങളെ പറയുന്നു.

ദീൎഘാൎദ്ധം വ്യാസമല്പം ശുഭമപി സമ്പാദ-
 ല്ലാംശകം പാദയുക്തം
ദീൎഘാൎദ്ധാംശാദിഭാഗൈരധികമഥ ച ത-
 ജ്ജ്ഞേയമേതേഷ്വപി
ദീൎഘം നിൎദ്ദിഷ്ടമഭ്യധികമിതി മയ-
 മതമാചാര്യവൎയ്യാഃ
വിസ്താരാൎദ്ധാംശവീഥിസ്ഥിതിരപി ച ഗൃഹേ
 ഭേദമിത്യാഹുരന്യേ വൃത്ത.

വ്യാ—വിസ്താരം ദീൎഘത്തിൽ പകുതിയോ നാലിലൊന്നോ ദീൎഘത്തിന്റെ കാലും അരക്കാലും കൊള്ളാമെന്ന ചിലർ പറയുന്നു. ദീൎഘത്തിന്റെ പാതിയിലധികം വിസ്താരം കൊള്ളരുതെന്ന ശക്തേശ്വരാദികൾ പറയുന്നു. ഇദ്ദീൎഘത്തി

ഉചിതം ദീർഘം കൊള്ളുന്നതായാൽ ആയാദിശുദ്ധിയും, ഇഷ്ടദീർഘത്തിൽ കർത്താവിൻ്റെ മറ്റൊന്നും ഫലമാകുന്നു. അവിടെ ഏറ്റമുള്ളതും കുറവുള്ളതും ഏതാനും ചില വിരലുകളുടെ ക്കുറവു മാത്രമാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. “തസ്യോചിതദീർഘമാനസ്യ ഹീനാധിക്യേ കതിപയാംഗുലീഭിർന്ന ദോഷസ്സ്യാദിത്യേതത്ത കഥിതം” എന്നു ‘വാസ്തുവിദ്യ’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രമാണവും, അപ്രകാരംതന്നെ നടപ്പും കാണുന്നുണ്ട്.

ഭാഷ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പാദമാനത്തെ പറ[redacted].

ന്യൂനോ ധാമനി പാദമാനമുദിതം
ചാഗ്രാങ്ഗുലോപാന്തയോഃ
മധ്യം ത്രിംശകമംഗുലീസഹിതം
ത്വഷ്ട്യംഗുലാംശൈഃ ക്വചിത്
ത്ര്യംശോനാധികവിസ്താരേ ച സമം
തത്പാർശ്വയോസ്സപ്തവാ
സ്വാകാരൈരപി യുക്തമേതദധികം
പാദന്തരേ ചോച്യതേ ॥ ൭൪

ഭാഷ — മനുഷ്യാലയങ്ങളിൽ ചതിപ്പിനകത്തിനു ഇടത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടുന്ന ഉയരത്തെ പാദമാനമെന്നു പറയുന്നു. അധികം ചെറുതായ ഗൃഹത്തിൽ ചിലപ്പോഴത്തെ പാദമാനം മുന്നേകാൽ കോൽ എടുത്തുവരുന്നു. പിന്നെ അതാതു ഗൃഹത്തിൻ്റെ വിസ്താരത്തോടു ചേരുമാറും, വിസ്താരത്തെ നാലോ, അഞ്ചോ, ആറോ, ഏഴോ, എന്നിവിധം അംശങ്ങളാക്കി ഭാഗിച്ച് അതിൽ രണ്ടംശം കൂട്ടിയും കുറച്ചും അവിടവിടത്തെ ഉചിത്യംപോലെ കൊള്ളുകയും ചെയ്യും.

ഭാഷ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപപീഠത്തെ പ[redacted]

ക്ഷേത്രാണാം പ്രാസാദാനാം സകലവിധജനാ-
ലയാനാമുപപീഠമേൽ
കർത്തവ്യം ചോപപീഠം കനകയുഗളം
ചോപരാദ്യംശലന്ത്യ
അന്തർവേശ്മ ശൃംഗാരകമായ ഭൂഷണം-
ന്യാസപീഠം ഉത്തമം ചതു
രീതിന്യാസോപരിഷ്ടാദുപമപി രചയേൽ
പ്രാഗ്ദ്വാരം പറയുമല്ലോ. ൪൭

വ്യാ—ക്ഷേത്രങ്ങൾക്ക് ഉപസ്ഥം, വേദിയും, ഉത്തരവും ഉ
ണ്ടാകുന്നതിന വേണ്ടി, എല്ലാ ഗൃഹങ്ങൾക്കും അധിഷ്ഠാന
ത്തിന്റെ താഴെ ചുറ്റും ഉപപീഠം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.
അതു് ഒരു കോലോ, രണ്ടു കോലോ, അര കോലിലും കുറഞ്ഞു
തൽ വിലുകൾ കുറിച്ചിട്ടു കൊള്ളണം. ന്യൂനപ്രാകാരങ്ങൾക്കും അ
കത്തു് ഈ ഉപപീഠത്തിൽ ഇരുപ്പും നടുവിൽ ഉ
ണ്ടാകുന്ന കഴിയുന്ന പൂരണത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ ആ
യിരിക്കണം. (ഉപപീഠത്തിന്റെ കോലകണക്കു ഇനിയും പറ
യുന്നുണ്ട്) കഴിയുന്നതിന്റെ ഉയരത്തിന്റെ പകുതിയോ
ളം കിഴക്കോട്ടു കുറവായിട്ടു ഒരു പക്ഷേ കഴുകളിന്നു് ഭാഗം
ഉണ്ടാകണം.

ഇപ്പോൾ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപപീഠത്തിന്റെ
ഭേദങ്ങളെ പറയുന്നു.

പാദോപപീഠമുക്തമധ്യം ചോപാന്ത്യം
പൂർണകുംഭോപരിഗതമ പദം ഭേദമുക്തം
മർത്ത്യാഗാരേ ന്യൂനപീഠോത്തമസ്ഥൗ
ചത്വാരംശാംശേ പാദകല്പാ വിധേയാഃ ൪൮

മനുഷ്യാലയത്തിൽ ഉപപീഠത്തിന്റെ വേദികൾ ഗൃഹ
ങ്ങളുടെ കല്പനത്തിന്മേൽ തറപ്പാകത്തിൽ ഒന്നാം,
രണ്ടാം, മൂന്നാം, നാലാം ഭാഗം കാലായിട്ടു ഉ

ടിക്കണം. ഉദാഹരണംകൊണ്ട് [illegible] ശ്ലോകങ്ങൾ [illegible] എന്ന് [illegible]

[illegible]

അം — ഇവിടെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

യതി

വ്യാ — മേൽപറഞ്ഞ പാദമൊന്നിന്റെ മൂന്ന്, നാല്, അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ്, എട്ട്, ഒമ്പത്, പത്ത്, ഈ സംഖ്യകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ട് ഹരിച്ചാൽ അതിൽ [illegible], അല്ലെങ്കിൽ പാദമൊന്നിനെ പതിനാറംശിച്ചാൽ നാലംശംകൊണ്ടും, പതിനെട്ടംശിച്ചാൽ [illegible], ഇരുപത്തിനാലംശിച്ചാൽ [illegible], [illegible]ശിച്ചാൽ [illegible], പതിനാറംശിച്ചാൽ നാലംശംകൊണ്ടും, ഇരുപത്തഞ്ചംശിച്ചാൽ [illegible], [illegible] യതി കല്പിക്കാം.

ഭാഷ — ഇവിടെ [illegible] ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു. [illegible] ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'ദണ്ഡകം' എന്ന ജാതിയുടെ [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 'ഖണ്ഡകം' സ്യാൽ പ്രതിഗജ[illegible]

[illegible] പാദുകോച്ച്യ-

[illegible]

[illegible] വ്യാ

ഖ്യ— [illegible] പാദുകത്തി[illegible] [illegible] കൊണ്ടു ഗതിയുടേയും [illegible] കല്പിക്കാം. [illegible] ശിച്ചാൽ [illegible] കൊണ്ടു പാദുകത്തിന്റെയും, [illegible] കൊണ്ടു ഗതിയുടേയും [illegible] കല്പിക്കയും ചെയ്യാം. ഖണ്ഡകം എന്ന പേരായിട്ടുള്ള [illegible] പ്രകാരമാകുന്നു. ഇതിനു ഗജവും പരിധിയും ആവശ്യമില്ല. ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, ഇനി പറവാൻ പോകുന്നതുമായ എല്ലാ ഖണ്ഡകങ്ങളും ഗതിയിങ്കൽനിന്നു പാദുകത്തിന്റെ [illegible] പാദുകത്തിന്റെ [illegible] പാദുകപ്പുറത്തെ [illegible] ംശമോ കൊള്ളാം.

[illegible]—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു രണ്ടുവിധം 'ഗജഖണ്ഡകം' എന്ന രീതിയായ തരത്തെ പറയുന്നു.

ത്രീണി ന്യ'ഗ്ഗജഖണ്ഡകാനി', [illegible]

[illegible] പാദുകം

[illegible] ഗതിം ഗജം [illegible]

[illegible] പ്രതി

[illegible]

[illegible] പാദുകം

[illegible] ഗതിം ഗജം പ്രതി[illegible]

[illegible] കല്പയേൽ വ്യാ

ഖ്യ— ഗജഖണ്ഡകങ്ങൾ [illegible] മൂന്നു പ്രകാരമുണ്ട്. ഒന്നാമതിൽ [illegible] പത്തംശിച്ചാൽ [illegible] കൊണ്ടു പാദുകവും, [illegible] കൊണ്ടു ഗ

തിയും, [illegible] കൊണ്ടു ഗതിയും, [illegible] കൊണ്ടു പ്രതി (പടി)യും കല്പിച്ചിട്ട് ഒരു പ്രകാരം; പിന്നെ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] കല്പിച്ചിട്ട് [illegible] പ്രകാരവും [illegible].

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] കല്പിക്കാം. [illegible] പ്രകാരം '[illegible]' [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ— ഇങ്ങനെ ഇതു പ്രകാരം ഗർഭങ്ങൾക്കു എന്നാ [illegible] ഒരു പോരാത്തുവല്ലോ. ഇവയിൽ എല്ലാറ്റിലും മനസ്സു [illegible] തിൽനിന്നു പടിയുംപടിയും ഉൽഭവിച്ചും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു [illegible] യിരിക്കണം. ഗർഭത്തിന് ഇവയിൽനിന്ന് [illegible] ഗമനം, അതിന്റെ (ഗർഭത്തിന്റെ) [illegible] ഒരു [illegible] യിരിക്കണം.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൩൨

വ്യാ— ഇപ്രകാരം [illegible] ഉൽപ്പത്തി [illegible] പിന്നെ [illegible] കഴിച്ചു [illegible] ഉണ്ടാ. [illegible] എന്നോ [illegible] എന്നോ വരുന്ന പക്ഷം, [illegible] എത്ര, [illegible] കൂടിയോ കാണുകയോ ചെയ്യും. ഇങ്ങനെ [illegible] കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കാൽ [illegible] 'മാമ' എന്ന പേരുള്ള ഇതിന്റെ [illegible] കണ്ടു കൊള്ളണം. (ഇതു ഇതിന്റെ [illegible] കല്പിച്ചു.)

അവ— ഇനി നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു

കർണ്ണസ്യ പ്രോക്തനാഗ്യുഗാംഗുലകം-
നാംഗസ്പൃഷ്ടം ചതുഷ്കം
വിസ്താരത്രിഭാഗോപരി ത്രിഭാഗോവി-
സ്താരോന്നിതംഗുല പ്രോക്തഃ
മൂലതോഽവിതകർണ്ണസൂത്രചതുഷ്-
കൃതാംശപാംശേദ്യണാഃ പുനഃ
പ്രോക്തഃ സമേദ്വിതസ്ത്രൃതാംശപിതം
വാമദ്ധ്യേഗാദേ പിതാഃ ൯൫

വ്യാ—ഇങ്ങനെ, നാല്, എട്ട്, പതിനാറ്, ഇങ്ങനെ
യുള്ള പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയ മതുക്കിട്ടും എട്ടിടവും ഇതരവണ്ണ
മായിട്ടും ഇങ്ങനെകളുടെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തെക്കൊണ്ട് മുമ്പേ
ചുവട്ടിൽനിന്ന് മേൽ മേൽ മൂന്നിലൊന്നും അഷ്ടാംശമായിട്ടും
മേൽ തണ്ടമാനവും ചതുരശ്രമായിട്ടും, ചുവട്ടിലെ കർണ്ണസൂ
ത്രത്തിന്റെ ചുവടുമാനം ഉയരമായിട്ടും, മേൽ വൃത്തമാ
യിട്ടും, കഴിഞ്ഞ പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയതായിട്ടും, ഒന്നാമത്തെ
മുഖം കെട്ടുകളോടുകൂടിയതായിട്ടും, പണിചെയ്തുവർ തുടര
ലിച്ചിരിക്കുന്ന ശംഖാന്തം മേൽഗൃഹങ്ങളായിരിക്കുന്ന
ഇങ്ങനെകളെന്നതുകൊണ്ട്

സ്തംഭാഗ്രമൂലകർണ്ണാന്തരിതം ചതു-
സ്ത്രിഭാഗാന്തസ്ഥിതാനാം
മൂലവ്യാസസ്യ സാമാന്യമുപരിതനം-
സ്യപ്രോക്തഃ കർണ്ണതോ പാ
ദദ്ധ്യ കർണ്ണാന്തരിതാംഗ്രകമേപി ചേദ്വാ-
മിശ്രപദേഭ്യോഗ്രദ്ധ്യം
പ്രോക്തം ചത്വാരിംശ ത്രിപാദിതിതരം-
ശോക്തം വാപി മൂലേ ൯൬

ഇങ്ങനെകളെല്ലാം അതിന്റെ ചുവട്ടിലുള്ള വണ്ണത്തിന്റെ
മേൽ കർണ്ണം എട്ടിലൊന്നു നീക്കിയാൽ തലക്കലും,

ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിന്റെയും, കണ്ഠത്തിന്റെയും മൂന്നിലൊരു [illegible] അംശം നീളത്തിൽ ചുവട്ടിലും, തലക്കലെപ്പോലെ കണ്ഠത്തോളം നീളത്തിൽ മദ്ധ്യത്തിലും ചാലുകളുണ്ടാക്കിട്ടും, ആ മദ്ധ്യചാലുകളുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും ചുവട്ടിലുള്ള [illegible] പണി ചെയ്യണം. ചുവട്ടിലെ ചാലുകളും കണ്ഠത്തോളം നീളമായിട്ട (ശകുനിപ്പൊട്ട പോലെ) പണിയുകയും ചെയ്യാം.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ—ഇതിന്റെ പൊക്കത്തെ ഒരുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ട് അംശിച്ച് അതിൽ ഒരംശംകൊണ്ട് ഉരുളുകളുടെ കടക്കലെ വിസ്താരത്തെയും, ഏഴുമുതൽ പതിനാറുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടംശിച്ച് ഒരംശം കൊണ്ട് ഉരുളുകളുടെ അഗ്രത്തിങ്കലെ വിസ്താരത്തെയും കല്പിക്കണം. പിന്നെ [illegible] പണിയേണ്ടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ [illegible] ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോ മുക്കാലോ [illegible] കൂടി [illegible] പണിചെയ്യണം. ഇവിടെ ഉരുളുകളുടെ തലക്കലെ വിസ്താരത്തിന് 'മുണ്ടി' എന്നു പേരാകുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

വ്യാ—[illegible] ‘[illegible]’ എന്ന [illegible] ഉണ്ടാകാം. [illegible], [illegible] (ഏടത്തിട്ടുള്ള കൈ) [illegible] കടം, മന്ത്രി, [illegible]

അവ—[illegible] ‘[illegible]’ [illegible]

[illegible] ‘[illegible]’ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

വ്യാ—[illegible]

കൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയതായിരിക്കണം. ഇതിന്റെ മൂല വിസ്താരത്തിൽ ഇരുന്നൂറെകൊണ്ടു ചുവട്ടിലും, അഗ്രവിസ്താരത്തിൽ ഇരുന്നൂറെകൊണ്ടു മുകളിലും കുറയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഇതിനെ ഒരു പാദപീഠത്തിന്മേൽ നാട്ടണം. ഇതിന്റെ രണ്ടു തലയ്ക്കലും ഉള്ള കടകകൾ അതിന്റെ വിസ്താരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കണമെന്നും, ഈ കടകകൾ ചെല്ലുന്നതാകയാൽ ഉത്തരത്തിന്റെയും പോതികയുടെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഇരിക്കും ഉണ്ടാകേണ്ടതാണെന്നും അതിനാൽ സിദ്ധമാ [redacted]

ശ്ലോ. ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പോതികയെ പറയുന്നു

സ്തംഭാഗ്രത്തോത്തരാന്തരാളവി-
സ്താരം തദൈർഘ്യം
തദ്ദ്വ്യംശവിസ്തൃതിസ്ത്രിഭാഗോനിതം-
തദ്ദ്വിഭാഗം 'പോതികം'
സ്തംഭാഗ്രാദിതമധ്യദേശവിനം-
ക്ഷ്യയമധ്യകതാം ന്യസേൽ
സ്തംഭന്യാസപരിമാണമധ്യവിഹിതം-
മാനം പുറമേൽ കല്പയേൽ. ൪൬

വ്യാ. ഇതിന്റെ അഗ്രമൂല വിസ്താരവും ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരവും കൂട്ടിയുള്ളതിൽ പകുതി വിസ്താരവും, ഈ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി കനവും, ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ ഇരട്ടി നീളവും ഉള്ള പോതികയെ തൂണിന്റെ മുകളിൽ വെക്കണം. ചിലേടത്തു ഈ പോതികക്ക്, സ്തംഭാഗ്രവിസ്താരമാകട്ടെ ഉണ്ടാകുന്ന ഇരുന്നൂറ്റവതിൽ അര്‍ദ്ധമോ ഉണ്ടു നീളം കല്പിക്കയും ചെയ്യും.

ശ്ലോ.—പോതികയുടെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

സ്തംഭമധ്യസമവിസ്തൃതാ നവ
പത്മമൂലവിതതാഗ്രലാതതി:

പോതികതി കഥിതം സ്വരൂപമേതം
പതനാദിയാഥേഷ്ടലക്ഷണാനാ.ിതം. ൫൭

വ്യാ__പ്രസ്താരത്തിൽ പോതികളു ഇതിന്റെ മധ്യത്തി
ലെ വിസ്താരത്തോളം വീതിയും, ഇതാ ടെ പൂർവ്വത്തിലെ വി
സ്താരത്തിൽ ഉന്നിച്ചിട്ടുള്ളതും കല്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. പോ
തികൾ, വാമനം ഇത്യാദി വരു അലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ട് ശം
ഗിയമത്തിയതായിരിക്കയും വേണം.

അവ__ഉത്തരത്തിന്റെ വീതികാരങ്ങളെ സാമാന്യമാ
യി പറയുന്നു.

അംഗാദിക്രമയായിട്ടെഴുതിക്കേണ
സ്തംഭോച്ഛ്രായ വിസ്തൃതിയത്രയോമാം
ഉത്തരത്തെസ്തംഭമെന്നോഴിഞ്ഞാ_
മർദ്ധാംനിതം വര മെന്നത്രു കഴ്ച്ചം ൫൮

വ്യാ__കാൽഭാഗത്തെ മുതൽ പതിനാറുവരെ
യുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു പകുത്ത് അതിൽ ഒരു അം
ശംകൊണ്ട് ഉത്തരത്തിന്റെ തന്നെ കല്പിക്കണം. ഈ വിസ്താര
ത്തോളമേ അതിന്റെ ഉയരവും പകുതിയോ കനവും ഉ
ണ്ടാകണം.

അവ__ഉത്തരങ്ങളുടെ വിശേഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പലകോത്തരം പത്രബന്ധമിതി ദ്രവ്യവിസ്തൃ
താദേശ്യമെന്നു മൃദ്ഗനാനന്ദഭൂ
പത്രോത്തരം, ഭൂമിവീതിതവും കനിഷ്ഠാ
ദ്രുപോത്തരം, മഹത്തരം വിപരീതതാ ചാം. ൫൯
(മ. ബ.)

വ്യാ__കാൽവീതിയോട് ഇത്രയാ വീതിയും, അത്ര
തന്നെ കനവും ഉള്ള ഉത്തരത്തെ 'പലകോത്തര'വും, അ
ര ഉത്തരവും ഉണ്ടാകും. (ഇതിനു 'ചിപ്പരമി'യെന്നു പേർ)
അതിൽ മദ്ധ്യനാനകനം കനമുള്ള 'പത്രോത്തരം' അധ്യ
മദ്ധ്യമം വിസ്താരത്തിൽ പകുതി കനമായിട്ടുള്ള 'ദ്രുപോ

ന്നും. ഇതു് അധമമാകുന്നു. ഇതിന്റെ വീതികനങ്ങ
ളില്പവസ്തുക്കളും ചേൎത്തും. ഇതിനെ 'ചൂഴിക'യെന്നു പറ
ഞ്ഞുവരുന്നു.

അഥ—ഉത്തരദ്വാരത്തെ പറയുന്നു

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ—ചെറിയ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പുറമെ ഉത്തരംമാത്രം [illegible] വലിയ ഗൃഹങ്ങളിലാകട്ടെ, അതതു ഗൃഹത്തിന്റെ [illegible] (കഠിനമായും [illegible]) [illegible]. ഇതിന്റെ [illegible] എട്ടു്, പതിനാറു്, [illegible] [illegible]. ഇതു് [illegible] [illegible] ഇതിന്റെ [illegible] (വി[illegible])

അഥ—ഇനി ഉത്തരത്തിന്മേൽ [illegible] ([illegible]) [illegible] വിധിയെ പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] വിധ്യനാ
വക്ത്രം [illegible]
പാദം [illegible]
[illegible] ൫൦൩

വ്യാ — വക്ത്രം എന്ന [illegible] ഉക്തം [illegible] വക്ത്രം [illegible] പാദം [illegible] ഉണ്ടാകണം. [illegible] ഉക്തം [illegible] വക്ത്രം [illegible] പാദം [illegible] ഉക്തം [illegible].

അവ — [illegible] ഉക്തം [illegible] പ്രകാരത്തിൽ [illegible] ഉക്തം [illegible] പറയുന്നു.

ഉക്തം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പടികാം. ൫൦൪

(ക. സ.)

വ്യാ — [illegible] ഉക്തം [illegible] വക്ത്രം [illegible] ഉണ്ടാകും. [illegible] ഉക്തം [illegible] വക്ത്രത്തെയും, [illegible]

ശംകൊണ്ടു വലിയ വർത്തനത്തെയും ഉണ്ടാക്കണം. വർത്തനക്രിയ ശേഷമുള്ള അംശം ചട്ടമാക്കണമെന്നുള്ളത് അവസാനിയമാണല്ലോ. വർത്തനങ്ങൾക്ക് അതിൻ്റെ ലോകത്തിൽ മുക്കാൽഭാഗം പുറപ്പാട് വേണം. പിന്നെ ഉത്തരത്തിൻ്റെ മീതെ, ഉത്തരകാന്താദിയും വൈരക്യം, ഒരു ലോകത്തിൽ പതിനാറും ഉള്ള ഉത്തരപ്പട്ടിക എന്ന ചിത്രങ്ങളെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം.

ഇനി ശ്രേണിയുടെ ഉള്ളിലുള്ള മരികൾക്ക് തട്ടിടുവാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു

ഷൾകാംശൈർവ്യസ്ഥിതേ ന്യസ്യ പ്രാഗ്ദേശാദി നിധാ-
യോത്തരേ വർത്തനം പ്രാ-
ക്തിഷ്ഠംശമാനമൂർദ്ധ്വം വ്യസ്തമേകാംശദൈർഘ്യമാ-
സ്യാന്തം വർദ്ധനമുത്തരം
സംവർദ്ധ്യാന്തരമുത്തരേ പ്രഥമേതി സ്ഥാപി-
ത്തം [illegible]
നിഷ്ക്രമം മരദേശമപരാചിതം ചതുരശ്രകാ-
ഷ്ഠാദേശമാരോപയേൽ. ൧൦൩

(ശി. ര.)

പൂർവ്വ—ഉത്തരചട്ടങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിലെ വിസ്താരത്തെ ആറുകൊണ്ട് ഒരു അംശം മുതൽ അഞ്ചും ഉയരമുള്ളതായി 'വർത്തനം' (വളര്) എന്ന പേരായ ഒരു അവയവത്തെ ഉത്തരത്തിൻ്റെ അകത്തെ വശത്തിൽ മീതെ, പുറത്തെ വശത്തിൽ ചിത്രങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം. അതിന് ഉത്തരത്തിൻ്റെ അകത്തേക്ക പുറപ്പാടുണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് ഉത്തരത്തിൻ്റെ മീതെ വർത്തനംപോലെ ഇരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനു 'വെള്ളഴുത്ത്' എന്നും പേരുണ്ട്. പിന്നെ ഒരു അംശം ഉയരവും ആറ് അംശം കനവും ഉള്ള ഇലവങ്ക[illegible] ആ വെള്ളഴുത്തിനെ പിന്നക്കത്തിൽ വയ്ക്കണം. അത്തരങ്ങളുടെ മുകളിൽ അവയിൽ

പാതി താഴ്ത്തു 'ഭയാനി'കളെ ഉറപ്പിക്കണം. ഈ ഭയാനികളെ മോന്തായം നിരപ്പിക്കുന്ന ദിക്കിലേക്കു നിരത്തിക്കയും വേണം. ഇവയുടെ മേലേ ഭാഗം ചെത്തി നിരപ്പുവരുത്തി അതിന്മേൽ അഞ്ചിടക്കു് ഉളിതുളച്ച് കനത്തോടുകൂടിയ പലകകളെ, ഭയാനികളിൽ ചേർത്തു വച്ചടച്ചു വിടവില്ലാതെ നിരത്തി ഇലങ്ങളിൽ ആണികൾ തറച്ചു് ഉറപ്പിച്ചു കൊള്ളണം. ഇതിന്ന 'പ്രസ്തരം' അല്ലെങ്കിൽ തട്ട് എന്നു പേർ. (ചെറുമോന്തായം ഉത്തരമെന്നും പറയും, ഭയാനികൾക്കു ഇലങ്ങൾ; കഴികൾ എന്നും പറയും.)

ശ്ലോ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മോന്തായത്തെ പറയുന്നു.

പാർശ്വപ്രാപ്തഗോപാനസംഗതം
വംശാഖ്യം ചാത്ര ച—
ന്ത്യംശേ തുല്യവിസ്താരപാദയുക്ത
പൃഥ്വീസ്പൃക്ച ചായതം
തദ്ദൃഷ്ട്യംശലതാന്തിപ്രസംഗിതാ
ചതുരശ്രർജ്ജുപാർശ്വപ്രവ
ന്ത്യപൃഷ്ഠകിരണർജ്ജുപാപരമതെ—
ഷ്ടകാംശ ലഗ്നയോജനം.

ഫലം

വ്യാ— "മോന്തായം, ഇരുപുറത്തുനിന്നും വരുന്ന കഴുക്കോലുകളുടെ തലകളിൽ ചേരുന്നതിനാൽ ഇതിന്ന 'വംശം' എന്ന പേർ പറയുന്നു (മുളകളുടെ തണ്ടുപോലെ ഉയർന്നതാകയാൽ തണ്ടുപോലുള്ള 'വംശം' എന്ന സംജ്ഞ ചെയ്യുന്നതായിരിക്കാം) അതു— മോന്തായം — ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ മുക്കാൽ ഭാഗം പൊക്കമായ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയതായും, എട്ട് ഖണ്ഡമാക്കിയ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയതായും, കഴുക്കോലുകളുടെ തല ചേർന്നു വരുന്നതിനുള്ള കഴുക്കോൽക്കാലിന്റെ കുടുമകളെ താങ്ങുവാൻ ഉള്ള പഴുതുകളോടു (ചാലുകൾ) വരുന്നതുകളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കണം. (ശാസ്ത്രയോനിമോന്തായം,

[illegible]

[illegible]

വ്യാ — കൂടത്തിങ്കൽ ചെയ്യുന്ന വിതാനപാദം (ചതുരശ്രവൃത്തഷഡശ്രാദികൾ) ഇവ എട്ടെണ്ണമാണ്, കൂടത്തിന് അതുല്യം പാദങ്ങളുണ്ടായിരിക്കണം. അതെങ്ങിനെ? കൂടം, എല്ലാഭാഗവും ഉരുണ്ടതായിട്ടും, ഉരത്തിന്റെ പുറമെ ആകൃതിയിലുള്ളതായിട്ടും ഉണ്ടാക്കും വൃത്തം കൂടത്തിന്, അതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ ഒമ്പതിലൊന്ന്, അതിൽ നാലംശമാണ് എട്ടംശത്തോ കൂട്ടിയിട്ടുള്ളതോ ആയ നീളവും, എല്ലാം കഴുക്കോലുകളുടെയും കനംകൂടിയ തടങ്ങളും വരുന്നവണ്ണമായിരിക്കണം.

ക്ഷോണ്യുത്സേധഗുണകസ്ഥാനം ഉലയിലെ
 സൂത്രൈർവ്യസ്തൈഃ കല്പയേൽ
പാദം, തത്ര പ്രമാണവിതാനത്തിലു-
 ല്ലേഖമാനം പാദതഃ
ഉത്സേധാർദ്ധം സ്തംഭമാനം കല്പിതമാക്കിയ-
 ദ്ദല വ കൂടം തഥാ
സ്ഥൂലം സ്യാദ്യുപരിസ്ഥലസ്ഥാനം
 വിസ്താരപാദമേവ. ൫൦൪

വ്യാ—കൂടത്തിന്റെ മേൽഭാഗത്തിലായത് അംശങ്ങളെ കണ്ടറിയേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരം തന്നെ നാലംശം അതായത് എട്ടും ഭാഗംകൊണ്ട് അതിന്റെ പാദവുമുണ്ടാകണം. പാദത്തിൽനിന്ന് മേൽപ്പോട്ടുള്ള നീളം കഴുക്കോലിന്റെ വിസ്താരത്തോളം ഉയരം; കൂടത്തിന്റെ മൂലം (തട്ട്, — കര) കീഴ്ഭാഗത്തിലിട്ടും, അഗ്രം (തല) മേല്പോട്ടായിട്ടും ഇരിക്കണം. ഇവകൾ, ചതുരശ്രവൃത്തങ്ങൾ, ചിത്രത്തിലുള്ള കലികൾ മുതലായവയെല്ലാം കണ്ടും, (നിർണ്ണയ സാധനങ്ങൾക്ക് എന്ന സിദ്ധാന്തം) മൂലം കീഴ്ഭാഗത്തും, അഗ്രം മേൽപ്പോട്ടുമായിരിക്കണം.

അഥ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഭൂമിയും, ഭിത്തിയും, മനുഷ്യാലയത്തിന്റെ ചന്ദ്രികയിൽ പറയുന്നു

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൫൦

വ്യാ. - ചെറിയ ഗൃഹങ്ങളിൽ ഉത്തരത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു പുരികയായിട്ടും പണിചെയ്യാം. അവിടെ [illegible], നാലു [illegible] സംഖ്യകളോടുകൂടിയ വിട്ടങ്ങളേയും, ആ വിട്ടങ്ങളിൽ വിട്ടങ്ങളുടെ നീളത്തിൽ പാതി [illegible] കഴുക്കോലുകളേയും, [illegible] കഴുക്കോലുകളുടെ തലകളിൽ മോന്തായത്തേയും ഉറപ്പിക്കണം. കഴുക്കോലുകളുടെ [illegible], അതിൽ എട്ടോ ഏഴോ [illegible] പത്തോ പതിനൊന്നോ അംശം [illegible] കൊള്ളാം. ([illegible] 'അരിപ്പുര' എന്നു [illegible].) ഇവിടെ പുരികളുടെ മീതെ [illegible] എന്നപോലെ കഴുക്കോലുകളെ [illegible] ഉറപ്പിച്ചു [illegible] പണിചെയ്യുന്നു.

അവ... ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ [illegible] അവയുടെ [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൫൧

വ്യാ.— [illegible] (മോന്തായത്തിന്റെ [illegible]) [illegible] കഴുക്കോലുകൾക്ക് '[illegible]' എന്നും [illegible] എന്നും പേരാകുന്നു. അവ

ജ്ഞ നീളവും വീതിയും എല്ലാററിനും തുല്യമായിരിക്കും. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മൂലകളിൽ തൊടുന്ന കോടിക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും, അവയുടെ ഇടയ്ക്കുള്ളവ ചരിഞ്ഞുചരിഞ്ഞു് തൊടുന്ന ഉപകോടികൾക്കും 'വികൃതിപദം' എന്ന പേർ. അവയ്ക്കു നീളവും വീതിയും ഓരോന്നിനും ഓരോ വിധത്തിലായിരിക്കും.

അവ.- ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അവയെ ക്ഷേത്രത്തിന്മേൽ എങ്ങനെ കൊണ്ടുചെല്ലണമെന്നു പറയുന്നു

കാര്യം പ്രകൃതിപദാനാം പട്ടികാഖ്യം
കടപ്രാന്തേഷു വികൃതസൂത്രാ
പാർശ്വപാർശ്വസ്ഥ വലയിപ്പികാരേ
നിവേശിതാഗ്രാ: പ്രകൃതയസ്തും. ൨൨

ഭാ.— വികൃതിപദം എന്നു പറയുന്ന ചരിവുക്ഷേത്രങ്ങളെല്ലാം ചിററത്തിൽ വെട്ടിയിരിക്കി തല കൂടത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കത്തക്കവണ്ണം തറച്ചിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പ്രകൃതിപദം (നേർക്ഷേത്രങ്ങൾ) ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നെടിയ പുറങ്ങളിലുള്ള ചിററങ്ങളിൽ വെട്ടിയിരിക്കി, തല ഒരേ നിരയത്തിൽ ചേർന്നിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ചേർക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ.— ഇനി നാലു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ നീളം നിശ്ചയിപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ട പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു. അതിൽ മുമ്പിൽ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപകോടികളുടേതു പറയുന്നു.

സൃഷ്ടിക്രമേണോപ്യുപകൃ-
തിഷ്ടായു: കല്പിതാന്തേ ദേശാ ന്തേ
ന ഭേദി ഇഷ്ടരസങ്കല്പാഗ്രാ
കോടിസ്സ്യാൽ കോണഗാമിനി കർണ്ണ: ൨൩

ഭാ.— എവിടെയും അവനവന് ഇഷ്ടംപോലെയുള്ള ഒരു ചതുരശ്രം പരപ്പൻ ഭാഗത്തിൽ ചുവട്ടിൽ വിലങ്ങത്തിൽ വരുന്ന രേഖയ്ക്കു 'ഭുജ' എന്ന പേരാകുന്നു. അതു മൂലയിൽനിന്നു മേല്പട്ടു പോകുന്ന രേഖയ്ക്കു 'കോടി'യെന്ന പേർ. ഈ ര

അഗ്രകോടികളുടെ കോണുകളിലെല്ലാം വെക്കുന്ന ചെപ്പിന് 'കർണ്ണം' എന്നു പേർ. ഈ സംഗതിയെ സംസ്കൃതത്തിലുള്ളതു താഴെ പറയുന്നവയിൽ ഉദാഹരിക്കുന്നതുമാണ്.

സ്ഥൂണാഗ്രേ ഫലകാന്തരേ ക്ഷിതിതലേ
വാ ശോധിതേ ഭൂതലേ
ദണ്ഡ്യാഗ്രം, തദർദ്ധമാനമിതിമൽ
ക്ഷേത്രം സമം ചാദിതം
തത്പ്രാഗ്വാമ്യഗതം തത്ര ച ഭുജം
ലംബം ച തിര്യഗ്ഗതം
ന്യസ്യ കർണ്ണസൂത്രയോഃ പ്രഭുജം
പക്ഷം ച ദൃശ്യാതഥഃ

പ്രമേയം

ധ്യം—നല്ലവണ്ണം ചെത്തി മിനുപ്പാക്കിയ പലക കളിന്മേലോ, സമനിരപ്പായ ഭൂതലത്തിലോ സമീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിലത്തോ, ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി അളവെടുത്തിട്ട് ഒരു ചതുരശ്രം വരക്കുക; ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള ഭാഗത്തിന്റെയും ഉത്തരത്തിന്റെയും ഒരേ വശം ഒന്നിച്ച് ചേരുന്നതിനെ അഗ്രം കിഴക്കോട്ടായി വരുന്ന കോണും, അതിനെ അനു കഴുക്കോലിനു നിലംതൊടുന്നതായും ഏറ്റവും എന്നാൽ അഗ്രം കിഴക്കോട്ടായി ഒരു രേഖയും വരക്കുക. ഈ രേഖകളെല്ലാം ഉത്തരത്തിൽനിന്ന് വിലങ്ങത്തിലായിരിക്കണം. പിന്നെ ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കോണിൽ നിന്ന് വരച്ചിട്ടുള്ള രേഖയെ ഉത്തരസ്ഥാനത്ത് കല്പിച്ച് അതിന്മേൽ കഴുക്കോലുകളുടെ പാതിയിട്ട് അടയാളപ്പെടുത്തുക യും വേണം.

അർത്ഥം—ഇനി പറയാൻ പോകുന്ന പ്രകാരം പറയുന്നു
സംക്ഷേപേണ കർണ്ണകോടികളിൽനിന്നും—
നാഗം തു ഭുജാഗ്രം തഥാ—
സ്ഥാനസ്ഥിതമിതി ലംബകർണ്ണമദ്ധ്യാ
കർണ്ണം സൂത്രം ച

[illegible] കോട്യപകോടികാദിവിഹൃത-
[illegible]
[illegible] ഗ്രഹതാരമധ്യനിക[illegible]
[illegible] [illegible] ഫലം

വ്യാ—പിന്നെ ഇവിടെ [illegible] [illegible] കോടി, ഉപകോടി [illegible] പരിവൃത്തികളുടെ [illegible] സംഖ്യ [illegible] എളുപ്പത്തിൽനിന്ന് ഒരു കാര്യമുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ [illegible] എന്ന നിശ്ചയിക്കുക. ഇത് എല്ലായിടത്തും സമാനമായിട്ടുള്ള നിയമമാണ്. ഇത് എങ്ങനെയെന്നാൽ പരിവൃത്തികൾ ഒന്നാണെങ്കിൽ ഈ സംഖ്യ ശൂന്യമായിരിക്കും. രണ്ടാണെങ്കിൽ [illegible] സംഖ്യ [illegible]; നാലാണെങ്കിൽ എട്ട്; ഇങ്ങനെ സംഖ്യ കണ്ടുകൊൾക. ഇനി ഇഷ്ടസംഖ്യയിൽ കോടിയുടേയും ഉപകോടിയുടേയും എണ്ണത്തിൽ ഒന്നും, ഉപകോടിയുടേയും അതിനടുത്ത പരിവൃത്തികളുടേയും എണ്ണത്തിൽ ഒന്നും, ഇങ്ങനെ [illegible] കൂട്ടങ്ങളിൽ ഈ രണ്ടു സംഖ്യയിലും നിശ്ചയിച്ചു പറയിട്ടുകൊൾക. എന്നാൽ ഗ്രഹത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിന് അടുത്ത പറയിട്ടെണ്ണമായിട്ടു വരും. ഇതിനെ എന്ന് ഒരു ഉദാഹരണംകൊണ്ടു തെളിയിക്കാം. ഇപ്പോൾ ഗ്രഹത്തിന്റെ വിസ്താരം എഴുപതെന്നു കല്പിക്ക. അപ്പോൾ ഗ്രഹവിസ്താരത്തിൽ [illegible] ശൂന്യമാകയാൽ ഈ ഗ്രഹത്തിനു കോടിയോടുകൂടി പരിവൃത്തികൾ നാലാണെന്നു കല്പിക്ക. ഇഷ്ടസംഖ്യയെ എളുപ്പ് ഒരു കണക്കൊപ്പം വരുന്ന സംഖ്യ എട്ട്. വിസ്താരത്തിന്റെ ശൂന്യങ്ങളിലെ എഴുകൊണ്ട് അംശിക്കേണം. [illegible] [illegible] [illegible] വിതമായിരിക്കും. കോടികളുടെ [illegible] സ്ഥാന[illegible]ിന് [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പറയിട്ട് അടയാളം കല്പിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ കോടികളാൽ [illegible] അതിന്റെ ഭുജാംശങ്ങ

ടിലും ഒന്നാമത്തെ ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ വരും. അവ കഴിച്ചു ശേഷം വിസ്താരാർദ്ധമായ കൂടത്തിന്റെ ഉള്ള് ഒന്നായി ഭാഗിച്ചുകിടക്കും. ഇതുപോലെ മറ്റു കോടികൾ ന്നിന്നും പാകിയിട്ടുണ്ടായാൽ അവിടേയും ചരിവു കഴുക്കോലുകളുടെ ഇടയിൽ ഇട ഭാഗം ശേഷിച്ചതു കഴിച്ചു കൂടത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളും ഒന്നായി ഭാഗിച്ചുവരും. അപ്പോൾ നാലു കോടിക്കഴുക്കോലുകളുടേയും ഇടയിൽ ഭാഗങ്ങളും ഒന്നായിട്ടു ആറു ചരിവുകഴുക്കോലുകളും അവറ്റ് എട്ട് എടുത്തു കാണും ഇടയിൽ ഇരുവശവും വിതറുള്ള പാകിട്ടു ശരിയായിരിക്കും. ഇതുപോലെ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും കണ്ടുകൊൾക

അഥ—ഇനി ഇച്ചരിവുകഴുക്കോലുകൾ കാരണങ്ങളെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നിർണ്ണയിപ്പാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഇതി വികൃതിപ്രമാണം പങ്ക്തിഭാഗകല്പ്യ തദ്ഭ-
സ്ഥിതിനിയതകൃതാം തന്നുഗക്രാന്തകൃത്യ
നിയതകൃതികൃതിം പാലംബോദയാകൃതിപൂർവ്വം
ഭവതി പൃഥഗശീഷാം ദീർഘമാനം ക്രമേണ. ഫ്രണ

വ്യാ—ഇപ്രകാരം ചരിവുകഴുക്കോലുകൾ പാകിയിട്ട് അതതു കഴുക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ അടയാളം കുറിക്കുക പിന്നെ അതതു് അടയാളങ്ങളിലേക്കു പ്രത്യേകം ചരടു കട്ടിവെച്ചുകൊള്ളുക അങ്ങനെ വെച്ചുകൊണ്ട് ശ്രമവിസ്താരത്തിൽ പകുതിയായിട്ടു വെച്ചിട്ടുള്ള പത്തന്നത്തിൽ ഉത്തരസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഉത്തരത്തിന്റേയും ഒന്നാമത്തെ ഭാഗമായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കോടിയുടേയും അഗ്രങ്ങൾ തമ്മിൽ യോജിപ്പിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്ന കണ്ണുമേൽ നേർ കഴുക്കോലിന്റെ നിലമാനത്തു് അതതു കണ്ണുകളുടെ നിലത്തിൽനിന്നു് ഒരു തെങ്ങുമേൽ നിലത്തിലേക്കു വെച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരമേൽകൂടി അതിന്റെ കൂടങ്ങൾ

നിന്ന വലത്തുഭാഗത്തെ നീട്ടിവച്ച് അവിടെ ഒരു അടയാളം കുറിക്ക. പിന്നെ കോടിക്കോണുകളുടെ അഗ്രത്തിങ്കൽനിന്ന് ഈ അടയാളത്തിൽ തട്ടിച്ചുകൊണ്ട് അതിനെ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] അധികം [illegible] [illegible] ഇടയിൽ [illegible] [illegible] അധികം [illegible] [illegible] കൂടുതൽ [illegible] [illegible] [illegible] വേണം.

[illegible] വിധി [illegible] പറയുന്നു. [illegible] വിധിയെ പറയുന്നു

[illegible]

[illegible]

പ്ര [illegible] വിധി [illegible] ഉത്തമവിസ്താരത്തിൽ [illegible] ഉത്തമവിസ്താരത്തിൽ [illegible] കൊള്ളാം. [illegible] കൊള്ളാം [illegible] കൊള്ളുകയുമാം.

[illegible] വിധി [illegible] പറയുന്നു.

അഗ്ര്യേശ്രൂം മദ്ധ്യകസ്യ പ്രതിമിതപദാ-
കല്പ്യ തൽകർണ്ണമേഖി-
ത്യ ന്യസ്യൽ ഭോഗാംശം വികൃതഭുജം-
ഷണ്ണതിരേഖയും കൃത്വാ
തൽകർണ്ണപ്രമാണം ഖലു വികൃതഭുജാ-
നാം പൃഥഗ്വിസ്തൃതിസ്സ്യാൽ
പാദോൽക്കർഷം യഥാരുചി ച വിധാ.
നാം ച ലംബം ച സൂത്രം. മുമ്പു

വ്യാ [illegible] ഗർഭമാനങ്ങളാലുള്ള വിസ്താരത്തോട് കൂടിയ മ തിട്ട് (കര പലകയോട് നിലയോ) ഒരു ചതുരശ്രം വരച്ചു പിന്നെ ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കർണ്ണരേഖ വരച്ച്, അതിന്റെ പാതി നീളത്തിൽ ഒരു ത്രിജ്യയാക്കി, ആദ്യത്തെ ന്ന ചതുരശ്രത്തിന്റെ [illegible]യിൽകൂടി നീട്ടിവയ്ക്ക. പിന്നെ ആ [illegible]യിൽതന്നെ പരിധിക്കഴുക്കോലുകളുടെ പരിച്ചിട്ട് അതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് [illegible] കരിക്ക ആ [illegible]ങ്ങളിൽ [illegible] കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ അതിലെ കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം തന്നെ അതിലെ പരിധിക്കഴുക്കോലുകളുടെ വിസ്താരമാകുന്നു എന്നു [illegible] ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ മൂലകോടുകളിൽ നിന്ന് കർണ്ണരേഖയുടെ നീളത്തോളം കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ വിസ്താ; അതിനോട് [illegible] കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം കോടിവണ്ണത്തിന്റെ [illegible] പരിധിക്കഴുക്കോലിന്റെ വിസ്താ; അതിനോടുള്ള [illegible]ത്തിന്റെ വിസ്താ, ഇങ്ങനെ [illegible] (ഇവിടെ മൂലശ്ലോകത്തിൽ "തൽകർണ്ണമേഖിത്യ ന്യസ്യൽ ഭോഗാംശം" എന്നുള്ള വാക്യത്തിന്റെ പ്രയോജനമെന്തെന്ന് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.) പിന്നെ [illegible]പ്രകാരം കഴുക്കോലുകളുടെ [illegible] [illegible] ന്ന കഴുക്കോലുകളുടെ [illegible] പാദത്തിലും [illegible] ശേഷവും (കോടിയിലും) [illegible], വിധത്തിൽ [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible]
[illegible] പറയുന്നു.

അവ — [illegible] [illegible] [illegible] പ
[illegible] പറയുന്നു; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] പ്രകാരം പറയുന്നു

[illegible] —
[illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible] —
[illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] അവി
[illegible] കല്പിച്ച്, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] കല്പിച്ച്, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ഖണ്ഡങ്ങൾ പറയുന്നു.
അല്ലെങ്കിൽ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] കല്പിച്ചിട്ടും, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] കീഴിലും കല്പിച്ചി
ട്ടും ഖണ്ഡങ്ങൾ പറയുന്നു.

അവ — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പറയുന്നു.

[illegible] —
[illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible].
[illegible] —
[illegible]
[illegible] [illegible]

വ്യാ—മേൽപ്രകാരം [illegible] പാർശ്വങ്ങളുടെയും വലിപ്പത്തിൽ [illegible] ഒന്നു പാട്ടിലും നാലു വിരൽ പ്രമാണത്തിൽ [illegible] ചുറ്റളവും [illegible] കോണുകളിൽ [illegible] വരച്ചാൽ [illegible], [illegible] ([illegible]) [illegible] അറിഞ്ഞുകൊൾക. പിന്നെ [illegible] [illegible] സ്ഥാനത്തിങ്കലും, വളകളും, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] വിതാനം [illegible] പാട്ടിലും [illegible]

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വളകളുടെ പ്രമാണത്തെ പറയുന്നു

കണ്ഠയവചതുരശ്രം [illegible] [illegible] [illegible]—
[illegible]
[illegible]
[illegible] കല്പനീയം [illegible]

വ്യാ—വളകളും, പതിനാറു ഭാഗമായോ ഒരു വിരലോ ചതുരമായിട്ടും, അതിൽനിന്ന് ഇരട്ടിയായോ വീതം കൂട്ടി [illegible] വിരൽ ചതുരമോ ആയ വിധത്തിൽ [illegible] വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശാലയിൽവച്ച് അവിടവിടെ കഴുക്കോലുകളുടെ വലിപ്പത്തിന് തക്കവണ്ണം [illegible] വളകളുടെ വലിപ്പം കല്പിക്കാം

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലുകളുടെ വീതികണക്കു വിധിക്കുന്നു

വിസ്താരം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വിസ്താരം പ്രകാരാഞ്ച നിഷ്പഥലക-
    മന്യത്രത്തിലതാം ഷണ്ണം
വിസ്താരം ഗൃഹാദ്വീഥീവി ച താനം
    ചോക്ത്രം പ്രകൃത്യൽ കചചിത് ൫൦.൩.

വ്യാ—ഗ്രാമത്തിന്റെ വീഥിയെ പറ്റി പറഞ്ഞിട്ട് ഉത്തമം, മദ്ധ്യമം, അധമം എന്നു മൂന്നു വിധമായിട്ടും, ഉത്തമവീഥിയിൽ നാലു ദണ്ഡു വിസ്താരം, ഉത്തമവീഥിയെ ഏഴ് കുറിട്ടു ഒന്നൊന്ന കുറച്ചു മറ്റവ വീഥികല്പിക്കാം. ഇപ്രകാരം വിധിൽ ഏതു പ്രകാരം വീഥി കല്പിച്ചാലും ആ വീഥിയിൽ കുറ നടുവാരി, വീഥിയെ തുടങ്ങിച്ച ക്രമമായ കണ്ടു കല്പിക്കാം.

ഇവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ബാക്കി ഗൃഹങ്ങളുടെ വിധിയെപ്പറയുന്നു

നിഷ്പന്നം ഗൃഹാംഗാന്യ തദ്ദേശ
    പട്ടിക ശില
ഭൂമൃത്തന്നമ കുട്ടം മണ്ഡപി ച വിധേ-
    യം ഇന്ദ്രാ ഭരണ ഭിത്തിന
ഭാഗ്യം തര ഹൃദ്വം പട്ടം ത്രിതലം ച തലം
    ന്യൂനം പട്ടകക-
ഒന്നം ദ ഗോത്രൈകന ഭൂമിതലൃ-
    ത്രൈക കല്പനീയം. ൫൦.൪

വ്യാ—ഗ്രാമങ്ങളുടെ വിസ്താരത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ ഒന്നും രണ്ടുംകൊണ്ടു മേൽപ്പട്ടവും, മൂന്നുംകൊണ്ടു തട്ടും, നാലുംകൊണ്ടു കീഴ്പ്പട്ടവും, തെല്ലുകിൽ മറ്റുവിസ്താരത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ അഞ്ചുംകൊണ്ടു മേൽപ്പട്ടവും, ഇരുന്നൂറ്റുകൊണ്ടു തട്ടും, ഒരുകോൽകൊണ്ടു കീഴ്പ്പട്ടവും, അതുപോലെ ഭിത്തിവിസ്താരത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ രണ്ടുകാൽ മേൽപ്പട്ടവും നാലുകോൽ തട്ടും ഒരുകോൽ കീഴ്പ്പട്ടവും ഇങ്ങനെ ഇപ്രകാരത്തിൽ കല്പിക്കാം

അഥ ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ പലക വെട്ടി ഉറപ്പിക്കേണ്ടുന്ന വിധി പറയുന്നു.

നിർവ്യൂഹനേ വിതതേ ബഹിരിന്ദ്രകീ-
ലസ്യോപരി വലഭിഗം
നീവ്രസരന്ധ്രതലേ തദുപരി തദ്ഗവിതം
കോടികണ്ഠയുഗാന്തേ
നിതരാം നീഡ്രം ഫലകാസ്തതോ വിധിനാ
പൃഷ്ഠേ സംയോജ്യാഃ
കുര്യാത് പശ്ചാദ്ധ്യാദേരപി കുശലൈ-
രാരൂഢ കീലകൈഃ ൧൨

പ്പുര പലകയുടെ വീതി തന്നെ അതിന്റെ എട്ടിലൊ-
ന്നു അംശിച്ചാൽ എല്ലാറ്റിലും അതിന്റെ മൂന്നംശം
പലക ഉത്തരത്തിന്റെ തറയും കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ ചെ-
ല്ലിട്ടുള്ള വിതാനത്തിൽനിന്നു മേല്പോട്ടു കോടികണ്ണാക്കു
ളിൽകൂടി (അതായതു വിതാനത്തിൽനിന്നു മേല്പോട്ടു
പോകുന്നതു എത്രയോ അതിനെ കോടിയെന്നും വിതാനത്തെ
പലക ഉത്തരം കല്പിച്ചു ആ കഴുക്കോടികളുടെ അഗ്രങ്ങ-
ളിൽ തട്ടിച്ചു ഒരു കണ്ണുറപ്പു പൊട്ടു ഉപ്പു ചേർത്തുകൂടി എ-
ന്ന സാരം) മുറിയിട്ടു അവിടെ കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ ഉറ-
പ്പിക്കേണ്ടതാണു. അങ്ങനെ പലക വച്ചശേഷം നല്ല മൊട്ട
ആണികൾ വിധിപ്രകാരം ആചാര്യൻ പൃഷ്ഠഭാഗത്തു
ഉത്തരം വാരവ്യൂഹങ്ങളിലൂടെ കടന്നു എല്ലാറ്റിലും ചിത്ര-
പണികളോടുകൂടി ചെത്തിയുണ്ടാക്കിയ ആണികൾ തറ-
ക്കയും വേണം. ഈ ക്രിയ വാസ്തുവിദ്യാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ
വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു നോക്കുക.

അഥ ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ചട്ടികളുടെ പറ-
യുന്നു.

അത്ര സപ്തകോൽക്കു പരസ്പരം
പട്ടികാവിതതി, കോലു കലാംഗുലകം

കഴ്ചടേ, ഖനപ്രദേശനതലം
സംയമിത ച ഖപാന്യ കീലകൈഃ ൫൨

വ്യാ—പട്ടികകൾക്ക പതിനാറ്ററാമ വീതി വേണമെന്ന പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ കനം ഒന്നര തരമ വേണ്ടതാകുന്നു. പട്ടികകൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം (അകലം—വിടവു്) പട്ടികയുടെ കനത്തിൽ നാലിലൊന്ന കൂടിയിരിക്കണം. പട്ടികകളെ കീഴ്ക്കാലുകളുടെ മുകളിൽ ആണി തറച്ചു ഉറപ്പിക്കുകയും വേണം.

അ—ഇനി ശിരസ്സുകൾക്കുള്ള അപിധാനം എന്ന അവസാനത്തെ പറയുന്നു

ശിരഃപ്രദേശസ്യപിധാനകഞ്ച
യോഗ്യപ്രമാണം ഖലു യോജനീയം സ്യാൽ
മൃണ്മയസ്യോപരി തു സ്യാൽ പ്രകാരിതം ത—
ദിഷ്ടകാദ്യൈഃ ഖലുവാൽ ഭവേൽ ച ൫൩

വ്യാ—ശരീരമാകുന്ന പുരുഷന്റെ ശിരസ്സു് അപിധാനം (അവസാനം) ആകുന്നു. അതിനാൽ അതിനെ കല്ലിട്ടുള്ളതാകുന്നു. (ഉത്തരം മുതലായുള്ള മരങ്ങൾ വച്ചതിനുമേൽ കൂടി ഉള്ളതാകുന്നു പറയുന്നത്) അതിന്റെ വീതി, മുകളിന്റെ കനത്തിന്റെ പകുതിയോളമോ [illegible] കനം പലകകളിലെങ്കിൽ ഉയരത്തിൽ പകുതിയോ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അ—ഇനി ഗൃഹത്തിന്റെ മേൽക്കട്ടി മുകളിലത്തെ തടികൾ ഇവയുടെ പണിക്രമങ്ങൾ ഉറപ്പിക്കേണ്ട വിധം പറയുന്നു. അവിടെ ഒന്നാമതായി ചിത്രമെന്ന പറയുന്നു.

ഭിത്ത്യാസന്നഗൃഹേഷു മധ്യമഭിതേഷു
മൃദാഭിതോമാനകൈഃ
കൃതപ്രമാണം ശാലികാ കല്പിതവ്യം—
ച ചിത്രം ഉപര്യ്യുപരി ച

[illegible] ന്യൂനഗണേ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]

വ്യാ.—പൂരകവർണ്ണങ്ങൾ [illegible] അധികം വേണമെങ്കിൽ ആദ്യത്തേതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ ഏതിലെങ്കിലും കല്പിക്കാം. അപ്പോൾ [illegible] കൂട്ടിച്ചേർക്കേണ്ടതാണ് [illegible] സാധിക്കാതെ വരുന്നതാകും. [illegible] [illegible] പറഞ്ഞതുപോലെ [illegible] [illegible] പൂരണവും [illegible] ഒരു സൂത്രത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാനിടയുടെ [illegible] ആ സൂത്രത്തിൽ വരുമെന്നും, [illegible] സൂത്രങ്ങളും [illegible]സൂത്രങ്ങളും [illegible] [illegible] നടുവിൽ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പ്രധാന[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ഉള്ളിൽ [illegible] [illegible] കല്പിച്ച് [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] വരുത്തുകയും വേണം.

[illegible]—[illegible] പൂരണങ്ങൾ [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]സൂത്ര[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
സൂത്ര [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

വ്യാ.—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പത്തായി പകുത്താൽ [illegible] സൂത്രത്തിലും, [illegible] പകുത്താൽ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

യായിരിക്കണം. കട്ടിളക്കാലുകൾക്കു വീതിയിൽ പാതി കനവും, ചോട്ടിൽ 'ഉപാംഗകം' എന്ന ചോറ്റുപടിയും മുകളിൽ 'പത്രംഗം' എന്ന കുറുമ്പടിയും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ദ്വാരോദയദ്വിസപ്താംശപരിണാഹാൽ
ഷഡംശഹീനാംശികൃതാ
ദ്വാരശാഖാധഃപട്ടികാ തിര്യഗ്ഘനാ
സമാൽന്വാനുകാരിണീ.
ശീർഷം ഭാഗാധികവിസ്താരം
ഹീനസ്ഥൗല്യാ പട്ടികാ.
ഉപാംഗം പാദമേകം ഉപാംഗാദ്യുപാംഗകം
ഷഡംശാൽ ദ്വ്യംശപട്ടികാ (മ. ച) [illegible]

വ്യാ—കട്ടിളയുടെ ഉയരത്തിൽ നിന്ന് ഭാഗത്തിന്റെ ഏടത്തെ ഉ കഴിച്ചുള്ള ഭാഗത്തെ പതിനാലിൽ ഒന്നാക്കിയതിനെ ഒ ന്നുകൂടി ഒന്നോ രണ്ടോ കോലോ താഴത്തെ പടിയു ണ്ടാക്കാം. ഇങ്ങനെ വാതിലിന്റെ കട്ടിളക്കാലുകളും വീ തിയുള്ളതായിരിക്കണം. മേലുള്ള പടികൾക്കും മു കളിലെ മുകളിലെപ്പടിയും, അതിനു മീതെ ശ്രീകോവി ലിനു മേലായ കുതികളെ തികഞ്ഞ 'കപോതപ്പലക' എന്ന കുറുമ്പലകയും ഉണ്ടാക്കാം.

ഇവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലും സൂത്രപ ട്ടികയും ഉണ്ടാക്കേണ്ടതിനെ പറയുന്നു

ദ്വാരോച്ഛ്രായാർദ്ധവിസ്തൃതാംഗകൃതാം
അവശിഷ്ടമപാർശ്വേ
വ്യാസം ദ്വിഗുണിതമുക്തം ദ്വാരം
കർണ്ണം കവാടമേവം
കർണ്ണം വർണ്ണകവാടഭേദപിണ്ഡം
ഷഡംശവിസ്താരങ്ങൾ
സൂചീവിസ്തൃതാ സൂത്രപട്ടികാ
സൂത്രേ സ്ഥാപ്യസൂത്രപട്ടികാ. (മ. ച) [illegible]

വ്യാ—സ്വർണ്ണരേഖവിസ്താരംകൊണ്ടു ഉള്ളിലെ നാലി ലൊന്നോ എട്ടിലൊന്നോ കനവും, ഈ കനത്തോളവും ഭാര വിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോളവും കൂടിയ വീതിയും, ചുവട്ടി ലും തലയിലും കട്ടയും ഉള്ളതായി നല്ല ഉരപ്പോടുകൂടിയതാ യ മരം കൊണ്ടു പലകയുണ്ടാക്കണം. കനത്തിൽ ഇരട്ടി വീതിയും, സ്വർണ്ണാദികളായ അലങ്കാരങ്ങളും ഉള്ളതായ സൂത്രപട്ടികയെ എടുത്തുകൊണ്ടു കർമ്മകർത്താവ് അതിന്റെ പകുതി വീതി കയറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം തൽപ്പിടിക്കുകയും വേണം.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രപട്ടികയെത്തന്നെ പറയുന്നു.

> പേരവ്യാസാദ്ദ്വിഭാഗോന്നതിവരിയാളകം—
>
> ശാഖമകാകാരംതിര്യ്യ.
>
> വ്യാസോ വ്യാസാർദ്ധപാദോന്നിതയോഗളിതാ
>
> പേരന്ത്യന്തേതിലേ.
>
> കർത്തവ്യാ സൂത്രപട്ടീഭവനരണമേഖീ—
>
> ശ്രീമികരഭാസ്തരസ്യാ
>
> കൃതാമാരകിപത്മസ്ഥിതരതിതാരെ—
>
> കൃഷ്ണവിഷ്ണുശയ്യാഃ. ൧൨൮

വ്യാ—പീഠവിസ്താരത്തെ നാലുകുതൽ എട്ടുവരെയുള്ള സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടു ഭാഗിച്ച ഒരംശം കനവും അത്രതന്നെ വീതിയും ഉള്ളതായിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ വീതിയിൽ പകുതി യോ മുക്കാലോ കനമുള്ളതായിട്ടോ ഉണ്ടാക്കിയതാകും നീള മുള്ളതായും മൂന്ന്, അഞ്ച്, ഏഴ് മുതലായി ഒറ്റപ്പെട്ട തല കളോടും ഉത്തമമായ ആഭരണങ്ങളോടും, താമരപ്പൂവിൽ ഇരി ക്കുന്ന ലക്ഷ്മീദേവി, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ഗണപതി എന്നീ മൂർത്തിക ളുടെ രൂപങ്ങളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കേണ്ടതായ സൂത്രപ ട്ടികയെ ഉണ്ടാക്കണം.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പലകപ്പുകളുടെ അ വയവങ്ങളെയും അലങ്കാരങ്ങളെയും പറയുന്നു.

ഉത്സേധയുഗ്മമനേകസ്ത്രസമാവിധേയം
പ്രാഗ്ദ്വാരപഞ്ചിയവലയരന്ധ്രപി പത്രകാന്തി.
തിര്യഗ്ഭുജാളിപൃഥുകാൺമകട്കളുറി
സൽപ്പീഠയുഗ്മകലശാദി കവാടയോസ്സ്യാത് ഫലം (അ. സ)

വ്യാ — വാതിലുകൾ ഒന്നിനും, രണ്ടിലും താഴത്തും തി രികക്കിളുകൾ, തഴുതുകൾ, താക്കോലുകൾ, സൂത്രപ്പട്ടിക, ചി ത്രം, വട്ടക്കണ്ണി, കീഴ്മേലായിട്ടും വിലങ്ങത്തിലായിട്ടും കെട്ടു കൊണ്ടുള്ള കട്ടകൾ, പോളകൾ, പൂക്കൾ, പൂമൊട്ടുകൾ (മൊട്ടും മലരുമായിട്ടുള്ള കുറ്റികൾ) ശ്രീഭഗവതിയുടെ രൂ പങ്ങളോടുകൂടിയ ചന്ദ്രക്കലകൾ ഇതിവയെല്ലാം ഉണ്ടായി രിക്കണം.

അഥ — ഇനി കട്ടിളവാതിലുകൾക്കുള്ള ഭേദങ്ങൾ തി രിച്ചു പറയുന്നു.

ദ്വാരേഷു കവാടേഷു വിധിരിതേകദേശേ-
സമ്പദ്വിധേയ സംപ്ലവസ്സമുദ്ധിരേവ ച
തത്രാദ്യന്ത്യത്ര സ്യാദിച്ഛനിതരേതരാദി
ജ്ഞേയാനന്യാനഥ ച മിശ്രിതേഷ്ടം ഫലം

വ്യാ — കട്ടിളയും വാതിലുകളും, അതിന്റെ വിധിക്കപ്പെ ട്ടിരിക്കുന്ന മാനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു രീതി ഭേദംകൊണ്ടു തന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായാൽ സമ്പത്തിനെ ചെയ്യുന്ന താകുന്നു. കട്ടിളയും വാതിലുകളും ഭിന്നജാതിഭേദങ്ങളെക്കൊ ണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ ആ ഗൃഹത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾ ക്കു ദുർന്നീതിയുണ്ടാകുകകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ത് നല്ലതായിട്ടുള്ളതല്ല.

അഥ — വാതിലുകളുടെ സ്വഭാവങ്ങളെ പറയുന്നു.

വിസ്താരൽ കവാടാവിധ മാത്രപൃഥുത്വ
ഖാദിര ഇ മാനം തദ്വയത്രപൃത്രി
മത്സ്യപ്രമാണം പലി സൂത്രപട്ടി-
കാ കവാടേ യതി വാമതോഥവാ. ഫലം

വ്യാ— ഇങ്ങനെ കാണിച്ചിട്ടുള്ള വാതില്ക്കളിൽ ഒന്ന മാത്രമേ മറ്റെല്ലാ പുത്രിയുടെ മുകളിൽ എടുത്തുഭാഗത്തുള്ള ഒന്നാമത്തെ ഒരു ഭാഗത്തുള്ള പുത്രിയുടെ മാത്രം വെച്ചിട്ടുള്ളതിന്മേൽ സൂത്രപട്ടിക തുടങ്ങിയതാകുന്നു. വാതിൽ കോണുകളെങ്കിൽ അതു എടുത്തുമാത്രമായിരിക്കണം.

ഭാഷ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'അരക' എന്ന താക്കിയതികളെ പറയുന്നു

ഉത്തരാച്ചുവലൻമ്മ്യധിനായകഭാഗത്തു് ൽ
കർക്കടകാന്തി, മധ്യാന്തിമവാണാമക
അംഗുല്യംശേന ദ്വാരിപിതതിൽവോഹമുഖമധ്യം.
സദ്ധ്യം വ്യതീത്യ കലയേത കവാടപൃഷ്ഠേ ൧൩.

വ്യാ— വാതിലിന്റെ നിളത്തിൽ മൂന്നിലൊരംശം നാലിലൊരംശമോ അഞ്ചിലൊരംശമോ താക്കിയതികളിന്റെ നീളമായിരിക്കണം. നിളത്തിൽ അഞ്ചിലൊന്നു നാലിലൊന്നു അതിന്റെ വിസ്താരവും കനവും വേണം. ഇതിന്റെ മധ്യം വാതിലിന്റെ നിളത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽനിന്നു അല്പം കീഴ്പ്പോട്ടോ മേല്പോട്ടോ നീക്കി വാതിലിന്റെ പിൻഭാഗത്തു തറയ്ക്കുകയും വേണം.

തത്സന്ധിതലയോരുലമധ്യഭിത്തൗ
പ്രമാണതുല്യം കവചിം പ്രകല്പയേൽ.
ഉദ്ധൃതാഗ്രം തത്ര തു പുത്രികാംഗതം
പാർശ്വയോസ്തും മറ്റുകവാടയോ വിധിം ൧൪

വ്യാ — ആ താക്കിയതികളിന്റെ മേലും കീഴും രണ്ടു അരപ്പുണ്ടാക്കണം. ആ അരപ്പുകളുടെ വിസ്താരം താക്കിയ (തഴു) യുടെ വിസ്താരത്തോളവും താഴ്ന്നു താക്കിയുടെ കനത്തോളവും ആയിരിക്കണം. മേലെയുള്ള താക്കിയ വലത്തെ കതകിന്മേലും കീഴെത്തഴു് ഇടത്തെ കതകിന്മേലും വരത്തക്കവണ്ണം മതികത്തിന്റെ സന്ധ്യകളിൽവെച്ചു തറച്ചുകൊടുക്കുകയും വേണം

അഥ — ഇനി തറക്കിഴയെ പറയുന്നു.

കപോതപാലിസ്സമാനശ്ശ്രീ [illegible]—
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ — തറക്കിഴയുടെ നിമ്നം പാദത്തിന്റെ [illegible] [illegible] അതിൽ [illegible] [illegible] കൊള്ളാം. [illegible] [illegible] വീതിയും വീതിയിൽ [illegible] [illegible] [illegible] കളും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

അഥ — ഇനി [illegible] പാദത്തിന്റെ തറക്കിഴയെ പറയുന്നു.

[illegible]—
[illegible]
[illegible]—
[illegible]

വ്യാ — [illegible] പാദത്തിന്റെ തറക്കിഴക്കു [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] കൊള്ളാം. ([illegible]—[illegible]—തറക്കിഴ—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

അഥ — ഇനി [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]—
[illegible]—
[illegible]—
[illegible].

[illegible]
[illegible].
[illegible]
[illegible] ॥

വ്യാ—ക്രമങ്ങളുടെ തറ പടപ്പുറങ്ങളുള്ള വിധി മുൻപേ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതുപ്രകാരം തറ പടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ തറയ്ക്കുമേൽ ഉത്തരംവരെയുള്ള ഇടയിൽ മരംകൊണ്ടു നിരത്തുകയോ, കല്ല്, ഇഷ്ടകതുടങ്ങിയവകൊണ്ടു ഭിത്തി കെട്ടുകയോ വേണ്ടതോടുകൂടി മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഭിത്തി ഘടനങ്ങളിൽ കട്ടിളവച്ചു തറപ്പുറത്തു വേദികയുണ്ടാക്കണം. വേദികയുടെ ഉയരം, മുൻവിധിച്ചിട്ടുള്ള സ്തംഭത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തോളമോ, സ്തംഭത്തിന്റെ ഉയരത്തെ ആറോ ഏഴോ എട്ടോ അംശിച്ച് ഒരംശത്തോളമോ, പടിയുടെ ഉയരത്തോളമോ, അതിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ ഭാഗം കുറച്ചിട്ടോ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പിന്നെ ആ വേദികയുടെ മേലെ, തൂണുകൾക്ക് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തിൽ പലകയോ കല്ലോ സമമോ വിസ്താരമുള്ളവയും ഇടപ്പെട്ടവയും ആയ കല്ലുകൾകൊണ്ടും ഉത്തരം വരെ കപോതം മുതലായവയോടുംകൂടി ചുവരും ഭിത്തി കെട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വേദികയുടെ പുറപ്പാടിനെ പറയുന്നു.

ചതുരമാനവശേന സംക്രമപ്പിട്ടും
വേദികാവിധാനന്നിഷ്ക്രമണം സ്യാത്
സംഖ്യയാ മാനാദ്രിമിതമന്യ-
സ്മൂലഭൂമിവിതതമാലംബോൽ ൫൪

വ്യാ—ഉത്തരങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽനിന്ന ചതുരമാനംപോലെ അംശംചെയ്തിട്ടുകൊണ്ടു വേദികകൾ വിധിതമായ പുറപ്പാട് കല്പിക്കണം. അപ്പുറപ്പാട് ഒന്നരവിരലോ മൂന്ന വിരലോ ഏഴ് വിരലോ ആക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ വേദികക്ക് അധിഷ്ഠാനം പടി എന്നും, നിരപ്പടി എന്നും പറയുന്നു.

അവ—വേദിക പണിയുന്നതിൽ സാധാരണമായിട്ടുള്ള തോതിനെ പറയുന്നു

സപ്തൈകവൃദ്ധ്യാ [illegible] ഇതി ച [illegible]
 [illegible]
[illegible] ച [illegible]
 [illegible]
[illegible]
 ഗർഭഗേഹം [illegible]
[illegible] തൽപാദുക [illegible] ച [illegible]
 [illegible]

[illegible] ഇഷ്ടക, മണ്ണ്, കല്ല്, മരം എന്നിവയിൽവെച്ചു ഭിത്തിയുണ്ടാക്കേണ്ടതു് ഏതു സാധനംകൊണ്ടോ അതേസാധനംകൊണ്ടുതന്നെ വേദികയുമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളണം എന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. എന്നാൽ വേദികയും ഭിത്തിയും വെവ്വേറെ സാധനങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ പണിഞ്ഞു വർ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതായി പലേടത്തും കാണപ്പെടുന്നുണ്ടു്. വേദിക കരിങ്കല്ലും, ഭിത്തി വെട്ടുകല്ലുമായിട്ടും, വേദിക കല്ലും, ഭിത്തി മരവും ആയിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു എന്നേ സിദ്ധാന്തം. ഉള്ളിലെ പാദുകങ്ങൾക്കു [illegible] കിടപ്പുതന്നെ [illegible] ഗർഭഗൃഹത്തിന്റെ പാദങ്ങൾപോലെ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം. ഗർഭഗേഹം എന്ന നിലയുള്ളതു് [illegible] അധിഷ്ഠാനം താഴ്ത്തി ഉള്ളിൽ [illegible] ഭിത്തികളുടെ [illegible] പാദുകത്തിന്മേൽ [illegible] വരണം. അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ പടികൾ കീഴ് ഭാഗം [illegible] വേണം. പടിയും പാദുകവും ഒന്നുതന്നെ സിദ്ധാന്തം.

[illegible] ഉപപീഠം, [illegible] പറയുന്നു

 [illegible]
 [illegible]
 [illegible]
 [illegible]

വ്യാ— ഇലത്തിൽ, ഇണകൾ, കഴുക്കോലുകൾ മുതലായവ എണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയുടെ പരിമാണങ്ങളും കണക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു. ഇണകളുടെ എണ്ണവും കാൽപ്പരികൾ, ഇഷ്ടീഗ്രഹവിധിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കോലിന്റെ സംഖ്യയിൽ എടുത്തിരിക്കണം (തച്ചുശാസ്ത്രം കഴിഞ്ഞു, കണക്കുകളിൽ കാണുന്നു [illegible] ൧൦) [illegible] [illegible] പൂർവാചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. "[illegible] [illegible] [illegible]" എന്ന വചനമുണ്ടല്ലോ.

അവ — [illegible] ഗൃഹങ്ങൾക്ക് [illegible] വിധി പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

വ്യാ — [illegible] വിസ്താരം കഴിച്ച് [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ചതുരശ്രമായും [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] വേണം.

അവ — [illegible] [illegible] ആവശ്യമായിട്ടുള്ള സാമാന്യവിധികളെ പ്രസ്താവിച്ചു [illegible] വിശേഷവിധികളെ പറയുന്നു. അവരുടെ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] പറയുന്നു

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

വ്യാ—ഒരു പുരമാത്രം ഉണ്ടാക്കുന്നുവെങ്കിൽ തെക്കിനിയുണ്ടാക്കണം. രണ്ടു പുരകളെങ്കിൽ തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും കൂടി വേണം. മൂന്നെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും വടക്കിനിയും കൂടി വേണം. നാലു പുരയും ഉണ്ടാക്കുമ്പോഴേ ഈ മൂന്നും കിഴക്കിനിയും കൂടി ഉണ്ടാക്കൂ. കിഴക്കിനിയെ ഒഴിച്ചുള്ള മൂന്നു പുരയും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയാലും തെക്കിനിക്ക് പിറകോട്ടായി വേണം. നിർമ്മാണമില്ലെങ്കിൽ ധനത്തിനും ദോഷം. വടക്കിനിക്ക് ഉയരമായിരിക്കണം. ഈ മൂന്ന് പുരകളിൽ ധനം പിടിക്കും ഉണ്ടാക്കും. പടിഞ്ഞാറ്റിനിക്ക് ഉയരമായിരിക്കണം. ധനം ധാന്യങ്ങളും ഏറുകയും.

അഥ—ഇനി ഒരു ഗൃഹത്തിന് മൂന്നു കെട്ടുകളായിട്ടു പണിയുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്ശാലാരഹിതം ത്രിശാലികമിദം
സ്വസ്ത്യാഖ്യമിഷ്ടപ്രദം
ചുല്ലീ ദക്ഷിണശാലയാ വിരഹിതം
തദ്ധിത്തഹാനിപ്രദം.
ധാന്യം പശ്ചിമശാലയാ വിരഹിതം
പുത്രക്ഷയാർത്തിപ്രദം
സൗമ്യേനാപി ച ശാലിനാ വിരഹിതം
ഖേടാഖ്യമർത്ഥപ്രദം
മ. ച.

വ്യാ—കിഴക്കിനി കൂടാതെ മറ്റു മൂന്നു കെട്ടുകളുമുണ്ടാകിലതിന്നു ഗൃഹത്തിന്നു 'സ്വസ്തികം' എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതു സർവ്വസമ്പത്തിനെ ഉണ്ടാക്കും. തെക്കിനി കൂടാതെ മറ്റേവ മൂന്നുമുണ്ടാകിലതിന്നു 'ചുല്ലി' എന്നു പേര്. അതു ധനനാശത്തെ ചെയ്യും. പടിഞ്ഞാറ്റിനി ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ള മൂന്നുമുണ്ടാകിലതിന്നു ഈ ഗൃഹത്തിന്നു 'ധാന്യം' എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതു സന്താനനാശത്തെയും, ദുഃഖത്തെയും

യോഗ്യം അല്ലത്രേ. വടക്കിനിയൊഴികെ മററു മൂന്നു ഗൃഹങ്ങളുമുണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്ന 'ഹിരണ്യനാഭി' എന്നു പേരാകുന്നു. അതു് എല്ലായ്പോഴും ധനസമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും.

ഇവിടെ ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു രണ്ടുകെട്ടുകളായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്പശ്ചിമാഭ്യാം വിഹിതൈക കലാഖ്യാ-
 മേഷാ ശുഭാ കാചാഭിധേ
യാമ്യോത്തരാഭ്യാമിതി സിദ്ധിദായിനീ
 സിദ്ധാർത്ഥകാഖ്യാ ഭവിക!
പ്രാഗ്ദക്ഷിണാഭ്യാമിതി ക്രമശോ-
 മൃത്യും ഭയം വിദ്ധ്യാൽ
പശ്ചാദ്വാഭ്യാം പ്രാഗുത്തരാഭ്യാം ക്രമശോ-
 ദ്രവ്യാദികം കല്പയേൽ ൭൪

ഇവിടെ കിഴക്കിനിയും പടിഞ്ഞാററിനിയും കൂടാതെ മററുള്ള രണ്ടുകെട്ടുകളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്ന 'കുലം' എന്നു പേരാകുന്നു. അതിൽ വസിക്കുന്നവർക്കു ഭയവും കലഹവും ഫലം. തെക്കിനിയും വടക്കിനിയും കൂടാതെ മററുള്ളവ രണ്ടും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്ന 'സിദ്ധാർത്ഥം' എന്നു പേര്. അതിന്ന ധനലാഭം ഫലം. കിഴക്കിനിയും തെക്കിനിയുമില്ലാത്ത മററവ രണ്ടുമുണ്ടാക്കിയാൽ മരണവും, തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാററിനിയുമില്ലാതെ മററു രണ്ടു കെട്ടുകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ ഭയവും, പടിഞ്ഞാററിനിയും വടക്കിനിയും ഒഴികെ മററവ രണ്ടുമായാൽ കലഹവും, വടക്കിനിയും കിഴക്കിനിയും ഒഴിച്ചു തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാററിനിയുമുണ്ടാക്കിയാൽ ധനലാഭവും ഫലം. അതിനാൽ തെക്കിനി മുതലായ ഗൃഹങ്ങൾക്കു ക്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇവിടെ ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടെ ചതുശ്ശാലത്തെ വിധിക്കുന്നു

സപ്തർഷി[illegible]
[illegible] കളിൽ.
[illegible] ക്രമം [illegible]
[illegible] പുത്രനെ വിട്ടു!
[illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible] പ്രതിപ്രം [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] വിൽ [illegible] [illegible] പുത്രനാരോ [illegible] [illegible] അല്ലെങ്കിൽ [illegible] [illegible] (ഇതിനു [illegible] എന്നും, [illegible] എന്നും പറയാറുണ്ട്) [illegible] [illegible] വടക്കേ [illegible], [illegible] [illegible] എടുത്തുവര [illegible]. ഇതിൽനിന്നു [illegible] [illegible] [illegible] എടുക്കേണ്ട [illegible]. ഇങ്ങനെ നാട്ടും കാണുന്നുണ്ട്.

ഇവിടെ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ താഴെ എഴുതുന്ന പ്രകാരം ഒരു ശ്ലോകവും കൂടി കാണുന്നുണ്ട്.

തൽ പുത്ര[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ന്നം ഇങ്ങനെ തന്നെ ചെയ്യേണ്ടതു. ഈ വിധികളൊ-ക്കെ സാധാരണ നടപ്പു കാര്യങ്ങൾ.

അവ—ഇനി ചില ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു സാധാരണ [illegible] ക്രമങ്ങളുടെ [illegible] വിധിക്കുന്നു.

ഒപ്പം [illegible] പാദകം -1.
[illegible]
ഇത്യുക്തം ധനമോഗികം [illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]-
[illegible]-
[illegible]. ഇതി

വ്യാ— [illegible] കൂട്ടിയതിൻ്റെ പകുതിപ്പെരുക്കം [illegible] കൂട്ടിയതിൻ്റെ പാതികപ്പെരുക്കമെന്നുള്ള [illegible] ന്നു [illegible] വിദ്വാന്മാരാൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. [illegible] ധനമോഗികം [illegible] ഇരിക്കണം. ഈ [illegible] ഒന്നാ, രണ്ടാ, നാലാ, എട്ടാ, [illegible], പതിനാറ [illegible] വിലെ കളും [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] വിധ്യങ്ങളെ [illegible] ഇരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ [illegible] [illegible] കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി എത്രാമത്തെ ചില ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible] വിധിക്കുന്നു. ഈ ചില [illegible] ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഏകാന്ത്യേ ച ദ്വാദശമേഷതഃ
പഞ്ചപ്രകാരാണി സ.
ദ്വ്യന്തരായം ദിതലാദിലക്ഷണവിധൗ
മാനാനി ത്വന്ത്യേ ച ൧൭൨

വ്യാ.— അതു. ഇ- ഈ വിധം (ഈ കേരളദേശത്തിൽ) ആ കളെ. 'ഇ' ശബ്ദം വിശേഷതയെ കാണിക്കുന്നതിനാൽ ഈ ശാലാനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ വിശേഷമുണ്ടെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കിഴക്കുതലായ നാലു ദിക്കുകളിലും വെവ്വേറെ നാലു ദിക്ഗൃഹങ്ങളും, അഗ്നികോണു മുതലായ നാലു കോണുകളിലും നാലു കോൺഗൃഹങ്ങളും ഇങ്ങനെ മൊത്തം എട്ടു ഗൃഹങ്ങൾ മുനികളാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പിന്നെ ഏകശാലകൾതന്നെ ആകൃതിഭേദംകൊണ്ടും അളവിന്റെ വ്യത്യാസംകൊണ്ടും വെവ്വേറെ പേരുകളോടുകൂടി അനേകവിധത്തിലുള്ള ശാലകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കുള്ളതും മറ്റും ഒന്നു നിലകളുടെ ഭേദങ്ങളോടും കൂടിയും മേലെ അതതിനു കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെ ആയിരിക്കയും ചെയ്യും.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'ദിക്ശാല'യെ വിധിക്കുന്നു.

ശാലാസ്തു പ്രത്യേകദിക്ഷു നിജവിദിതശതി-
വ്യാസയോ ന്യാദിയുക്താഃ
പശ്ചാൽപുരതോ വാ വധി വിദിതലസൽ-
പാർശ്വകാ 'ദിക്ശാലാ'
സർവ്വാഗാരസ്യ വിശേഷമേതിന്യസ്താനിതാഃ
കോണാവശ്ലേഷിണോ-
ന്യൂനാവപി പ്രാകാരം കേരളമേപി ച ക്ലൃപ്ത-
യാദ്ദിക്ക് കല്പനീയം. ൧൭൩

വ്യാ.—തങ്ങളിൽതമ്മിൽ കൂടാതെ വേർവിട്ടും, തനി ക്കനിക്ക വിധിച്ചിരിക്കുന്ന ശരാവം, വിസ്താരം, യോനി മുത ലായവയോടുകൂടിയും നാലുഭാഗത്തും പുരമുറ്റത്തോടും ഉ

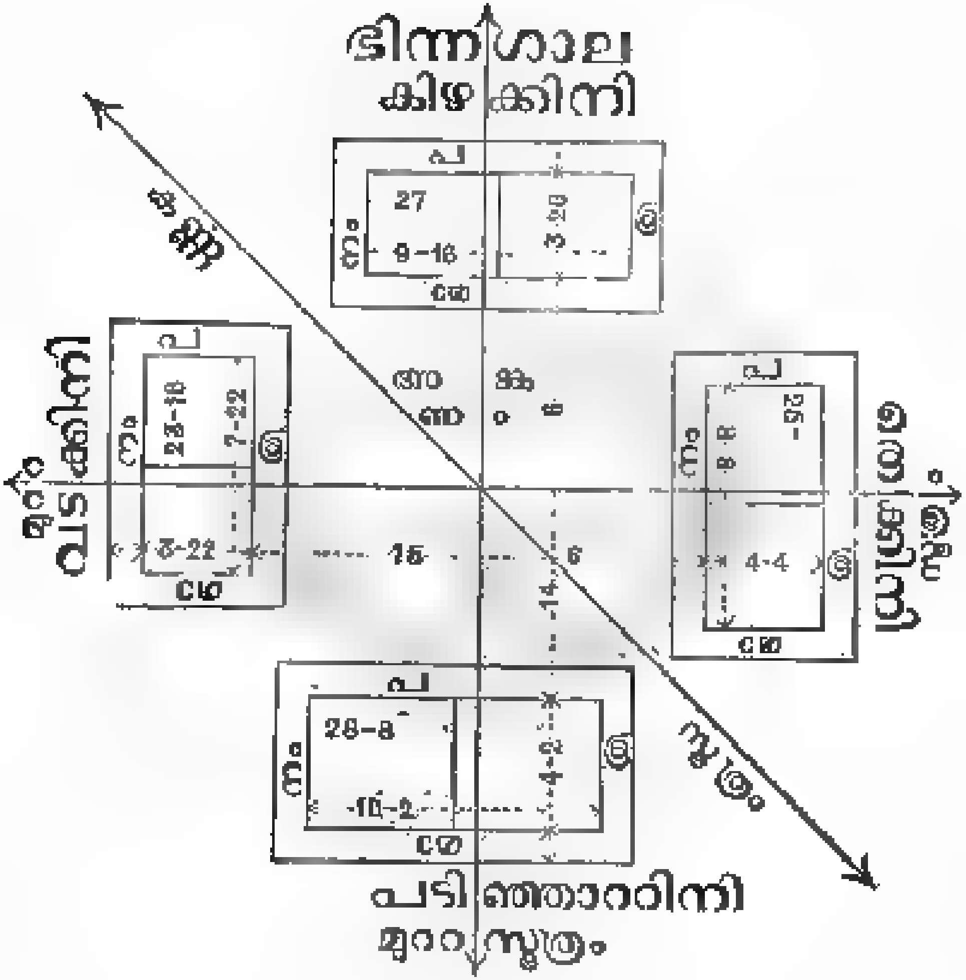
ഭിന്നശാല
കിഴക്കിനി
വടക്കിനി
പടിഞ്ഞാററിനി
മുററസൂത്രം
27
28-8
4-4
15

ഗോപുരപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പാദുകത്തോടുകൂടിയും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ശാലകം 'ശിലാശാലകം' ആകുന്നു. കേരളത്തിലു ഴില്ലാത്തവയായ ഈ ശിലാശാലകൾ എല്ലാം വർണ്ണശാലക കളുമാം. ബ്രാഹ്മണർക്ക് വിശേഷിച്ചും നല്ലതാകുന്നു. ഇ വിടെയും അംഗങ്ങൾ യഥായോഗ്യമായിട്ടും, ആയാദികളും മു തലായ നല്ല ഗുണങ്ങളുള്ളതായിട്ടും കല്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാ കുന്നു.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പ്രകരണവശാൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടതായ ശാലാവേധം വിധിക്കുന്നു.

> സൂത്രൈഃ പ്രാഗന്തശാലാമധ്യവിഹിതൈ-
>   രന്ത്യാന്ത്യൈ വിദ്ധൈശ്ചേൽ
> തൽഗേഹസ്ഥിതപുത്രപൗത്രവിലയ-
>   സ്സ്യാൽ ഗേഹാണാം ക്രമാൽ
> കർണ്ണ്യം ശാലാം പ്രതിവിധാനതായ
>   പ്രാഗാദികം ഭവതി-
> സ്സ്യാദ്വിഷ്കംഭമുഖൈകൈദ്വ്യംശാദി സഹിതൈ-
>   രാദ്യന്തകം ഗേഹകം. ॥ സ്രഗ്ദ്ധരാ

വ്യാ—അന്തശാലകളുടെ മധ്യത്തിൽകൂടി ... കിഴക്കിനി മുതലായ ശാലാഗൃഹങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽകൂടിയുള്ള സൂത്രങ്ങളും കിഴക്കിനി മുതലായ ശിഷ്ടഗൃഹങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽകൂടിയുള്ള സൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ വേധിച്ചാൽ ആ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്നവർക്കു പു ത്രപൗത്രാദിസന്താനനാശം ഭവിക്കും. അതിനാൽ കിഴ ക്കിനി മുതലായി നാലു ഗൃഹങ്ങളും ക്രമത്താലെ മൂന്ന്, ര ണ്ട്, ഏഴ്, അഞ്ച് ഇങ്ങനെ തന്റെ തന്റെ യോനിയോ ടുകൂടിയിരിക്കുന്ന അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രതിനിധിയാക്കിട്ടു ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കണം. അതെങ്ങനെയെന്നാൽ കിഴക്കിനിയു ടെ മധ്യം അന്തശാലമധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്നു മൂന്നംഗുലം തെ ക്കോട്ടു നീക്കണം. തെക്കിനിയുടെ മധ്യം അന്തശാലമധ്യ

ത്തിൽ തെക്കുവടക്കുള്ള സൂത്രത്തിൽനിന്ന് രണ്ടംഗുലം പടിഞ്ഞാട്ടു നീക്കണം. പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെ മദ്ധ്യം അകത്തെ മദ്ധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് ഏഴംഗുലം വടക്കോട്ടു നീക്കണം. വടക്കിനിയുടെ മദ്ധ്യം അകത്തെമദ്ധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് അഞ്ചംഗുലം കിഴക്കോട്ടു നീക്കണം. ഇങ്ങനെ ഗർഭം അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത പക്ഷത്തിൽ മാത്രം യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും നീക്കാവുന്നതാണ്. ഇവിടെ പറഞ്ഞ ഗർഭാംഗുലത്തിന്റെ സംഖ്യ, ഗൃഹത്തിൽ പെരുക്കിയതിൽ കഴിച്ചാൽ ഉള്ള ദിഗ്ഗൃഹസംഖ്യ യോജിക്കാനുള്ളതാകുന്നു. ഇത് മുതലായ 'സംഗതാദിസ്ഥിതങ്ങളും' എന്ന പദത്തിലുള്ളത് ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇവ എല്ലാ വസ്തുക്കൾക്കും കൊള്ളാവുന്നതായ ഒരു സാമാന്യ വിധിച്ചിട്ട്, ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു മാത്രമായ ഉച്ചകൃത്യങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

ദിഗ്ദ്വാരാദിഗൃഹാണാം ച വിധിവൽ
    കൃത്വാ ഗൃഹദ്വാരകം
സിംഹാദ്യാഃ ഖലു പിംഗലാദ്യാ വിധിഷ്ഠിതം
    മാഹേന്ദ്രാദികം കല്പയേൽ
ദ്വാരം വാതാഗ്നൗ ക്ഷേത്രകോണേ
    സർവ്വം കന്യാപിക്ഷകം
ദിശാസ്വേകൈകയോനിപ്രകാരകേ
    പ്രത്യേകം ച യോനയോ വിധേഃ ൧൮

വ്യാ—ഞെക്കിടി മുതലായ ദിക്ഗൃഹങ്ങൾ നാലും അകത്തും പുറത്തും വിധിപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കണം. പിന്നെ അഗ്നികോണിൽ സിംഹയോനിയായിട്ടും, നിരൃതികോണിൽ വൃഷയോനിയായിട്ടും, വായുകോണിൽ ഗജയോനിയായിട്ടും, ഈശകോണിൽ ധ്വജയോനിയായിട്ടും കോൺഗൃഹങ്ങൾ നാലും ഉണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ ദ്വാരമെങ്ങനെയുള്ള ഗൃഹങ്ങളിൽ അഗ്നികോൺഗൃഹം ഉണ്ടാക്കരുത് മറ്റൊരു ഗൃ

ന്നം ഉണ്ടാകാം. എന്തെന്നാൽ തെക്കിനിന്നും പടിഞ്ഞാറിനിന്നും തമ്മിലും വടക്കിനിന്നും കിഴക്കിനിന്നും തമ്മിലും ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടു. അതിനാൽ അവയിൽ ഒന്നിനെ വല്ല ശസ്ത്രക്രിയയും സംഭവിപ്പാൽ മറ്റതിനെ ആ ശസ്ത്രക്രിയ ബാധിക്കും എന്നു കല്പിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു. "ശ്രുതിസ്മൃതികൾ [illegible]" എന്നു 'വാഗ്ഭടീയ'ത്തിലും, "[illegible]" എന്നു 'ചരകസംഹിത'യിലും ഉള്ള വചനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇതു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

അവ — ഇങ്ങനെ സിരകളെക്കൊണ്ടും [illegible] ചേർന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ അവയുടെ കൂടയിൽ വരുന്ന രോഗങ്ങൾക്കു ഒരു ശ്ലോകം കൊണ്ടു പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൧൭൭

വ്യാ — [illegible] സിരകളെക്കൊണ്ടും [illegible] തമ്മിൽ ചേർപ്പെടുത്തുന്നതായിട്ട് [illegible] ആകുന്നു. അവ അധികം വലുതായാൽ [illegible] ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ വ്യാധിയുണ്ടാകും. [illegible] കാലിനു

ഇടയില്ലാതെ മിശ്രഗൃഹങ്ങളുടെയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടെയും തിണ്ണകളെ തമ്മിൽ ചേർത്തു കൂട്ടിപ്പണിയാൽ ഒന്നാമതായ- തതിനാൽ ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ കുറവിലധികം ഏറിട്ടും ഒ ണ്ടോ ഉയരമോ അംഗുലത്തിൽ കുറഞ്ഞിട്ടും അനുഭവമുണ്ടാ ഉണ്ടാകരുത്.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ക്ഷത്രിയർക്കു യോഗ്യമായിട്ടുള്ള ചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

പക്ഷ്മണം ധ്വജയോനിതാ വശിലം
ഗേഹേ ചതുശ്ശാലകേ
ഇത്യേതേന വിതാനകൈർന്നിതരാം
മിശ്രൈസ്സമേതം ഭവേൽ
തത്തുല്യശ്രുതിയോഗകോണചതുര-
ശ്രേഷ്ഠം തദാന്തർഗ്ഗതം
ക്ഷത്രിയേപ്സിതവിസ്തൃതിം ചതുരശാ-
ലാ കല്പ്യതേ ഉത്തമം.

ഗ്രന്ഥ വ്യാ—ക്ഷത്രിയന്മാർക്കു യോഗ്യമായ 'ചതുശ്ശാല' ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ പുറത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ പുറത്തെ ചുറ്റു, അകത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ അകത്തെ ചുറ്റു, അകത്തെയും പുറത്തെയും മദ്ധ്യത്തിലുള്ള ചുറ്റു, ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. നാലും സമചതുരമായിരിക്കണം. പിന്നെ മിശ്രഗൃഹങ്ങളുടെയും, സമചതുരങ്ങളായ കോൺഗൃഹങ്ങളുടെയും ഉത്തരത്തിന്റെ ഉള്ളചുറ്റും ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചേർന്ന വാതങ്ങളെയും തന്തിരിക്കുന്നവരുടെ ഉത്തമമായ ചതുശ്ശാല കല്പിക്കണം.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ചതുശ്ശാലയുടെ കണക്കുകൾ എളുപ്പത്തിലുള്ള ഒരു ക്രിയാമാർഗ്ഗത്തെ പറയുന്നു.

ഏകാന്നാൽ ദൈർഘ്യേണ ദ്വിഗുണമിതി ഗുണയിത്വാ-
ഷ്ടശതീം ഹരേദമാനാൽ
കോണാഖ്യപ്രശ്നേ വൃത്തൈഃ കലിവിത്വാ-
ത്യക്തസ്യ പിണ്ഡാൽ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

കല്ലിപ്പ്, അതിന്റെ നടുവോടായ ഒരു നാലു കോൽ ഒന്നു വിരൽ ഉയരത്തിലെ ചുട്ടിൽ ചെരുകിയാൽ മുപ്പത്തിമൂന്നേകാലേ പതിനാറു വിരൽ; ഇതിനെ, ഒന്നു പുറപ്പാടിൽനിന്ന് [illegible] കപ്പുറമുള്ള [illegible] മുപ്പത്തേഴുകോൽ എട്ടുവിരലിൽനിന്നു കളഞ്ഞാൽ ശേഷം നാലു കോൽ പതിനാറു വിരൽ ഉണ്ടാകും; അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ഒരംശം ഏഴ് വിരൽ; അതു് ഇവിടെ ഉത്തരവിസ്താരമാകുന്നു. ഇതിന് ആകെയുള്ള പുറത്തെ ഉത്തരാദികളുടെ ഇരുപത്തഞ്ചു കോൽ ഒന്നു വിരലിൽനിന്നു, കോൺഗ്രാഹങ്ങളുടെ [illegible] കൂടി ഉത്തരപ്പുറം ചെരുവുകോൽ എട്ടരയിൽ [illegible] കളഞ്ഞാൽ ശേഷം പത്തു കോൽ പതിനെട്ടു വിരൽ, അതു ശിഖരങ്ങളുടെ ഉത്തരത്തിന്മേൽ [illegible] വരുന്ന ദീർഘമാകുന്നു; വിസ്താരം കോൺഗ്രാഹങ്ങളുടെ ഉച്ചിയെ ഉദ്ദേശിച്ച നാലു കോൽ ഒന്നു വിരൽ തന്നെ. ഈ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ കൂട്ടി ഇരട്ടിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊമ്പതു കോൽ പതിനാറു വിരൽ; അതു ശിഖരങ്ങളുടെ ഉച്ചിയെ ചുറ്റാകുന്നു. ഇവിടെ പുറത്തെ പത്തുനാലും അകത്തെ ശിഖരങ്ങളുടെയും കോൺഗ്രാഹങ്ങളുടെയും ഉള്ളിലെ ചുറ്റും എല്ലാം യഥാക്രമം [illegible] തികയും ചെയ്തു.

ഇനി ഇതിലും വലുതായിട്ടുള്ള [illegible] മണ്ഡപങ്ങളുടെ കണക്കുകൂടി ഉദാഹരിക്കാം. പുറത്തെ ഉത്തരപ്പുറം ചുറ്റു [illegible] കോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] പുറവുകോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] ചുറ്റും [illegible] കോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] പുറവുകോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] യഥാക്രമം; കോൺഗ്രാഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ [illegible] കോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] പുറവുകോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] യഥാക്രമം; ശിഖരങ്ങളുടെ ഉച്ചിദീർഘം കോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] വിസ്താരം കോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] പുറവുകോൽ [illegible] വിരൽ [illegible] യഥാക്രമം; ഉത്തരവിസ്താരം വിരൽ [illegible]. ഇങ്ങനെ പല പ്രകാരത്തിലും

(൧)

ചതുരശാല

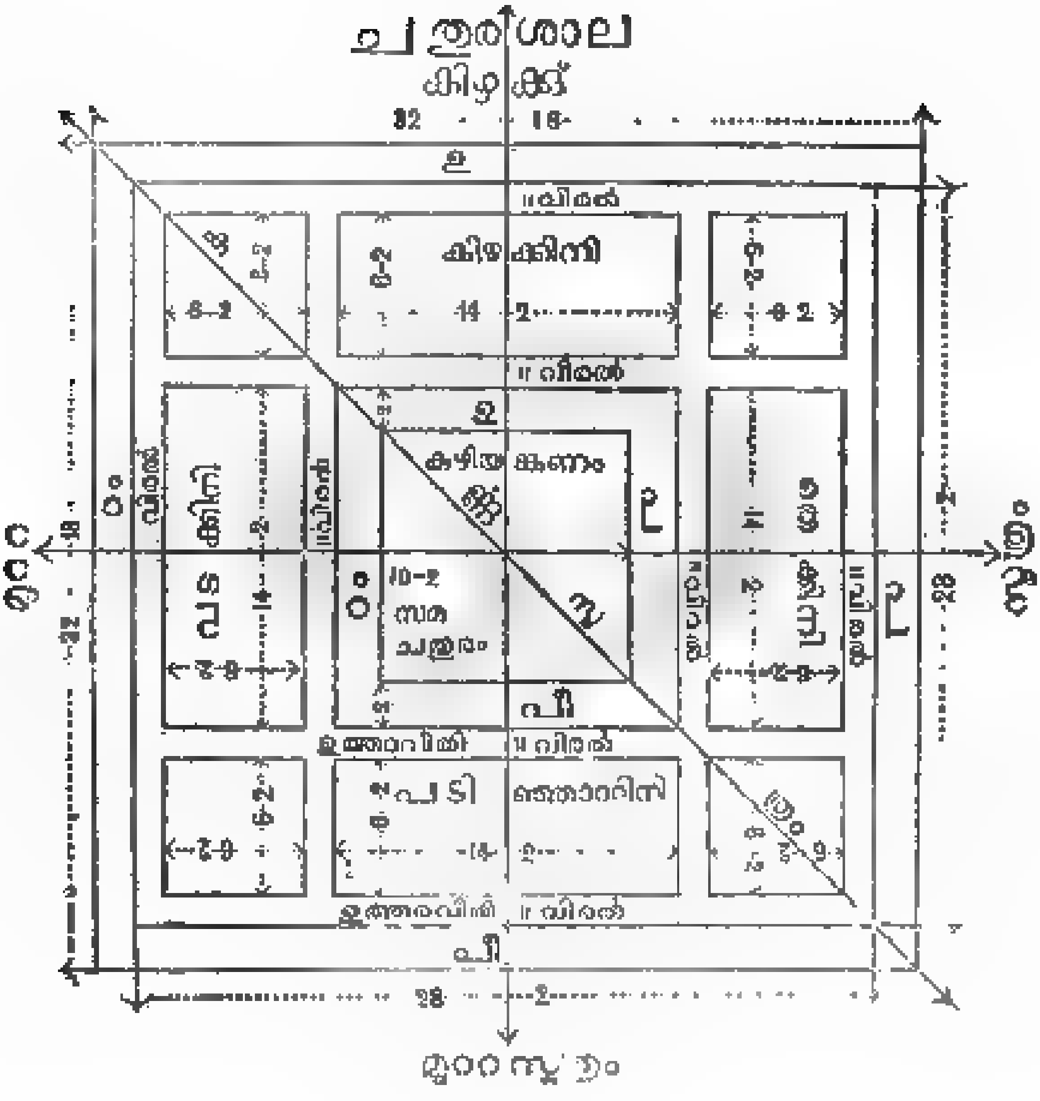

(9)

ഭിന്നതുര്യശ്ര ശാലാ
കിഴക്ക്

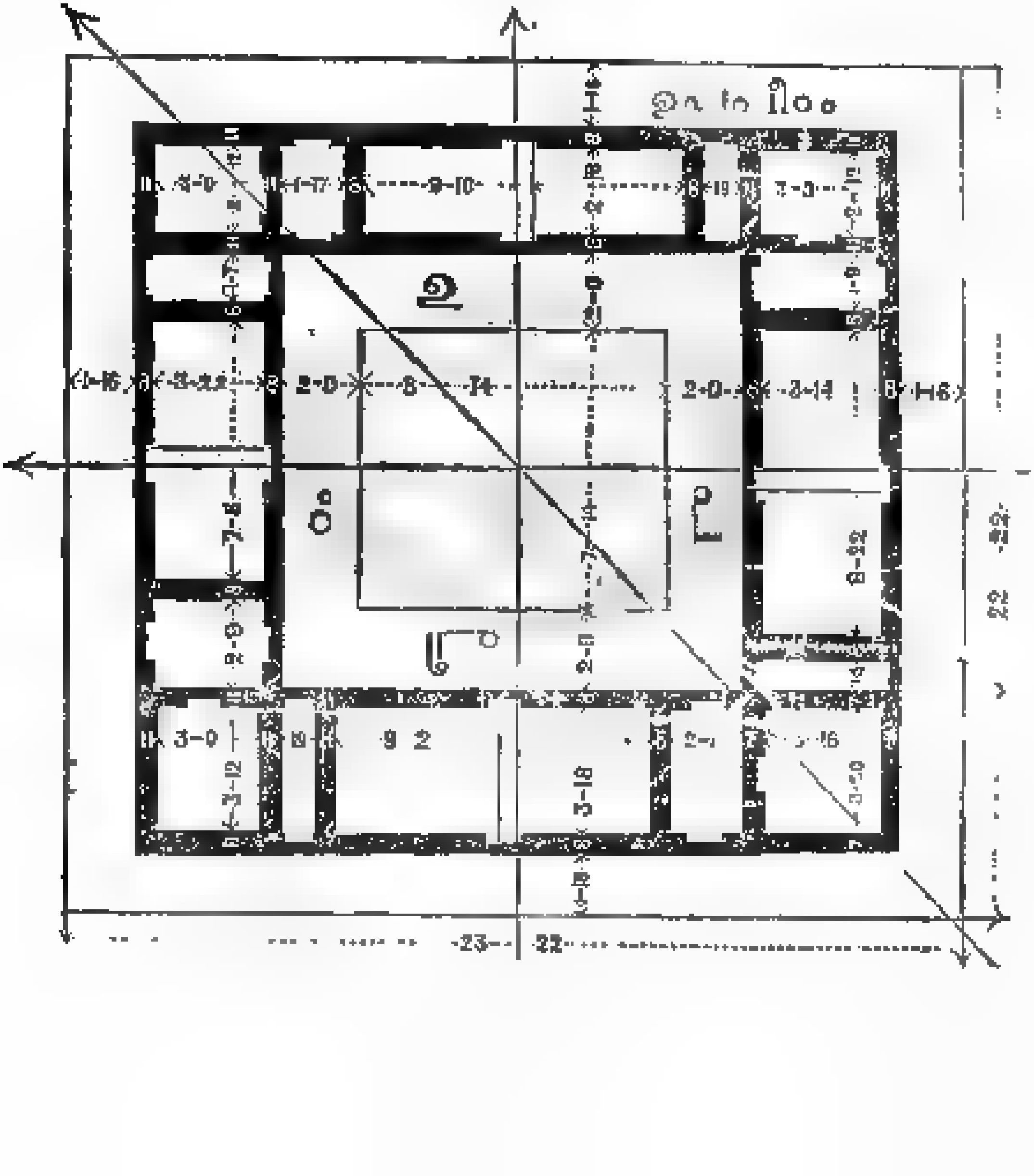

ചതുശ്ശാലകളെ കല്പിക്കാം. അവയിൽ അവിടവിടത്തെ ആവശ്യത്തിനു തക്കവണ്ണമുള്ളവയെ രുചിക്കുംപോലെ എടുത്തുകൊൾക.

അഥ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സമചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു

കുംഭാദ്യാസ്വാഗ്നിമിത്രാദ്യ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പ്രശസ്തങ്ങളായ്വിലസിതം
[illegible]

ചതു

വ്യാ — പൂർവ്വം ഉത്തരം ഇവ രണ്ടും, [illegible] പ്രകാരം തന്നെ [illegible] ആയിട്ടും, മിശ്രശാലകളെ [illegible] കോൺശാലകളെയും [illegible] വിധിച്ചിട്ടുള്ള [illegible] കല്പിക്കണം. എന്നാൽ [illegible] "പ്രശസ്തങ്ങളായ്വിലസിതം" എന്ന വിശേഷണംകൊണ്ട്, ഇതിനുമുമ്പിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ള 'ചതുശ്ശാല'യിൽ "[illegible]" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളപ്രകാരം [illegible] ഇല്ലാത്ത സമചതുശ്ശാല [illegible] സിദ്ധിക്കുന്നു.

അഥ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വിരുദ്ധചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു

കേതുക്കാദി ച കോണഗാദി [illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

പഞ്ചതേ [illegible]
തൽപുത്രാണാം തഥാ
[illegible]
സർവ്വ ശില്പശാസ്ത്രകം ഏതൻ

[illegible] കൊണ്ടുള്ളതായ [illegible] യിട്ടും, [illegible] മുഖങ്ങളിൽ [illegible] ചേർന്നിട്ടുള്ളതായിട്ടും, [illegible] യിട്ട് കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന [illegible] ത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിൽനിന്നു തന്റെ തന്റെ [illegible] അനുസരിച്ച് മാറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടവയായിട്ടും, പ[illegible] ഉത്തമമായ പഞ്ച[illegible] അവരുടെ പുത്രന്മാർക്കും [illegible] യായിട്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ് 'ശില്പശാസ്ത്രം' [illegible] അതു ബ്രാഹ്മണർ [illegible]

ഇതുവരെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ച [illegible] ശില്പ[illegible] മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമാണശ്ലോകങ്ങളെക്കൂടി എടുത്തു കാണിക്കുന്നു, [illegible] സംശയംകൂടാതെ [illegible] സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായാൽ [illegible] ചെയ്യുന്നു.

"[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible](1)[illegible] ൧
[illegible]
[illegible] '[illegible](2)[illegible]' [illegible] ൨
[illegible]
[illegible] '[illegible](3)[illegible]' [illegible] ൩
[illegible]
[illegible] ൪

(൧൦)

ഉത്തരഭിന്നശാലാ കിഴക്ക്

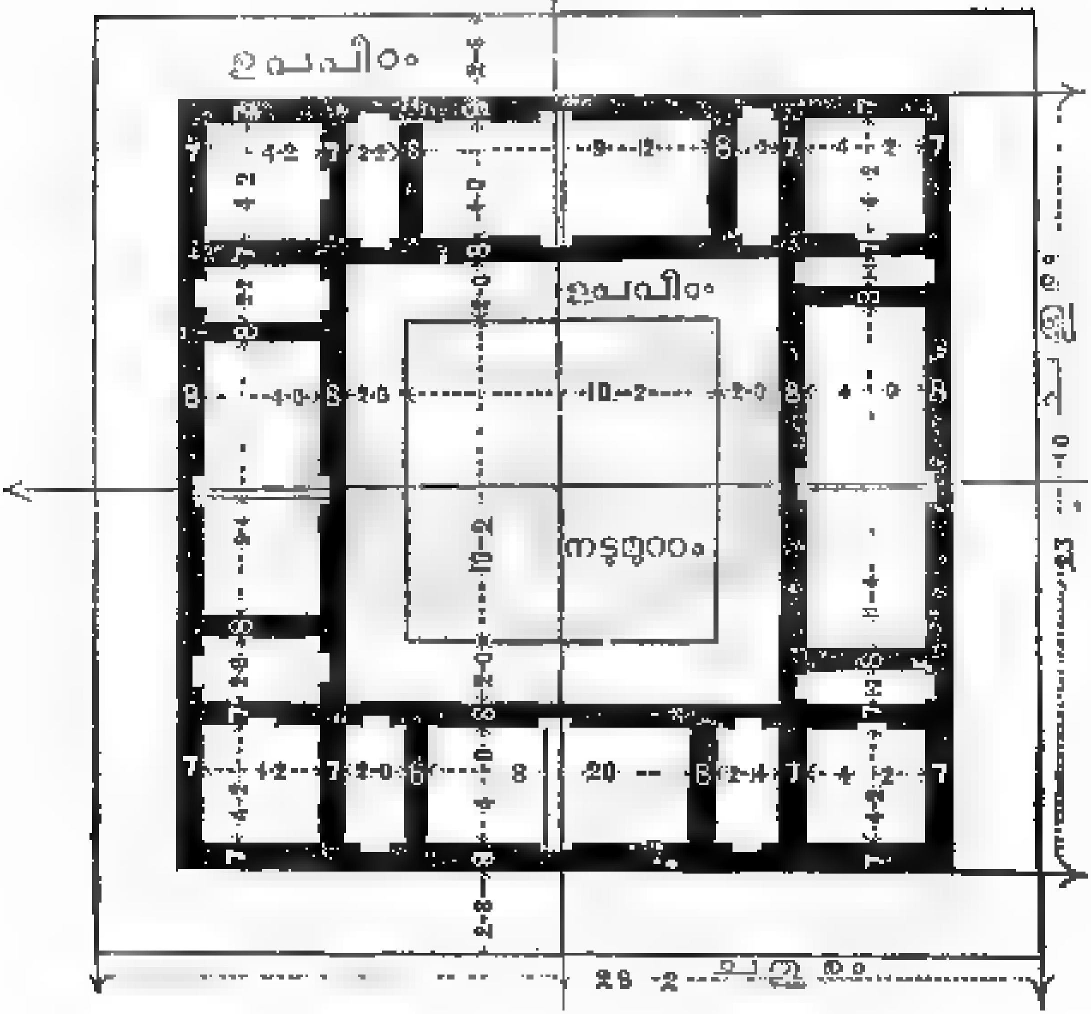

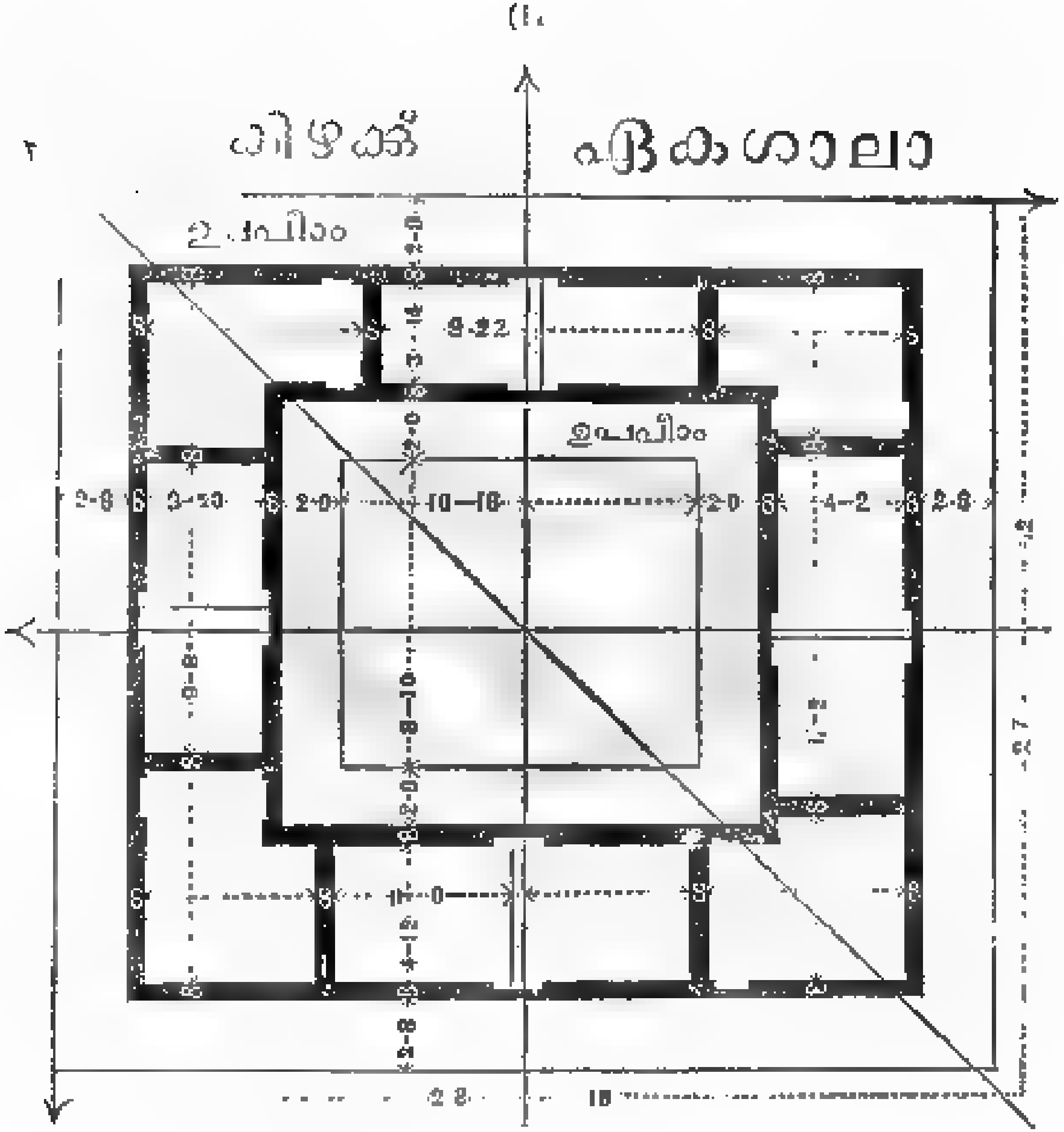
ഉപപീഠം
ഉപപീഠം

[illegible]

(Sources: [illegible])

"[illegible]

* * * * * * * *

[illegible]"

([illegible])

“[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. ൭

• • • • •

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (1) [illegible]
[illegible]. ൮

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ‘[illegible] (2) [illegible]’ [illegible]. ൯

[illegible]
[illegible]
‘[illegible] (3) [illegible]
[illegible]. ൧൦

[illegible]
[illegible]
[illegible]
‘[illegible] (4) [illegible]’ [illegible]. ൧൧

[illegible]
[illegible]

‘ത്രിപുട(5)താളത്തിൽ മിശ്ര-
ജാതി’ യെന്നുരചെയ്തിടു ൯
ഏകതാളം, ചതുരശ്രജാതിയും
[illegible]
[illegible]
[illegible].’

([illegible])

“താളം പൂജ്യമാം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൧
‘ധ്രുവ(1)താളം’ ഉം വിലമ്പന
‘മഠ്യ(2)താളം’ [illegible]
വിശ്വം ‘ത്രിപുട(3)താളം’ [illegible]-
‘ഏക(4)താളം’ [illegible] ൨
[illegible]
‘ഝമ്പ(5)താളം’ [illegible]
[illegible]
[illegible] ൩
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൪
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ൫

ഭിത്തി(1)ശാലയ്ക്കു കൊള്ളേണം
തന്റെ തന്റെ ദിശാസ്വ ച
ലൈശ്യമന്തരാ നിന്നിട്ടു
നീക്കേണം ശരതോംഗുലാൻ. ൬

അങ്കണാന്തരസീമയ്ക്കു
നീക്കണം ദിനശാലക
ളൊന്നിരണ്ടോ വിതസ്തിക-
ളങ്കണാദിൽ പുറമാകവേ ൭

അങ്കണത്തിന്റെ മാനത്തെ-
ക്കൂട്ടു പരിയായക
വീതിയെക്കൂട്ടിയെട്ടിൽ
പെരുക്കിപ്പിണ്ഡമുത്തമം. ൮

ഉത്തമം ഷോഡശാംശത്താൽ
കൊള്ളു 'ചുറ്റുശാല'കൾ
(ശ്രേഷ്ഠമാം കണക്കുകളിൽ)
പിണ്ഡമാം പരമാവധിയിവൽ, ൯

'ഏകശാല'യ്ക്കു
സാപേക്ഷിക്കുന്നതെന്നിയും
അന്യമാകും വിധം കൊള്ളാം-
'ദ്വിശാല'യതാവതു്. ൧൦

അങ്കണം പൂർവ്വശാലകൾക്കു
സാപേക്ഷിക്കുന്നതെന്നിയും
ഏതെക്കൂട്ടുന്നതാകുമേ ച
സംജ്ഞം 'ഭിത്തി(2)ഭിത്തി'കേ. ൧൧

(മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക)

ഭാഷ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അങ്കണത്തിൽ നിന്നു പോകേണ്ടതും ഉള്ള ശാലികളുടെ കട്ടളയിൽ ചുറ്റളവുകളെ വിധിയെ പറയുന്നു.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

ഭാ.— [illegible] വലിയ വാതിൽ, ഉപപീഠത്തിന്മേൽ [illegible] [illegible] കാലുകൾക്ക (കട്ടിളക്കാലുകൾക്ക) [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

([illegible])

വ്യാ—ഘ്രാലയത്തിന്റെ അകത്തെ മധ്യത്തിൽനിന്നു നാല്, അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ്, എന്നിവയായ ദണ്ഡുകൾ (പാദത്തിന്റെ വലിപ്പത്തിന്റെ അളവുകൾ) കഴിച്ചു ശേഷമായിട്ടുള്ളതായ പടിപ്പുരയുണ്ടാകണം. അതു ശോഭയോടുകൂടിയ ഗോപുരമാ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും. പടിഞ്ഞാറു പടിഞ്ഞാറ്റേ ഭാഗത്തിൽ നേരെ പടിഞ്ഞാറിനോടടുത്ത തെക്കേതായ പുഷ്പദന്തത്തിലും, വടക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ വടക്കിനോടടുത്ത പടിഞ്ഞാറേതായ ഭല്ലാടപദത്തിലും, കിഴക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ കിഴക്കിനോടടുത്ത വടക്കേതായ മഹേന്ദ്രപദത്തിലും, തെക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ തെക്കിനോടടുത്ത കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിലും ആയിരിക്കണം. ഈ ഗോപുരം ഭിത്തിയിലേക്ക് ഉത്തമമായിട്ട് നാലുഭാഗങ്ങളിലുംകൂടി ഏതു ചെറുപടികളുണ്ടാകണം. അതു, ഒന്നിലധികം നിന്ന് അടുത്ത വടക്കേതായ 'ഭല്ലാടം' മുതലായി ഉത്തരകോണിനു അടുത്ത തെക്കേതായ പർജ്ജന്യപദം വരെ ഉള്ള പദങ്ങളിലായിരിക്കണം. ഈ ഗോപുരങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ പദങ്ങളെ 'മാനസാരം' എന്ന് ഏതു ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

"ഭല്ലാടേ പുഷ്പേ ച ഗൃഹക്ഷതേ
മഹേന്ദ്രേ ഗോപുരം ചതുർദ്ദിശ
ദിക്ഷു പർജ്ജന്യപദേ പാദ്യ
ദ്വാരങ്ങളുടെ ഉത്തമങ്ങളാകുന്നു."

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുമ്പിൽ വിധിച്ച ശാലകളിൽ ഇതു ഉപദേശത്തിനെ പറയുന്നു.

പ്രാക്പ്രത്യഗ്ഭാഗേ സ്യാദ്വാരങ്ങളി
മീനം കർക്കടകാദികം
വൃത്തസ്യ പ്രാകാരാണ്ഡ ച ഗോപുരം
ഉദക്ദക്ഷിണാദിഷ്ടിതം

പാശ്ചാത്യേ [illegible]
[illegible] വിപണ്യസ്യ [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

വ്യാ— കിഴക്കിനിയിൽ ഭോജനം അഗ്നിഹോത്രം മുതലായ [illegible], വടക്കിനിയിൽ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും മുതലായവരുടെ വാസവും ചെയ്യാം. [illegible] തെക്കിനിയിൽ [illegible], പടിഞ്ഞാറ്റിനിയിൽ ധനം വസ്തു സൂക്ഷിക്കയും ചെയ്യാം. തെക്കിനിയുടെയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെയും നടുവിലുള്ള മിശ്രഗൃഹങ്ങളിലാണ് ഇവിടെ പറഞ്ഞത്. [illegible] കോൺഗൃഹങ്ങളായിട്ടുള്ള ശേഷിച്ച ഭാഗങ്ങളിൽ ശയനവും വിദ്യാഭ്യാസവും ചെയ്യാം. മലയാളബ്രാഹ്മണഗൃഹങ്ങളിൽ മിക്കതിലും ഇങ്ങനെതന്നെ നടന്നുവരികയും ചെയ്യുന്നു.

അവ— ഇനി ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉപഗൃഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു. അവയിൽ മുമ്പിൽതന്നെ ചെറിയ പറമ്പുകളിൽ പുര പണിയേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിലേക്ക് [illegible] വിശേഷവിധി പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

വ്യാ— [illegible] പറയു [illegible] ചെയ്തതെങ്കിൽ അതിനെ [illegible] കല്പിച്ച് [illegible] പതിനാറു [illegible] അതിന്റെ പുറകെയുള്ള [illegible] അതിന്റെ പുറമെ [illegible] ഉൽപ്പ [illegible] പ്രധാനഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പുറപ്പാടും ഉണ്ടാകുന്നു.

ഇവിടെ [illegible] ഗ്രന്ഥം [illegible] അല്ല; [illegible] ഗദ്യപ്രധാനമെന്നും, പദ്യപ്രധാനമെന്നും, [illegible] ഗ്രന്ഥത്തിൽ [illegible]; 'മയമതം' വാസ്തുവിദ്യ' ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പദ്യപ്രധാനമായിട്ടുള്ള [illegible] വാസ്തുവിദ്യയിൽ പറയുന്ന [illegible]; 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക' എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉള്ളതായിട്ടല്ല; 'മയമതം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ [illegible] പലവിധത്തിൽ പറയുന്ന [illegible] ഗ്രന്ഥകാരന്മാരൊക്കെ [illegible] എന്നാൽ '[illegible] മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികയാ' എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരം ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്യുന്ന [illegible] തിട്ടപ്പെടുത്താൻ [illegible] ഈ ഗ്രന്ഥകാരന് അതിൽ ഒരു പ്രത്യേകപ്രതിപത്തിയുണ്ടെന്നു [illegible]

ണം. ഇവിടെ വിധിവിധി[illegible] ഗ്രന്ഥത്തിൽ [illegible] ചെയ്യുമ്പോൾ '[illegible]' എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ [illegible] വിധിച്ചിട്ടുള്ള [illegible] [illegible] എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരമുള്ള വിധി [illegible] '[illegible]' എന്ന വിധി [illegible] [illegible] വിധി ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളിൽ [illegible] [illegible] ഗ്രന്ഥം [illegible] [illegible] 'കുടാതെ' [illegible] എന്ന ശ്ലോക[illegible] ഇവിടെ '[illegible]' എന്നതിലെ 'ക' പ്രത്യയം [illegible] [illegible] വിധി [illegible] ഇവിടെ [illegible] [illegible] ഇവിടെ [illegible] [illegible] ഗ്രന്ഥ[illegible]

ന്ന വരെയോളം അവിടുള്ളതാണെ', 'ക്ഷേത്രശില്പ കലയി' എന്ന ഇതേ പേരോടുകൂടിയ ഗ്രന്ഥപ്രകാരത്തിലുള്ള വിധിക്ക് അവിടെ പരികല്പനയും വേണം; മനുഷ്യാലയത്തിൽനിന്നു ഗർഭാലയ ത്രം നിൽക്കുന്നതിൽ ഒന്ന് പാദം വിധം വലുതാണെങ്കിൽ [illegible] ഇതെല്ലാംകൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ പറയപ്പെട്ടതായാലും [illegible] വിധികളെല്ലാം [illegible] ചെയ്തിട്ടുള്ളതു [illegible] ശാസ്ത്രകാരന്മാരും [illegible] സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

[illegible] ഉപക്രമവിധിപ്രകരണത്തിൽ, [illegible] ഉപക്രമം അധികം വേണ്ട [illegible] ഇവിടെ [illegible] വിശേഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

[illegible]
  [illegible]
[illegible]
  [illegible]
[illegible]
  [illegible]
[illegible]
  [illegible]

([illegible])

വ്യാ—പൂർവ്വാദിയായുള്ള മുതലായ ഗ്രാമങ്ങൾക്കുള്ള ഗൃഹം (പള്ളിയറയാലകെട്ട്) അഗ്നിയാദികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ (അങ്കണത്തിൽ) ഉണ്ടാകണം. ഈശപദത്തിലും നാലാം പടിഞ്ഞാറുള്ള മിത്രപദത്തിൽ രാജാവിന്റെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപം (മന്ത്രിമാരോടുകൂടി രാജ്യകാര്യവിചാരം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. വായുകോണിൽ ക്രീഡാഗൃഹം പണിയണം. പൂർവ്വവീഥിയിൽ നാലാം വടക്കിനിട്ടുള്ള കിഴക്കേതായ അർക്കപദത്തിൽ വ്യായാമം (ആയുധാഭ്യാസം) ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സ്ഥലമുണ്ടാകണം. നാലാം വടക്കേ യാമം ദ്യുതി കങ്ങളുടെ (ഭണ്ഡാരപ്പുര) സ്ഥലം പണി ചെയ്യണം. പൂർവ്വവീഥിയിൽ ഈശാനപദത്തിനു തെക്കേതായ പർജ്ജന്യപദത്തിൽ കളിപ്പുരയുണ്ടാകണം. അതിനു തെക്കേതായ ഭൃംശപദത്തിൽ ദർപ്പണാലയം (കണ്ണാടി) ചെയ്യുന്ന ഗൃഹം പണിയണം. പൂർവ്വവീഥിയിൽ നാലാം പടിഞ്ഞാറുള്ള വരുണപദത്തിൽ ഭോജനശാല (ഊട്ടുപുര) തീർക്കണം. നാലാം തെക്കിനിട്ടുള്ള പടിഞ്ഞാറുള്ള ഗന്ധർവ്വപദത്തിൽ നാടകശാല (നാടകം കഥകളി മുതലായതു നടത്തുവാനുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. നിരൃതികോണിൽ ആയുധശാലയുണ്ടാകണം. പൂർവ്വവീഥിയിൽ തെക്കിനിട്ടുള്ള കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിൽ ശയനഗൃഹം നിർമ്മിക്കണം.

അഥ—ഇനി രാജഗൃഹങ്ങളോടുകൂടി സംബന്ധമുള്ളവരുടെ ഗൃഹനിർമ്മാണാവശ്യമായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ പറയുന്നു.

പശ്ചാദ്വ്യ പങ്ക്തൗ മഹിഷീഗൃഹം വാ
രുണ്യാം ദ്രുവം വാ ഭവനം
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ഫലം. [illegible]

വ്യാ—[illegible] കിഴക്ക് [illegible] വടക്ക് [illegible] തെക്ക് [illegible] പടിഞ്ഞാറ് [illegible] കിഴക്ക് [illegible] (പഞ്ചാംഗപ്പുര) [illegible] കിഴക്ക് [illegible] പടിഞ്ഞാറ് [illegible] വടക്ക് [illegible] പടിഞ്ഞാറുവടക്കേ കോണിലുള്ള [illegible] ഉൽകൃഷ്ടം ഉണ്ടാകും.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]

വ്യാ—[illegible] കിഴക്ക് [illegible] പടിഞ്ഞാ[illegible] [illegible] പടിഞ്ഞാ[illegible]

താഴെ പൃഥ്വീധരന്റെയും വിതഥന്റെയും ഇടയിലോ, വടക്കു കോണിലേക്കുള്ള തെക്ക ഭൂധരന്മാരായ ശോഷപതി ലോ, നിരൃതികോണിലെ പടിഞ്ഞാ ഭൂധരന്മാരായ സുഗ്രീവ പദത്തിലോ ഉണ്ടാക്കാം. ഇവിടെ കാര്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനു മുഖ്യമാകുന്നു. തെക്ക ഭാഗത്തിൽ ശൂലങ്ങളൊക്കെയും (കലാപങ്ങൾക്കാം) ഒക്കുന്നു. ഇവിടെ പൂജകളൊക്കെയും ചെയ്യുകയില്ല. ചിലേടത്തു പഴുതയൊഴുക്ക്, കതിരപ്പതി മുതലായവല്ല 'ത്രിശൂലം' എന്നു വസ്തുമണ്ഡലം കിടക്കാനിരിപ്പും വരേണ്ടി കരുതാ.

തിരു — ഈ സംഗതിയെ സംബന്ധിച്ച മന്ത്രശാലയിൽ പ്രത്യേകം ഉറപ്പിക്കേണ്ടതായ ചില സംഗതികളെ പറയുന്നു

ക്ഷേത്രസ്യ കോണഗതമർമ്മതിരശ്ചീനം
രോദ്ധുന്തികേഷു ന ഗവാംകുലിശസ്യ ദിക്ക
ഗേഹ്യം ഗൃഹാന്ത ഗൃഹാദ്ദേഷ്ക മണ്ഡപസ്ഥ സിംഹം
വ്യാഘ്രാദിയും ഖഡ്ഗീണാം ക്രൂരമർമ്മജാതും.

വ്യാ — പറമ്പിന്റെ കോണുകളിലേക്ക പോകത്തക്ക മർമ്മസൂത്രങ്ങളെ അതിക്രമിച്ച്, പശുക്കൾ തൊഴുത്തുകളിലേക്ക പോകയും പരികയും ചെയ്യുന്നതു ഗുണമല്ല. എന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ തൊഴുത്തു കൾ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇതു പ്രത്യേകം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാകുന്നു. തൊഴുത്തിന്നു വ്യത്യാസമില്ല പ്രയോഗമാകുന്നു. വടക്കോട്ടു കൊണ്ടുള്ളത് ഇതുപോലെ തന്നെ സിംഹം, പുലി, ചിഞ്ഞ്, കരടി, പന്നി, പട്ടി, പാമ്പ്, നായ്ക്കൾ മുതലായ ജന്തുക്കളും വസിക്കുന്നവയാകുന്നു

തിരു — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കിണറിന്റെ സ്ഥാനം വിധിക്കുന്നു.

മീനേ ഝഷകർക്കടകേഷ്വലിനാം
സംസ്ഥാനദേശേഷു ശുഭം
കേചിച്ച ചാപവിവരേ ച ഭുവികൂപം
നക്രേ വൃഷേഷ്ടതുലാശുഭം

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] എന്നു

വ്യാ — [illegible]

അവ — [illegible] പറയുന്നു.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] എന്നൽ

വ്യാ—കിണറ് അഗ്നികോണിലൊഴികെ വടക്കേതിലെ അന്തരിക്ഷപദത്തിലും കൊള്ളാം. കിണറിന്നു വിധിച്ച സ്ഥാനങ്ങളിൽ കുളവും ഉണ്ടാക്കാം. വിശേഷിച്ചു കിഴക്കു, പുറത്തെപ്പന്തിയിൽ ഇന്ദ്രപദത്തിലും, തെക്കു പടിഞ്ഞാറ് അക ത്തെ രണ്ടു പന്തിയിൽക്കൂടിയുള്ള മിത്രപദത്തിലും, പടി ഞ്ഞാറു പുറത്തെ പന്തിയിൽ വരുണപദത്തിലും, വടക്കെ സോ മപദത്തിലും, ഭല്ലാടപദത്തിലും, ഈശാന കോണിൽ പർജ്ജന്യ പദത്തിലും, കുളം കൊള്ളാം. നദീതടാകാദികളിലും ഉ ണ്ടായിരിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിൽ കൂടിയും ഒ ഴുക്കുണ്ടായിരിക്കുന്നത് കൊള്ളാം; കിണറായിട്ടോ, കു ളമായിട്ടോ, നദിയായിട്ടോ ജലാശയങ്ങളെ ഉണ്ടാ ക്കിത്തീർക്കുന്നത് ഏറ്റവും നന്ന. നിരൃതികോണിൽ കിണർ കുഴിച്ചാൽ ബാലമരണം സംഭവിക്കുന്നതാകകൊണ്ട് അതു വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു. "പുനരത്രഭൂപദാനാം" എന്നതിലെ ബഹുവചനപ്രയോഗസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു പുരപണിയുന്നതിനുമുമ്പിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കിണറാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നുള്ള അഭി പ്രായംകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാ—ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ പാഠഭേ ദങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എങ്ങനെ എന്നാൽ

ഐശാന്യാം ദിശ്യാഗ്നേയ്യാം

പൂർവ്വം ശുഭം ഖനേത്

വാപീ താഡാഗാദികം ക്രമശ

സ്തഥാ ശുഭം ഭവേന്ന

ഗ്രാമാദേരപി ദിഗ്വിശേഷ കരിപി-

ക്കേണ്ടുന്നതി യഥാ ഗേഹേ-

ഷ്വേകാദശ ദ്രവ്യാംശനിയമ പദങ്ങളാം

ഖനേത്തേഷ്വപി നേഷ്യതേ. ൧൭൦

വ്യാ—പുരയുടെ അഗ്നികോണിൽ കിണറു കുഴിക്കരുത്. മണ്ണു ഉണ്ടായിരുന്നതായാലും കൊള്ളരുത് അപ്രകാരം

തന്നെ കളയും ഉണ്ടാകുന്നതു് ശുഭ ലക്ഷണമല്ലെന്ന വേ
ണ്ടും. പുരയുടെ മതിലകങ്ങളിലും കിണറും കുളവും മററു്
ജലാശയങ്ങളും ചാലും ഉള്ളതാണോ ഗൃഹാദികളിലൊന്നും ഉത്തമമാ
ണു്; കുളവും ചിറയും ചെയ്യുന്ന കൂവളമെന്ന ചില
ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ആ പ്രകാരംതന്നെ പു
രയുടെ സ്ഥലത്തു ചുററും സർപ്പക്കാവും ഉണ്ടാകുന്നതു്
ശുഭം—ഇനി മതില് കിടങ്ങ് മുതലായവയെ പററി പറയുന്നു.

മണ്ഡപാദ്യം സമസ്ത്യ വപ്രകുളികം
ഉൾപ്പിള്ളിലതിന്റെ ഗോപുരം
ദ്വാരവും തൽ, പരിഖാ ശു മധ്യേ, മണ്ഡപം
ശാലാസ്ഥാനിയോജയേൽ
തൽപാദഭിത്തികളാൽ ഉയർന്ന
ഗോപുരവും ച. സ്ഥാപിതം
കർണ്ണൻ ദ്വാരപാലികൾ ചേർന്നതിൽ
വൃക്ഷാഗ്രം മികച്ച ക്രമാൽ പ്രൈ

ഗൃഹ പുരയിടത്തിനു ചുററും മതിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന
പറമ്പിൽ കിണറ്റിനു ചുറ്റും കെട്ടിയിട്ടുള്ള മതിലുകൾ കല്ലു
കൊണ്ടോ ഇഷ്ടികകൊണ്ടോ പണിയുന്നതു് ഉത്തമമാകുന്നു.
അതില്ലെങ്കിൽ സ്ഥലം കിടങ്ങു കുഴിക്കുന്നതു മധ്യമമാകുന്നു.
മരങ്ങളുടെ ചില്ലകൾകൊണ്ടും മുള്ളുകൊണ്ടു മുതലായവകൊ
ണ്ടും വേലി കെട്ടുന്നതു് അധമമാണു്. എന്നാൽ പ്രായേ
ണ ഇക്കാലത്തു വേലികെട്ടുന്നതായിട്ടാണു കാണപ്പെടുന്ന
തു്. അപ്പോൾ ആ വേലിയുടെ കാലുകളായിട്ടു ഉള്ള മ
രങ്ങളും വള്ളികളും മുളപ്പിക്കുന്നതും പാലുള്ളവ ആകരുതെന്നതാണു്.
ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററുപാടും മതിൽ, കിടങ്ങു്, വേലി ഇ
വയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു ഉണ്ടാക്കുകയും, അതു 'വൃക്ഷാദ്യം
[illegible] എന്ന 'ഗൃഹാഗ്നിപരിപൂർണ്ണശാലി' [illegible]
ന്നും ഉള്ള ശ്ലോകങ്ങളിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളു
ടെ തൈ സ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു

അഥ— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തച്ചുപൂജ, വാസ്തുപൂജ മുതലായവയെ പറയുന്നു.

ഏവം നിഷ്പാദ്യ ഗേഹം പ്രഥമമിഹ പുന-
 സ്സൂത്രിവർദ്ധക്യമുഖ്യാൻ
തൽകർത്തൄൻ ശില്പിനസ്താൻ വസനമണിലസൽ
 കംബളാദ്യൈശ്ച ഹേമ്നാ
സന്തോഷ്യാഥാത്ര ദേവാൻ സഹയമപി ബലിം-
 ദാന സത്കൃത്യ ഭൂദേവാൻ
ഗത്വാ തത്രാസ്തുപൂജാദ്യഖിലശുഭവിധിം
 സാധു കുർവ്വീത തസ്മിൻ. ൧൫൫

വ്യാ— ഇങ്ങനെ പുരപണി കഴിപ്പിച്ചിട്ട് ഒന്നാമതു ഗൃഹാരംഭത്തിൽ പണിപ്പിട്ടുള്ള തച്ചുശാസ്ത്രജ്ഞൻ അതിനുശേഷം ആ വാസനത്തിൽ പണിക്കാരായ ശില്പികളെ എല്ലാം വള, കടകൻ, മോതിരം, വസ്ത്രം മുതലായ സമ്മാനങ്ങൾ യഥേഷ്ടം കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിക്കണം. പിന്നെ നല്ല മുഹൂർത്തത്തിൽ തന്റെ ഗൃഹകർമ്മവിദ്വാനോടുകൂടി ചെന്നിട്ടു ഗൃഹത്തിൽ പുണ്യാഹാദി ശുദ്ധികർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു വിധിപോലെ വാസ്തുപൂജാദികളായ സകലശുഭകർമ്മങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അഥ— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗൃഹപ്രവേശത്തെ വിധിക്കുന്നു.

കർത്താ ചാഥ ക്രിയാന്തേ കഥിതശുഭദിനേ
 ഭോജയിത്വാ യഥേഷ്ടം
ഗോഭൂമ്യാദ്യം ച ദത്വാ വിധിവദുപഹിതൈ
 *ർഭേരീനാദം തൂര്യ്യരൂപം

* "ഭേരീനാദം തൂര്യ്യരൂപം" എന്നു ചില പുസ്തകങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇതിനെ പ്രമാണമാക്കിയാകണം 'തൂപ' എന്നൊരു വാദ്യവിശേഷം കൊട്ടണം എന്നതു ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു എന്നു ചിലർ പറയുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മലയാളത്തിൽ 'തൂപ' എന്ന നാമധേയം പ്രസിദ്ധിയിലില്ലാത്തതിനാൽ ഈ ഗ്രന്ഥവ്യാഖ്യാനത്തിൽ വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല.

ആനന്ദമാലാസ്വസ്തിയിലപി ച
പ്രീണയൻ ഭൂമിദേവാൻ
സ്വീയൈരിഷ്ടൈസ്സഹൈവ സ്വഗൃഹമധിവസേൽ
പൂർണ്ണകാമസ്സുഖേന. [illegible]

വ്യാ— പിന്നെ ഗൃഹകർത്താവാകട്ടെ ഈ വക താന്ത്രിക ക്രിയകളുടെ അവസാനത്തിൽ പൂജ്യനായ തന്ത്രിശ്രേഷ്ഠനെ അഭീഷ്ടം ഭക്ഷണംകഴിപ്പിച്ച്, വളരെ ആളുകളോടുകൂടി ഗോദാനം, ഭൂദാനം മുതലായ ദാനങ്ങൾകൊണ്ട് സന്തോഷിപ്പിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് തൃപ്തികരമായ ദക്ഷിണയും ചെയ്തു ഗൃഹപ്രവേശത്തിനായിട്ടുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് അനുവാദം വാങ്ങണം. പിന്നെ സ്വജനങ്ങളെയും ബന്ധുമിത്രാദികളെയും വസ്ത്രങ്ങൾകൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ട് സ്വജനങ്ങളോടുകൂടി തന്റെ പുതിയ ഗൃഹത്തിൽ സർവ്വാഭിലാഷങ്ങളും സാധിച്ച് സുഖമായിട്ട് വളരെക്കാലം വസിക്കുകയും ചെയ്യും.

'ഭവനപരിഗ്രഹം' എന്ന ഈ പ്രകരണത്തിൽ മനുഷ്യാലയനിർമ്മാണത്തിൽ സർവ്വസമ്മതമായി ഇന്നും നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന 'വാസ്തുവിദ്യ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്ന വിധികളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് ഗൃഹകർത്താക്കന്മാർക്കും ശില്പികൾക്കും ഉപകാരപ്രദമാകകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചെയ്ത് ഈ വ്യാഖ്യാനത്തെ പര്യവസാനിപ്പിക്കാം.

“അഥോക്തവിധിനാ തത്ര വാസ്തുകർമ്മ സമാപ്യ ച
വാസ്തോഷ്പതിമിഷ്ട്വാ ച ഗേഹമദ്ധ്യേ തഥാ പുനഃ
ബ്രാഹ്മണാദികം കൃത്വാ സ്ഥാനെ ദ്വ്യാടകം അലങ്കൃതം
വാസ്തുവാസി പക്ഷഭോഗം ച പുഷ്പാണി സുരഭീണി ച
കണ്ഠമാലിനി സർവ്വാണി സർവ്വേഷ്വ അലങ്കൃതം
ഭേദ്യ ചാമ്പല്യം ചന്ദനം സൌരഭ്യം ച ദീപ്തി
ദീയതാം ച ... ദീയതാം ദക്ഷിണാസ്തതഃ

ഏവം സങ്കല്പ്യ തൻ സപ്താൻ ഭൈക്ഷ്യാ ശേഷം പ്രക്ഷ്യാ
സ്വാപതിഃ പരിഗൃഹ്യാഥ തൽ സപ്തം ദക്ഷിണാദികം (അം.
കർകൃദജനൈനസ്സാകം മന്ത്രാന്താനേതീതത്തൽ

മന്ത്രശ്ചഃ—

വചോംശ്വേപാതാഭജേനിപ്രപാതഃ—
ത്ശ്ശബ്ദ്യ പാതയോപി പാപ്നിഭാഥാൽ
ഭപാതാദികൃപ്യഃ പദമാക്രമ്യാന്തം.
ഉക്ഷന്താമിം സത്മ സ്വാന്ത്യഭാര്യാഃ
അശേഷാണേഷ്യസ്യയാനസ്യചിന്ത്യ
പ്രഥിതാ യശസാ ച വേജ്ഞ പിതം
പിതൃതീനിഖിലാം പശ്രസ്യ്യബത്.ം
സക്തീ ത്രപതിഃ പൃഥിവീമഥാൽ
ധ്രുവംവിസ്സ്ത്രകംഭേശ്രസ്വമ്മ
നത്രീ പക്ഷീസ്യശാപ്യസ്ഥന ജ്രഃ
ദ്യൗർദ്ധ്രുവൈഷ്ണ്യ ധ്രുവാതാം
ശ്രീതസ്വരമാസ്യ്രാരംസ്യഭാഗാൻ കുശീഭൽ.
ദ്യൗർദ്ധ്രുവാ ദ്വൃതഃ പൃഥിവീ ച ദ്വൗൽ
വിശ്വമിദം ജഗദിയമാ ധ്രുവാസഃ
ധ്രുവം ഇമേ പതികുലേ ധ്രുവം സ്യാ-
ദിയം തഥാ യമ ച തദ്ധ്രുവം സ്യാൽ.

ധ്രുവമേവ സപതിസ്സ്യാക്കം-
ദൃക്ഷമാനസ്യായം ധൈര്യ
തൃപാശ്ച്വം ഭഗവാൻ കട-
സ്വിരിതിസ്സ്ത്രിതം ദ്യ തൽ
തമേന്ദ്യ സമിരവേ സ്യാ-
ദ്ദിവ്യൗഷധയപ്രദം.” ഇതി (ഛന്ദോവിത്ത്യാ)

ഒകാപ്പുണ്ണിമാശിഷ്യന്റെ തൽകാലക്ഷേമപ്രബോധിനം ഉദകമൂപ്പം വിഘ്നതാം വർണ്ണ്യ ‘മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക’. കമ്മാളന്മാർ സിന്ധൂക്ക് കൃഷ്ണപ്പൂക്ക് കാരണോപകാരിയൽ സ്ഥാനം തഞ്ചാവൂർ സംസ്കൃത_ഭാഷാ ശില്പപ്രകാശിക.

ശുഭം.

അനുബന്ധം

[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]	നക്ഷത്രം		തിഥി			[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
1	3	0	12	0	9	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	6	10	9	8		[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	30	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	8	8	8	0	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	11	0	4	0	5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	13	8	1	8	13	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	16	8	10	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	19	0	8	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	21	16	5	0	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	24	8	2	0	3	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	27	0	12	0	11	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	29	16	9	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	32	8	6	16	13	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	35	0	4	0	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	37	16	1	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	40	8	10	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	43	0	8	0	3	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	45	16	5	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	48	8	2	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	51	0	12	0	18	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	58	16	9	8	7	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
21	56	8	6	16	1	[illegible]	[illegible]	49	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
22	59	0	4	0	9	[illegible]	[illegible]	0	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
23	61	16	1	6	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	24	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
24	63	8	10	8	11	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
25	67	0	8	0	5	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
26	69	8	5	8	19	[illegible]	[illegible]	50	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
27	72	8	2	8	7	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
28	75	0	12	0	8	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
29	77	8	9	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
30	[illegible]	8	6	8	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
31	83	0	4	0	18	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
32	[illegible]	16	1	8	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
33	88	8	10	16	18	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
34	91	0	5	0	7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
35	93	16	8	8	1	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	50	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
36	[illegible]	8	2	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
37	99	0	12	0	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
38	101	16	9	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
39	104	8	6	16	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40	137	0	4	0	13	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
41	103	16	1	8	7	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43	[illegible]		8	0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44	117	16	[illegible]	8	3	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45	120	8	2	16	11	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	123	0	12	[illegible]	5	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
47	[illegible]	16	9	8	13	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
48	[illegible]	8	6	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
49	[illegible]	0	4	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
50	138	16	1	8	9	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
51	[illegible]	8	10	16	3	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
52	[illegible]	0	8	0	1	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
53	[illegible]	16	5	8	5	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
54	144	8	2	16	13	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
55	147	0	12	0	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
56	149	16	9	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
57	152	8	6	[illegible]	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
58	153	0	4	[illegible]	3	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
59	157	16	1	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
60	161	8	[illegible]	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	8	16	[illegible]	6	11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	6	5	[illegible]	6	5	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	9	[illegible]	14	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	11	[illegible]	9	5	7	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	12	8	6	6	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	17		4	1	9	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	19	16	1	6	3	[illegible]	[illegible]	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	22	8	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	25	[illegible]	6		5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	27	6	5	6	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	30	6	2	6	7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	33	0	2	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	37	6	[illegible]	6	0	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	38	6	6	4	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	0	4	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	43	6	1	6	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	46	9	10	[illegible]	13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	49	0	6		7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	51	16	6	6	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	54	6	9	16	0	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	57	[illegible]	12	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	59	8	0	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	61	8	6	16	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	65	0	4	0	18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	67	16	1	9	7	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	70	8	11	10	1	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	73	0	5	1	9	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	76	16	6	8	8	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	79	8	2	16	11	[illegible]	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	81	0	12	0	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	83	18	9	8	18	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32	86	8	4	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33	89	[illegible]	4	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34	[illegible]	16	5	8	9	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35	94	8	10	16	11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
36	97	[illegible]	9	0	11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
37	[illegible]	1	5	8	5	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
38	[illegible]	8	2	16	8	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
39	105	[illegible]	12	0	7	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40	[illegible]	8	8	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
41	[illegible]	8	16	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42	115	[illegible]	4	0	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43	113	[illegible]	1	6	11	[illegible]	[illegible]	70	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44	115	8	[illegible]	6	5	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45	116	8	5	0	18	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
46	12	0	5	6	7	[illegible]	[illegible]	23	[illegible]	[illegible]	23	[illegible]	[illegible]	[illegible]
47	1?8	6	2	6	1	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
48	126	8	1		9	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
49	1??	0	9	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
50	131	18	8	6	11	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
51	134	8	4		5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	0	[illegible]	[illegible]	[illegible] [illegible]
52	137	0	1	8	13	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
53	139	15	0	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible] [illegible]
54	142	8	6	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
55	145	0	5	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	147	0	2	6	8	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
57	15	8	12	0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
58	153	0	9	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
59	156	6	6	6	8	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
60	158	0	4	0	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	4	8		6	18	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	7	0	5		7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	9	16	6	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	11	8	2	8	8	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	15		12		8	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	17	16	9	8	1	[illegible]	[illegible]	30	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	20	8	6	8	6	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	23	0	4	0	3	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	25	15	1	8	7	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	28	8	10	16	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	31	0	8	0	9	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	33	16	5	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	36	8	9	16	1	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	39	0	12	0	5	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	41	16	9	8	13	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	44	8	8	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	47	0	4		1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	49	16	1	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	52	8	1	8	8	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	55	0	8	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	57	16	5	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	60	8	2	16	18	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	0	2	[illegible]	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	65	16	0	8	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	68	8	6	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	71	0	4	0	3	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	50	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	73	[illegible]	1	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	76	8	[illegible]	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	41	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	79	0	8	0	18	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	[illegible]	16	6	8	7	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	81	8	2	16	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32	87	0	12	0	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33	90	8	0	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34	92	8	6	16	11	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35	95	[illegible]	4	0	5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
36	97	16	1	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	30	[illegible]	[illegible]	[illegible]
37	100	8	10	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
38	103	0	8	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
39	105	8	6	8	9	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40	108	6	9	16	8	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
41	111	0	2	0	11	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	41	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42	113	16	0	8	5	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	21	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43	116	[illegible]	6	16	13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44	119	[illegible]	4		7	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45	[illegible]	16	1	8	1	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
46	[illegible]	8	[illegible]		9	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
47	[illegible]	0	6	0	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
48	[illegible]	[illegible]	6	8	11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
49	[illegible]	8	9	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
50	35	[illegible]	9		18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
51	787	8	9	8	7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
52	[illegible]	8	6	16	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
53	[illegible]	0	4		9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
54	[illegible]	16	1	8	3	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
55	[illegible]	8	10	16		[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
56	[illegible]		6		6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
57	[illegible]	[illegible]	6	8	8	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
58	156	8		16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
59	[illegible]	0	2	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
60	16	6	9	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	നക്ഷത്രം	നാഴിക	തിഥി		നാഴിക	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	5	0	4	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	7	16	1	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	30	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	10	8	10	16	3	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	13	0	8	0	11	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	15	16	5	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	18	6	2	16	3	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	21	0	12	0	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	ദ്വിതീയ	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	23	16	9	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	26	8	6	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	29	0	4	0	8	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	സപ്തമി	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	31	16	1	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	34	8	10	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	37	0	8	0	13	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	39	16	5	8	7	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	42	8	2	16	1	[illegible]	[illegible]	:		നവമി	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	45	0	12	0	9	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	വാവ്	80	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	47	16	9	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	സപ്തമി	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	50	8	6	16	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	53	0	4	0	5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	55	16	1	8	13	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]			[illegible]	[illegible]		[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
21	58	8	10	16	7	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	61	0	8	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	63	16	6	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24	66	8	2	16	3	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25	69	0	12	0	11	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26	71	16	9	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27	74	8	6	16	3	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28	77	0	4	0	7	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29	79	16	1	8	1	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30	82	8	10	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31	85	0	8	0	3	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32	87	16	5	8	11	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33	90	8	2	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34	93	0	12	0	13	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35	95	16	9	8	7	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
36	98	8	6	16	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
37	101	0	4	0	9	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
38	103	16	1	8	3	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
39	106	8	10	16	11	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40	109	0	8	0	5	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]			
41	111	16	5	8	13	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42	114	8	2	16	7	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43	117	0	12	0	1	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44	119	16	9	8	9	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45	122	8	6	16	3	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
46	125	0	4	0	11	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
47	127	16	1	8	5	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
48	130	8	10	16	13	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
49	133	0	8	0	7	[illegible]	[illegible]	8	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
50	135	16	5	8	1	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
51	138	8	2	16	9	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
52	141	0	12	0	3	[illegible]	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
53	143	16	9	8	11	[illegible]	[illegible]	2	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
54	146	8	6	16	5	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
55	149	0	4	0	13	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
56	151	16	1	8	7	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
57	154	8	10	16	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]
58	157	0	8	0	9	[illegible]	[illegible]	6	[illegible]	[illegible]	60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
59	159	16	5	8	3	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	20	[illegible]	[illegible]	[illegible]
60	162	8	2	16	1	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	40	[illegible]	[illegible]	[illegible]